

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอท่าแพ

ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

จัดทำโดย
สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอท่าแพ
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ
จังหวัดสตูล

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรของอำเภอท่าแพ จัดทำขึ้นให้เป็นแผนพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยนำนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนพัฒนาจังหวัดสตูล มาแปลงสู่ภาคปฏิบัติ โดยเนื้อหาภายในเล่มประกอบไปด้วย ข้อมูลด้านกายภาพ ข้อมูลด้านสังคม และข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนรูปแบบโครงการ งบประมาณ ที่แต่ละตำบลได้จัดทำขึ้นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรในชุมชนตำบล นั้นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ของเกษตรกรโดยรวม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ รายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการพัฒนาของสวนราชการ องค์กรเอกชน ในการดำเนินการครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่น ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ซึ่งต้องขอบคุณทุกฝ่ายไว้ ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ

๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑	ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑	ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒	อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓	การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒	ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๒.๑	สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๒
๒.๒	ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๔
๒.๓	ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๓	สภาพภูมิอากาศ	๑๑
๓.๑	ลักษณะภูมิอากาศ	๑๑
๓.๒	ฤดูกาล	๑๑
๓.๓	สถิติปริมาณน้ำฝน	๑๑
๓.๔	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๒
๔	เส้นทางคมนาคม	๑๓
๔.๑	ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๓
๔.๒	ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๔
๕	แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๔
๕.๑	แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๔
๕.๒	อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๕

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๕
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๕
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๗
๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๘
๖.๔ การศึกษา	๑๙
๖.๕ สาธารณสุข	๑๙
๖.๖ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๐
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๒
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๓
๙ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๒๔
 บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๒
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๒
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๓๘
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๔๔
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๔๗
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๔๘
๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๗๗
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๘๑
 บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๘๓
๑ แนวทางการพัฒนา	๘๓
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๘๓
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๘๕
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๘๖

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนการใช้

สารเคมีทางการเกษตร

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่เมืองสายพันธุ์อัลฮัมดุลิลลาห์

โครงการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๒
ตารางที่ ๒ สรุปเขตการปกครองอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๒
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๑๐
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปีตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๘-๒๕๕๘	๑๒
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ในรอบ ๓๐ ปี	๑๓
ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอท่าแพ พ.ศ.๒๕๖๗	๑๖
ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ ปี พ.ศ.๒๕๖๗	๑๖
ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ.๒๕๖๗	๑๖
ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล ณ ราคาंकที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔	๑๘
ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๑๘
ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๒๒
ตารางที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๒๓
ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๔
ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๗
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอท่าแพ	๒๗
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๙
ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๑
ตารางที่ ๑๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำแนกตามอายุ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๒
ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๓
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๓
ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๔
ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๕
ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๕

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๖
ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๓๖
ตารางที่ ๒๗ แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอท่าแพ	๓๘
ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวตำบลแปะ-ระ อำเภอท่าแพจังหวัดสตูล	๔๐
ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๔๑
ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลสาคร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๔๒
ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ	๔๓
ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอท่าแพ	๔๔
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินในพื้นที่อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๔๔
ตารางที่ ๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๔๘
ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๔๙
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๕๐
ตารางที่ ๓๗ แสดงปริมาณปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๕๑
ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๖/๖๗ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๕๓
ตารางที่ ๓๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าวนาปี อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๕๔
ตารางที่ ๔๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๕๕
ตารางที่ ๔๑ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ๖๑	๕๖
ตารางที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๕๖
ตารางที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๕๗
ตารางที่ ๔๔ แสดงปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีสำหรับปาล์มน้ำมันอายุปลูก ๑ - ๓ ปี	๕๙
ตารางที่ ๔๕ ปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีสำหรับปาล์มน้ำมันอายุปลูก ๔ ปีขึ้นไป	๖๐
ตารางที่ ๔๖ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ	๖๒

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๔
ตารางที่ ๔๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๕
ตารางที่ ๔๙ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๖
ตารางที่ ๕๐ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๗
ตารางที่ ๕๑ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๘
ตารางที่ ๕๒ แสดงต้นทุนการผลิตยางพาราต่อไร่ (ปี ๒๕๖๔) อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๗๔
ตารางที่ ๕๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๗๖
ตารางที่ ๕๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๗๗
ตารางที่ ๕๕ แสดงวิเคราะห์ตาราง Tows Matrix	๘๑
๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๘๖

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๑
ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๓
ภาพที่ ๓ แสดงความลาดชันอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๓
ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๑๐
ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๑๑
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยจังหวัดสกล ในรอบ ๓๐ ปี	๑๑
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล ในรอบ ๓๐ ปี	๑๒
ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๑๓
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๑๔
ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๑๕
ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๑๗
ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครุฑเรือน และครุฑเรือนเกษตรกร	๑๘
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๒๒
ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๒๓
ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๒๓
ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๓๒
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๓๓
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๓๔
ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๓๔
ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๓๙
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๔๕
ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๔๕
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๔๕
ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอบำเหน็จ จังหวัดสกล	๔๖

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๔๖
ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๔๖
ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งข้อมูลภูมิศาสตร์จำปาตะสตูล	๔๗
ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าว อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๔๘
ภาพที่ ๒๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๔๙
ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนาทม	๔๙
ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๐
ภาพที่ ๓๒ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๐
ภาพที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๑
ภาพที่ ๓๔ แสดงวิถีตลาดข้าวในอำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๔
ภาพที่ ๓๕ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๕
ภาพที่ ๓๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๕
ภาพที่ ๓๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๖
ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๗
ภาพที่ ๓๙ ร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนาทม สตูล	๕๗
ภาพที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๕๘
ภาพที่ ๔๑ แสดงวิถีการตลาดปาล์มน้ำมันอำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๖๓
ภาพที่ ๔๒ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๖๔
ภาพที่ ๔๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอนาทม จังหวัดสตูล	๖๕

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๔๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๖
ภาพที่ ๔๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอท่าแพจังหวัดสตูล	๖๖
ภาพที่ ๔๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๗
ภาพที่ ๔๗ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๗
ภาพที่ ๔๘ แสดงพื้นที่การปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๖๘
ภาพที่ ๔๙ แสดงวิธีการตลาดยางพาราอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๗๕
ภาพที่ ๕๐ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	๗๖

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอท่าแพ เป็นอำเภอ ๑ ใน ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัด สตูลอยู่ห่างจากตัวจังหวัดสตูล ประมาณ ๒๖ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๑๙๗.๗๘๖ ตาราง กิโลเมตร(๑๒๓,๖๒๒.๕๐ไร่) ตั้งอยู่ริมถนนสายที่ ๔๑๖ (ตำบลฉลุง- อำเภอละงู) ที่บริเวณพิกัด ๐๗๑๕๐๖

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอเมืองสตูล และทะเลอันดามัน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอเมืองสตูล;

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ที่มา : ที่ว่าการอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

-การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน - เทศบาล ๔ อบต. ๔ ตำบล ๓๑ หมู่บ้าน

-การบริหารส่วนท้องถิ่นแบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแพ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ องค์การบริหารส่วนตำบลแปะ-ระ องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร

ตารางที่ ๑ แสดงผลการปกครอง อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

หมู่ที่ ตำบล	ตำบลท่าแพ	ตำบลแป-ระ	ตำบลท่าเรือ	ตำบลสาคร
๑	บ้านท่าน้ำเค็มใต้	บ้านควนเก	บ้านวังปริง	บ้านทุ่งรีน
๒	บ้านท่าแพกลาง	บ้านควนโทะ	บ้านป่าเสม็ด	บ้านสาคร
๓	บ้านมุด	บ้านเกาะไทร	บ้านไร่ทอน	บ้านคลองลิดี
๔	บ้านปลักหว่า	บ้านแป-ระเหนือ	บ้านแป-ระใต้	บ้านสาครเหนือ
๕	บ้านบ้านท่าแพใต้	บ้านสวนเทศ	บ้านควนพัฒนา	บ้านปลักแรด
๖	บ้านลุ่ม	บ้านนาโตะขุน	บ้านพรุดันอ้อ	บ้านคลองบัน
๗	บ้านสายควน	บ้านสวนไทย	-	บ้านทางยาง
๘	บ้านดาหลำ	-	-	บ้านคลองสองปาก
๙	บ้านนาแก้ว	-	-	-
๑๐	บ้านควนบิหลายสา	-	-	-

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ข้อมูลเดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ สรุปเขตการปกครองอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

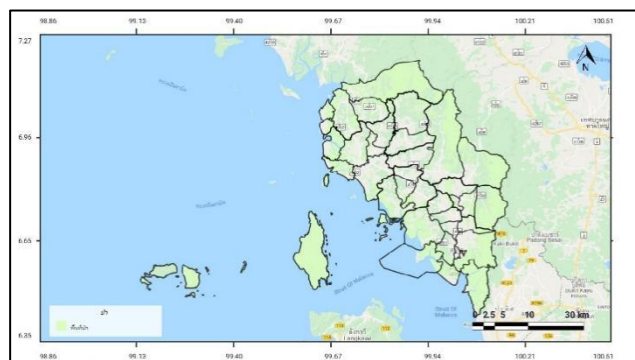
ตำบล	พื้นที่ (ไร่)	อบต.	ทม./ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน
ท่าแพ	๓๒,๑๗๘.๕๐	๑	-	๑๐	๓,๑๘๔
แป-ระ	๒๖,๗๑๓	๑	-	๗	๑,๙๙๘
สาคร	๒๙,๑๐๐	๑	-	๘	๒,๓๓๘
ท่าเรือ	๓๕,๖๓๑	๑	-	๖	๑,๖๘๓
รวม	๑๒๓,๖๒๒.๕๐	๔	-	๓๑	๙,๒๐๓

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ข้อมูล ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๘

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอท่าแพ มีสภาพเป็นป่าชายเลน ประกอบด้วย ไม้โกงกาง เหมาะสำหรับการทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๓๑,๖๗๕.๘๖ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ ตำบลสาคร ๑๙,๙๖๘.๔๐ ไร่ ตำบลท่าแพ ๘,๔๘๖.๒๙ ไร่ ตำบลท่าเรือ ๓,๒๒๑.๑๗ ไร่

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา <http://agri-map-online.moac.go.th>, กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๒-๒๕๖๕)

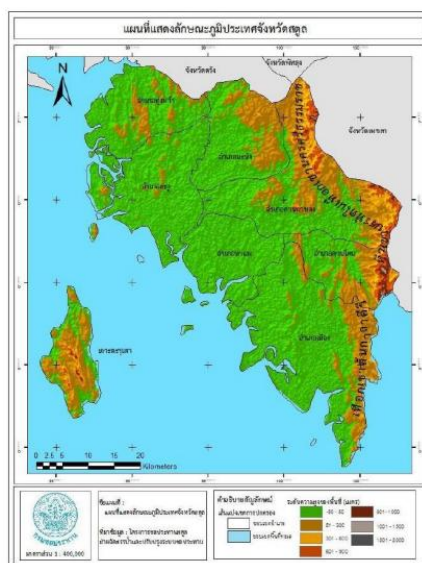
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้(ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
สาคร	๒๙,๑๐๐	๑๙,๙๖๘.๔๐	๖๘.๖๑
ท่าแพ	๓๒,๑๗๘.๕๐	๘,๔๘๖.๒๙	๒๖.๓๗
ท่าเรือ	๓๕,๖๓๑	๓,๒๒๑.๑๗	๙.๐๔

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๒-๒๕๖๕)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอท่าแพ มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบและดอน เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงราบเรียบ ไม่มีภูเขา พื้นที่ค่อนข้างลาดเอียงลงสู่ทางทิศตะวันตก ไม่มีพื้นที่ป่าบก พื้นที่ป่าจะขึ้นป่าชายเลนเป็นพื้นที่ราบชายฝั่งทิศตะวันตก และทิศใต้ลักษณะเป็นที่ราบเรียบตามแนวฝั่งคลอง น้ำท่วมถึง

ภาพที่ ๓ แสดงความลาดชันอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : ข้อมูลจังหวัดสตูลปี ๒๕๖๕; กรมชลประทาน

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูลมีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๙ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๖

ชุดดิน : บ้านหมี่ (Bm) ชุดดินบ้านโพน (Bpo) ชุดดินบุรีรัมย์ (Br) ชุดดินช่องแค (Ck) ชุดดินโคกกระเทียม (Kk) และชุดดินวัฒนา (Wa)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในพื้นที่ราบลุ่มต่ำดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นน้ำตาล สีนํ้าตาลปนเทาหรือสีเทา มีจุดประสีนํ้าตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๑-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีนํ้าตาลและสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ การระบายน้ำของดินเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดินพัฒนาแหล่งน้ำใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๑๔

ชุดดิน : ชุดดินปัตตานี (Pti) ชุดดินระแงะ (Ra) และชุดดินตันไทร (Ts)

ลักษณะเด่น : กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ กลุ่มดินร่วนละเอียดหรือดินเหนียวลึกมากที่มีศักยภาพก่อให้เกิดดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัดที่มีการพัฒนาชั้นดินยังไม่มากนักและเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง พบในพื้นที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือนํ้าทะเลเคยท่วมถึงมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีดินเป็นสีนํ้าตาลปนเทาเข้มมากหรือสีดำ มีจุดประสีนํ้าตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐-๕.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว มีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีนํ้าตาลปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากที่สุดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐-๔.๕ และชั้นดินล่างถัดไปในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนปนทรายแป้งที่

เป็นดินเลนและของตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบกำมะถันสูง (sulfidic material) มีสีดินเป็นสีเทาปนน้ำเงิน หรือสีเทาปนเขียว ไม่มีจุดประสี มีกลิ่นเหม็นเหมือนก๊าซไข่เน่า (H₂S) ชั้นดินนี้เมื่อดินแห้งจะแปรสภาพเป็น ดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐-๔.๕ การระบายน้ำของดินเลว

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง ดินชั้นล่างเป็นดินเลนที่มีศักยภาพ ก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก คุณภาพน้ำเป็นกรด จัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือ ใช้ทำนาครั้งที่ ๒

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตรลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุด มาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่องคูน้ำ ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือ ปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุม ปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ ปลูกเมื่อดินเกิดการกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้ น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างและควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๙

ชุดดิน : ชุดดินมะขาม (Mak) และชุดดินวิเชียรบุรี (Wb)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายร่วนสีน้ำตาลเข้มปนเทาหรือน้ำตาลเข้ม ส่วนดิน ชั้นล่างเป็นดินร่วนปนทรายและจะเปลี่ยนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนทรายสีน้ำตาลซีด สีเทา ปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง หรือแดงปนเหลืองในดินชั้นล่าง บางแห่งพบศิลาแลงอ่อน (plinthite) ปะปนในเนื้อดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก (pH ๔.๕-๕.๕)

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายที่มีชั้นดานภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดินความอุดม สมบูรณ์ต่ำขาดแคลนนํ้า และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าวไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่อง แบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตรลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดานแข็ง มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

ชุดดิน : ชุดดินอ่าวลึก (Ak) ชุดดินห้วยโป่ง (Hp) ชุดดินกระบี่ (Kbi) ชุดดินโคกกลอย (Koi) ชุดดินลำภูรา (Ll) ชุดดินปากจั่น (Pac) ชุดดินพังงา (Pga) ชุดดินภูเก็ต (Pk) ชุดดินปะทิว (Ptu) และชุดดินท้ายเหมือง (Tim)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียว ลึกถึงลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของวัตถุดิบกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิตหินดินดาน หินปูนหรือหินในกลุ่ม รวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบจุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดินการระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซมสร้างคันดินทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ชุดดิน : ชุดดินลำแก่น (Lam) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และชุดดินตาขุน (Tkn)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ ในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน ๐-๑๒ เปอร์เซ็นต์ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ ดินชั้นล่างถัดไปอาจเป็นชั้นสลับและมี

เนื้อดินเหนียวลดลง พบจุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลบ่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ : ปลุกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอกปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดินหรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซมทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ชุดดิน : ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (KKL) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่อม (Ntm) และชุดดินท่าชะ (Te)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายลึกถึงลึกมากที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุดินกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทรายหรือหินในกลุ่มรวมถึงตะกอนลำนน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานานแล้ว พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ ดินล่างถัดไปอาจพบชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทราย จุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลุกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ย พืชสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอกปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับมีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต

ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗. กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

ชุดดิน : ชุดดินชุมพร (Cp) ชุดดินหาดใหญ่ (Hy) ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินเขาขาด (Kkt) ชุดดินหนองคล้า (Nok) ชุดดินท่าฉาง (Tac) และชุดดินยะลา (Ya)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหรือดินเหนียวตื้นถึงตื้นมากที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดินที่เกิดอยู่กับที่หรือจากตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสัณฐานเป็นสีน้ำตาลซีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษหินมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตรภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีสัณฐานเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน บางพื้นที่พบลูกรังเศษหิน หรือก้อนกรวดกระจุกกระจายทั่วไปอยู่บริเวณผิวน้ำดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ: เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีก้อนหิน เศษหินหรือลูกรังบนผิวดินมาก : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปีให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ด ถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับมีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น สร้างคันดินทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘. กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ชุดดิน : ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) และ ชุดดินสวี (Sw)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนลึกปานกลาง จากชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินที่เกิดจากสลายตัวของวัตถุดิบกำเนิดดินหลายชนิด เช่น หินแกรนิต หินทราย หรือหินในกลุ่มรวมถึงตะกอนลำน้ำเก่าที่มีการพัฒนาการของดินมานาน พบในเขตชุ่มชื้นที่มีฝนตกชุกและแพร่กระจายเกือบตลอดทั้งปี มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน ๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสัณฐานเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสัณฐานเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความ

เป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕ ดินล่งัดไปช่วงความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบชั้นดินที่มีเนื้อดินที่เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายปนลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินในปริมาณมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตรหรือชั้นหินพื้น การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหา : ดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับมีวัสดุคลุมดินปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

: ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซมขั้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

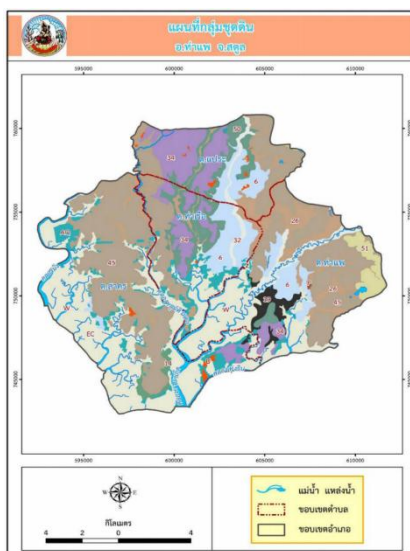
ชุดดิน : ชุดดินห้วยยอด (Ho) ชุดดินคลองเต้ง (Klt) ชุดดินระนอง (Rg) และชุดดินยี่งอ (Yg)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินดินตื้นถึงตื้นมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนและอาจพบเศษหินปะปนได้ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลือง สีเข้มของน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนปนเศษหินถึงดินร่วนเหนียว ปนทรายปนเศษหินสีน้ำตาลแก่ ถึงสีแดงปนเหลือง และภายในความลึกไม่เกิน ๕๐ ซม. มักพบชั้นของหินซึ่งเป็นพวกหินทรายควอร์ตไซต์หรือหินดินดาน ปฏิกริยาดินตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก (pH ๔.๕-๕.๕) ดินมีการระบายน้ำดีถึงดีเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ประโยชน์ในการปลูกยางพารา ถั่ว และยังสามารถเป็นป่าดงดิบตามธรรมชาติ ซึ่งบางส่วนของที่ถูกบุกรุกทำลายและถูกปล่อยทิ้งไว้ได้กลายเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้า

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. บางพื้นที่มีเศษหินและหินพื้นโผล่กระจายอยู่บริเวณหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมากจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการพื้นที่ที่เป็นดินตื้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่ ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่เค็มหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่นปลูกพืชคลุมดิน ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

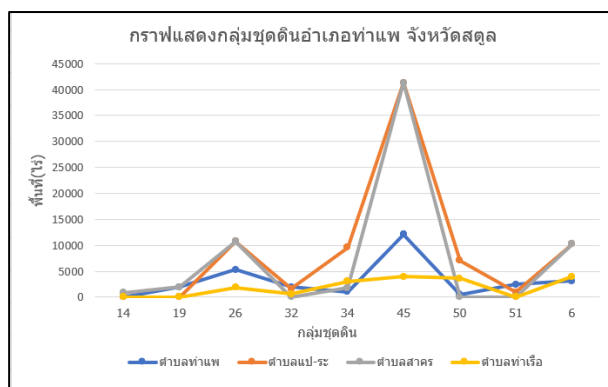
ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <https://gisinfo.ddd.go.th> ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินกรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)				ผลรวมทั้งหมด
	ตำบลท่าแพ	ตำบลแปะ	ตำบลสาคร	ตำบลท่าเรือ	
๑๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๘๔๓.๗๔	๐.๐๐	๘๔๓.๗๔
๑๙	๑,๙๒๗.๔๔	๐.๐๐	๒,๐๐๑.๕๓	๐.๐๐	๓,๙๒๘.๙๗
๒๖	๕,๓๒๘.๖๕	๑๐,๗๔๒.๐๒	๑๐,๗๔๒.๐๒	๑,๘๘๗.๙๘	๒๘,๖๙๐.๖๗
๓๒	๑,๙๘๖.๒๗	๑,๖๔๔.๐๒	๐.๐๐	๖๑๓.๒๔	๔,๒๔๓.๕๓
๓๔	๑,๐๒๗.๑๓	๙,๕๘๒.๘๘	๑,๗๗๓.๙๘	๓,๐๒๙.๒๗	๑๕,๔๑๓.๒๖
๔๕	๑๒,๐๗๗.๖๕	๔๑,๒๙๑.๐๑	๔๑,๒๙๑.๐๑	๓,๙๑๙.๔๕	๙๘,๕๗๙.๑๒
๕๐	๕๔๑.๔๗	๗,๐๙๐.๕๓	๐.๐๐	๓,๖๑๐.๑๙	๑๑,๒๔๒.๑๙
๕๑	๒,๔๒๐.๑๕	๙๔๕.๘๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๓,๓๖๕.๙๖
๖	๓,๐๘๙.๕๑	๑๐,๒๕๑.๘๐	๑๐๒๕๑.๘๐	๓๙๓๕.๒๙	๒๗,๕๒๘.๔๐
ผลรวมทั้งหมด	๒๘๓๙๘.๒๗	๘๑๕๔๘.๐๗	๖๖๙๐๔.๐๘	๑๖๙๙๕.๔๒	

ที่มา : <https://gisinfo.ddd.go.th> ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินกรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <https://gisinfo.odd.go.th> ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินกรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๗

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

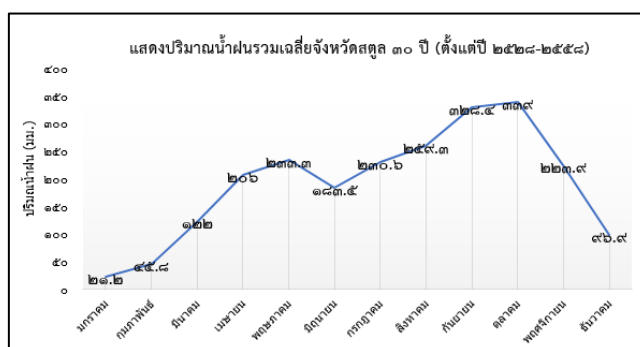
ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูลได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดอ่าวไทยและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย ลักษณะภูมิประเทศ เป็นแบบร้อนชื้น

๓.๒ ฤดูกาล

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มี ๒ ฤดู คือฤดูร้อนกับฤดูฝน โดยมีช่วงฤดูฝนยาวนาน ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม และมีฤดูร้อนเพียง ๔ เดือน เดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน

๓.๓ ปริมาณฝน

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีพ.ศ.๒๕๒๘-๒๕๕๘ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๙๐.๘๒ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนตุลาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนมกราคม โดยมีปริมาณ ๒๑.๒ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณ ๓๓๙.๐ มิลลิเมตร

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยจังหวัดสตูล ในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๒๘-๒๕๕๘

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา รายงานอากาศข้อมูลย้อนหลัง สถิติอากาศสตูล ค่ามาตรฐาน ๓๐ ปี (พ.ศ.๒๕๒๘-๒๕๕๘)

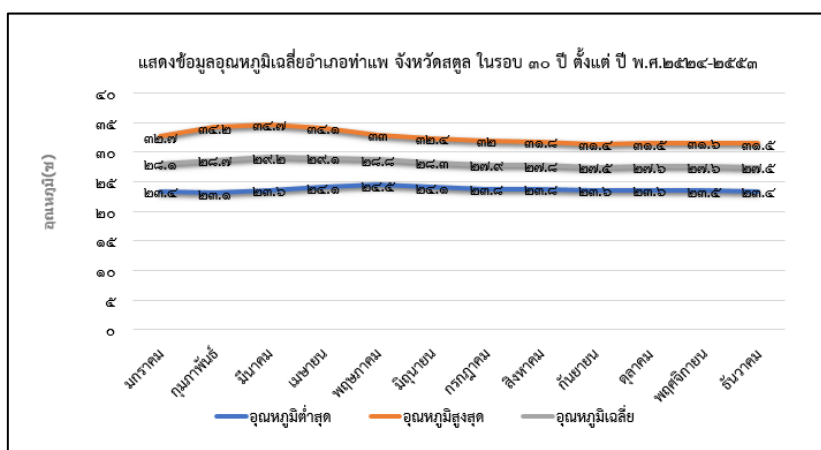
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปีตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๘-๒๕๕๘

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)
๑	มกราคม	๒๑.๒
๒	กุมภาพันธ์	๔๕.๘
๓	มีนาคม	๑๒๒.๐
๔	เมษายน	๒๐๖.๐
๕	พฤษภาคม	๒๓๓.๓
๖	มิถุนายน	๑๘๓.๕
๗	กรกฎาคม	๒๓๐.๖
๘	สิงหาคม	๒๕๙.๓
๙	กันยายน	๓๒๘.๔
๑๐	ตุลาคม	๓๓๙.๐
๑๑	พฤศจิกายน	๒๒๓.๙
๑๒	ธันวาคม	๙๖.๙
	รวม	๒,๒๘๙.๙
	เฉลี่ย/ปี	๑๙๐.๘๒

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, รายงานอากาศข้อมูลย้อนหลัง สถิติอากาศสดุด คำมาตรฐาน ๓๐ ปี (พ.ศ.๒๕๒๘-๒๕๕๘)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีอุณหภูมิเฉลี่ยปี พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๓.๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๓๔.๗ องศาเซลเซียส

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓

ที่มา : สถิติภูมิอากาศของประเทศไทยในคาบ ๓๐ ปี (๒๕๒๔-๒๕๕๓) กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๓.๔	๓๒.๗	๒๘.๑
กุมภาพันธ์	๒๓.๑	๓๔.๒	๒๘.๗
มีนาคม	๒๓.๖	๓๔.๗	๒๙.๒
เมษายน	๒๔.๑	๓๔.๑	๒๙.๑
พฤษภาคม	๒๔.๕	๓๓	๒๘.๘
มิถุนายน	๒๔.๑	๓๒.๔	๒๘.๓
กรกฎาคม	๒๓.๘	๓๒	๒๗.๙
สิงหาคม	๒๓.๘	๓๑.๘	๒๗.๘
กันยายน	๒๓.๖	๓๑.๔	๒๗.๕
ตุลาคม	๒๓.๖	๓๑.๕	๒๗.๖
พฤศจิกายน	๒๓.๕	๓๑.๖	๒๗.๖
ธันวาคม	๒๓.๔	๓๑.๕	๒๗.๕

ที่มา : สถิติภูมิอากาศของประเทศไทยในคาบ ๓๐ ปี (๒๕๒๔-๒๕๕๓) กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงคมนาคม

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้านโดยใช้เส้นทางหลวงชนบท เป็นเส้นในการเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : แฉวงทางหลวงสตูล พ.ศ.๒๕๖๖

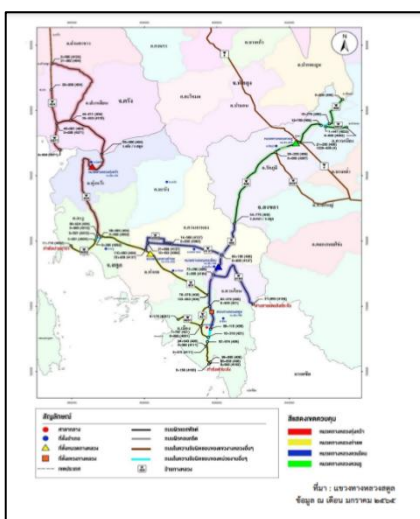
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๙)

ทางหลวงแผ่นดิน

-เส้นทางหลัก ทางหลวงแผ่นดิน สาย ๔๑๖ ละงู-ฉลุงเชื่อมต่อไปยังอำเภอ ละงู และ อำเภอเมืองสตูล ชนิดสี่ช่องจราจร มีเกาะกลางถนนระยะทาง ๔๖ กิโลเมตร

-เส้นทางลัดไปหาดใหญ่ ถนนทางหลวงแผ่นดิน สาย ๔๑๓๗ สวนเทพ - สามแยกนิคม ระยะทาง ๒๒ กิโลเมตร และปัจจุบันกำลังก่อสร้างเส้นทางลัดจากวัดสวนเทพ ถึง โรงพยาบาล ควนกาหลง อำเภอควนกาหลง เพื่อร่นระยะทางจากเส้นทางเดิมระยะทาง ๘ กิโลเมตร

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ที่มา : แขวงทางหลวงสตูล พ.ศ.๒๕๖๖

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

-ลำคลองบาราเกต เป็นลำคลองที่ราษฎรใช้น้ำปลูกข้าวโพดหวาน ซึ่งเป็นพืชผลการเกษตรที่ขึ้นชื่อของอำเภอท่าแพ สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่เป็นจำนวนมาก คลองบาราเกตเป็นแม่น้ำสายหลัก และรักษาไว้ให้เป็นธรรมชาติที่สุดแต่ปัจจุบันถูกควบคุมการเปิด - ปิดน้ำโดยโครงการชลประทานฝายท่าแพ สตูล อย่างก็ตาม เมื่อถึงฤดูน้ำหลากหลายหมู่บ้านบริเวณลำคลองก็เกิดปัญหาอุทกภัยเป็นประจำทุกปีอันเนื่องมาจากช่วงล่างปลายน้ำเป็นช่วงที่แคบ ทำให้น้ำไหลลงสู่ทะเลไม่ทัน

- คลองหมิง เป็นเส้นทางน้ำเล็กๆในตำบลแปะ-ระ และตำบลท่าเรือ ราษฎรใช้ประโยชน์จากน้ำนำมาปลูกพืชผลการเกษตรปัจจุบันมีสภาพตื้นเขิน ราษฎรมีความต้องการให้มีการขุดลอกและผันน้ำลงสระเก็บน้ำนาโต๊ะขุ่น ไว้ใช้เป็นน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภคและบริโภคได้ โดยไม่ให้น้ำไหลลงสู่ทะเลโดยเปล่าประโยชน์ สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำได้ทั้งระบบ

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เชื้อน ฝ่ายทดน้ำ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

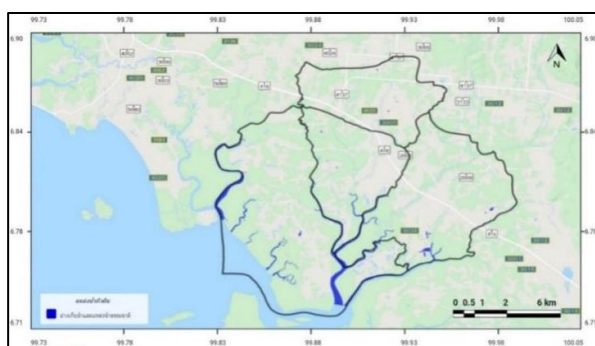
- สระน้ำ สำหรับใช้ในระบบประปา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑) สระเก็บน้ำ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าแพ ครอบคลุมการใช้น้ำประปาท้องที่ตำบลท่าแพ กว่าร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนทั้งหมด

๒) สระเก็บน้ำห้วยเยียว ตำบลสาคร ครอบคลุมการใช้น้ำประปาของตำบลสาคร กว่าร้อยละ ๖๐ ของครัวเรือนทั้งหมด

๓) สระเก็บน้ำบ้านนาไต่ะขุน ตำบลแปะระ ครอบคลุมการใช้น้ำประปากว่าร้อยละ ๓๐ ของครัวเรือนทั้งหมด

๔) ระบบประปาหมู่บ้านที่กระจายในพื้นที่ อีกจำนวน ๒๒ จุด ครอบคลุมการให้บริการน้ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของครัวเรือนทั้งหมด

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภوتاแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภوتاแพ จังหวัดสตูล ประชากรมีอาชีพหลักคือ ทำการเกษตร มีพื้นที่การเกษตร ๗๖,๕๖๙ ไร่ (ร้อยละ ๖๑.๙๓ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภوتاแพ : ข้อมูลการเกษตรประจำปี ๒๕๖๗) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ประชากรอำเภوتاแพ ร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การทำนา ทำสวนยางพาราทำสวนปาล์มน้ำมัน การปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก ด้านปศุสัตว์ และประมง มีแนวโน้มการขยายที่นาเป็นสวนปาล์มเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาผลผลิตปาล์มน้ำมันที่สูงขึ้น ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๖ ราคา ๔-๑๑ บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอท่าแพ พ.ศ.๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
	ทั้งหมด(ไร่)	ข้าวนาปี	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ข้าวโพด	พืชอื่นๆ	รวม
ท่าแพ	๓๒,๑๗๘.๕๐	๑,๓๓๖	๑๖,๔๘๙	๓,๖๓๒	๖๐๗	๑๒๐	๓๑๓	๒๒,๔๙๗
แปะ-ระ	๒๖,๗๑๓	๑,๗๓๗	๑๓,๐๔๘	๓,๒๕๓	๓๓๑	๗๐	๒๑๒	๑๘,๖๕๑
ท่าเรือ	๓๕,๖๓๑	๓๓๖	๑๑,๐๓๕	๔,๑๗๐	๑๔๔	๓๐	๑๓๓	๑๕,๘๔๘
สาคร	๒๙,๑๐๐	๑๕๗	๑๔,๔๖๐	๔,๕๑๑	๑๖๙	๔๕	๒๓๑	๑๙,๕๗๓
พื้นที่รวม	๑๒๓,๖๒๒.๕๐	๓,๕๖๖	๕๕,๐๖๘	๑๕,๕๖๖	๑,๓๓๙	๒๖๕	๘๘๙	๗๖,๕๖๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ : ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (๒๕๖๗)

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ ปี พ.ศ.๒๕๖๗

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ท่าแพ	๑,๐๓๒	๑,๔๖๘	-	๑๒	-	๑๓,๔๓๐	๓,๔๘๐	๑,๒๖๒	๔
แปะ-ระ	๘๒๖	๑,๓๖๓	-	๑๓	-	๘,๔๗๗	๑,๗๖๘	๑,๒๕๗	๑๓
ท่าเรือ	๖๘๓	๘๕๓	-	-	๙๙	๗๕๕๓	๗,๒๔๗	๑,๐๖๑	๑๐
สาคร	๑,๑๔๑	๑,๑๕๕	-	-	-	๑๒,๑๔๑	๒,๖๑๘	๘๗๗	๑๓
รวมทั้งหมด	๓,๖๘๒	๔,๘๓๙	-	๒๕	๙๙	๔๑,๒๙๕	๘,๙๒๗	๕,๑๖๒	๔๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอท่าแพ ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

- โรงงาน ผลิตอาหารสัตว์ - แห่ง
- โรงฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน - แห่ง
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ มาโตฟาร์ม

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ.๒๕๖๘

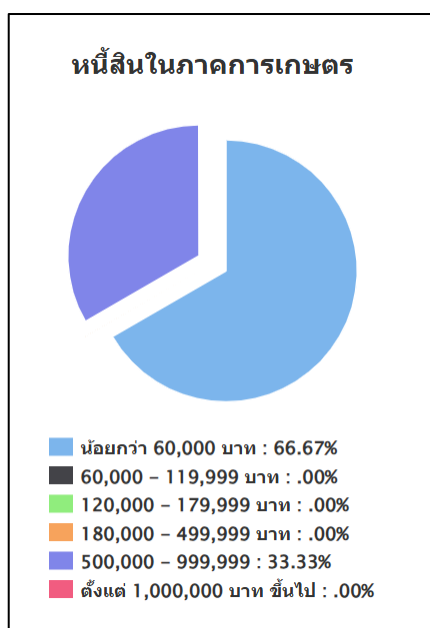
ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
ท่าแพ	๒๒	๓	-	-	๑๘	-	๑
แปะ-ระ	๒๐	-	-	-	๒๐	-	-
ท่าเรือ	๒๒	๑๑	-	-	๑๐	-	๑
สาคร	๖๖	๓๒	-	๒๕	๔	-	๕
รวมทั้งหมด	๑๓๐	๔๖	-	๒๕	๕๒	-	๗

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอท่าแพ ข้อมูลเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือน

เกษตรกรที่มีรายได้ในภาคการเกษตร เฉลี่ยครัวเรือนละ ๕๑,๓๓๓ บาท/ครัวเรือน/ปี และเกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตร เฉลี่ยครัวเรือนละ ๔๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี (ที่มา : ระบบข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลปี ๒๕๖๗ (ตัดยอดวันที่ ๓๐ เม.ย. ๖๗; ข้อมูลจำแนกตามที่อยู่ทะเบียนบ้าน เฉพาะครัวเรือนที่ให้ข้อมูลรายได้ เท่านั้น)

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกร

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : ระบบข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลปี ๒๕๖๗ (ตัดยอดวันที่ ๓๐ เม.ย.๖๘)

ข้อมูลจำแนกตามที่อยู่ทะเบียนบ้าน เฉพาะครัวเรือนที่ให้ข้อมูล

**หมายเหตุ เกษตรกรหนึ่งรายใช้สินเชื่อจากหลายแหล่ง

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล (GPP)/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสตูล (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ เท่ากับ ๓๓,๖๖๓ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๓) มีมูลค่าเท่ากับ ๓๐,๙๐๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒,๗๖๑ ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๒๐

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว(Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๑๓,๔๘๑ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี๒๕๖๓) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๑๑๑,๖๘๒ บาทเพิ่มขึ้น ๑,๗๙๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๘ (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๕,)

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ : ล้านบาท

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ภาคเกษตร	๑๓,๔๖๙	๑๑,๘๗๐	๑๐,๗๔๗	๑๑,๓๒๘	๑๓,๒๔๗	๑๓,๘๙๐
ภาคบริการ	๑๖,๐๒๙	๑๖,๑๔๑	๑๕,๗๒๘	๑๖,๑๗๐	๑๖,๒๕๖	๑๕,๘๖๒
ภาคอุตสาหกรรม	๓,๓๐๑.๖	๓,๘๘๙	๓๕๐๐	๓,๔๒๓	๓,๓๙๙	๓,๙๑๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	๓๒,๗๙๙	๓๑,๘๙๐	๒๙,๙๕๓	๓๐,๙๒๑	๓๒,๙๐๒	๓๓,๖๖๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว(บาท)	๑๑๔,๘๒๓	๑๑๐,๕๒๕	๑๐๓,๑๕๙	๑๐๕,๗๑๑	๑๑๑,๖๘๒	๑๑๓,๔๘๑
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๒๘๖	๒๘๘	๒๙๐	๒๙๓	๒๙๕	๒๙๗

ที่มา : ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๕ หน้า ๙๖-๙๗ ,สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ข้อมูล ณ เดือนเมษายน๒๕๖๕, สถานการณ์แรงงานจังหวัดสตูล (มกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๖,หน้า ๓๗)

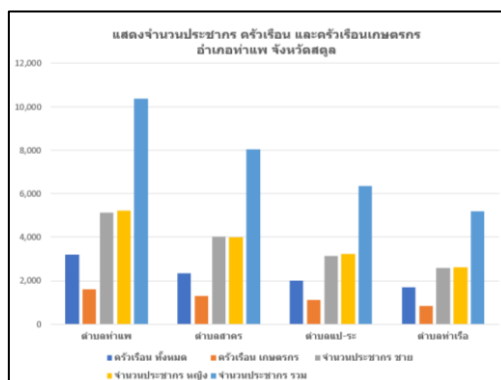
๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีประชากร รวมทั้งสิ้น ๒๙,๙๖๐ คน แยกเป็นชาย ๑๔,๘๗๕ คน หญิง ๑๕,๐๘๕ คน มีครัวเรือนทั้งหมด จำนวน ๙,๒๐๓ ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอท่าแพ นับถือศาสนาอิสลาม (สำนักทะเบียนอำเภอท่าแพ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
ท่าแพ	๓,๑๘๔	๑,๕๙๑	๕,๑๓๗	๕,๒๓๓	๑๐,๓๗๐
สาคร	๒,๓๓๘	๑,๓๐๔	๔,๐๓๙	๔,๐๐๓	๘,๐๔๒
แปะ-ระ	๑,๙๙๘	๑,๑๐๙	๓,๑๒๙	๓,๒๒๑	๖,๓๕๐
ท่าเรือ	๑,๖๘๓	๘๔๗	๒,๕๗๐	๒,๖๒๘	๕,๑๙๘
รวม	๙,๒๐๓	๔,๘๕๑	๑๔,๘๗๕	๑๕,๐๘๕	๒๙,๙๖๐

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล, ข้อมูลเดือน ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล, ข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๘

๖.๔ การศึกษา

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๓ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน ๒ แห่งคือ

๑.๑ โรงเรียนอนุบาลท่าแพพัฒนา (ก่อนประถม-มัธยมต้น)

๑.๒ โรงเรียนวังใหม่ศาสนศาสตร์ (ก่อนประถม-ประถม)

๒. โรงเรียนมัธยม โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ประเภทสอนศาสนา ควบคู่สามัญ ๑ แห่งคือ

๒.๑ โรงเรียนตรกียะตุลอุมมะห์ (มัธยมต้น-มัธยมปลาย)

๓. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๘ แห่ง คือ

๓.๑ โรงเรียนบ้านคลองสองปาก

๓.๒ โรงเรียนบ้านคนเก

๓.๓ โรงเรียนบ้านทางยาง

๓.๔ โรงเรียนบ้านท่าน้ำเค็มใต้

๓.๕ โรงเรียนบ้านท่าแพ

๓.๖ โรงเรียนบ้านทุ่งรีน

๓.๗ โรงเรียนบ้านปลักหว้า

๓.๘ โรงเรียนบ้านแปะระเหนือ

๓.๙ โรงเรียนบ้านแปะใต้

๓.๑๐ โรงเรียนบ้านไร่

๓.๑๑ โรงเรียนบ้านสวนเทศ

๓.๑๒ โรงเรียนบ้านสาคร

๓.๑๓ โรงเรียนบ้านสาครเหนือ

๓.๑๔ โรงเรียนสมาคมเลขานุการสตรี๓

๓.๑๕ โรงเรียนอนุบาลท่าแพ

๓.๑๖ โรงเรียนบ้านนาแก้ว

๓.๑๗ โรงเรียนบ้านวังปริง

๓.๑๘ โรงเรียนบ้านสายควน

๔. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒ แห่ง

๔.๑ โรงเรียนท่าแพดุรงวิทย์ ตำบลแปะระ

๔.๒ โรงเรียนสาครพิทยาคาร ตำบลสาคร

๖.๕ สาธารณสุข

๑. สถานพยาบาลและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานพยาบาลและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง

๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอท่าแพ ๑ แห่ง

๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๕ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ - แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๔ แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๔ แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ - แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๖ คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๔ คน

๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๕ คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๗๗ คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำนวน ๑๙ คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม) จำนวน ๔๘๘ คน

ข้อมูล : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอท่าแพ ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๖ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ ๙๕ มีมัสยิด ๒๘ แห่ง อีกประมาณ ร้อยละ ๕ นับถือศาสนาพุทธ มีวัด ๒ แห่ง สำนักสงฆ์ ๒ แห่ง

อำเภอท่าแพ เป็นลักษณะสังคมพหุวัฒนธรรมเก่าแก่ กล่าวคือ เป็นสังคมไทยมุสลิมและสังคมไทยพุทธ ที่อยู่ด้วยกันอย่างสันติ ปราศจากความขัดแย้งอย่างสิ้นเชิง มีลักษณะเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน ไม่มีความขัดแย้งระหว่างประเพณีของชาวไทยพุทธและมุสลิม สามารถร่วมกิจกรรมระหว่างศาสนากันได้ในบางประเพณี เช่น การร่วมงานศพ การร่วมงานบวชบรรพชา เป็นต้น

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ภาษา ประชาชนใช้ภาษาท้องถิ่นไทยภาคใต้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

การแต่งกาย ในอดีตผู้นับถือศาสนาอิสลามจะแต่งกายคล้ายคลึงกับชาวมลายูเซีย ผู้ชายนุ่งผ้าปาแลกัต (โสร่ง) เสื้อตะโละบาลางา (เสื้อคอกลมแขนยาวผ่าครึ่งอก) ผู้หญิงนุ่งผ้าปาเต๊ะ หรือปาเต๊ะวิน ใส่เสื้อกบายา (เสื้อแขนยาวผ่าหน้าตลอด) ซึ่งการแต่งกายลักษณะดังกล่าว จะแต่งในงานสำคัญ ๆ แต่ปัจจุบันจะมีการคลุมฮิญาบ เพื่อให้ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม ส่วนผู้นับถือศาสนาพุทธจะแต่งกายตามสมัยนิยม

ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญ

๑. ประเพณีการเกิดในอดีตจะอาศัยหมอดำเฒ่าในพื้นที่แต่ปัจจุบันความเจริญทางการแพทย์ได้เข้ามามีบทบาทการเปลี่ยนแปลงทางความเชื่อของชาวบ้านเป็นอย่างมาก จึงทำให้อาชีพหมอดำเฒ่าหายไปจากสังคมปัจจุบันและชาวบ้านหันมาพึ่งการคลอดแบบแพทย์แผนปัจจุบัน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ หลังจากคลอดแล้ว จะทำพิธีโกนผมทำบุญต้อนรับทารก เชิญญาติพี่น้อง และผู้นำศาสนาร่วมพิธีกล่าวขอพร (ดูอา)

๒. การเข้าสุนัตเป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่อง ความสะอาด คือ การขลิบผิวหนังหัวส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษา ท้องถิ่นว่า “เข้าแขก” หรือ “คิตาน” ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๒-๑๐ ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่สุนัต ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

๓. พิธีกินเหนียวประเพณีการกินเหนียว จะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงาน และเข้าสู่นิต คำว่า “กินเหนียว” มิใช่เจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียว เท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไป

๔. ประเพณีการแต่งงานฝ่ายชายให้ผู้ใหญ่ ไปทาบถามพ่อแม่ฝ่ายหญิงตกลงนัดวันไปสู่ขอพร้อมสินสอดทองหมั้น และทำพิธีนิกะฮ์ (การแต่งงานที่สมบูรณ์แบบให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนา เช่น อิหม่าม เป็นผู้ทำพิธี) และมีการจัดเลี้ยงญาติมิตรมาร่วมงาน

๕. ประเพณีงานศพมุสลิมเสียชีวิต ญาติพี่น้องจะทำพิธีฝังศพโดยเร็วตามหลักศาสนาอิสลามภายใน ๒๔ ชั่วโมง และทำบุญขอพรให้กับผู้ตายทุกคำคืนของวันพฤหัสบดี (รุ่งขึ้นเป็นวันศุกร์) จนครบ ๔๐ วัน และทำบุญใหญ่อีกครั้งเมื่อครบ ๔๐ วัน ส่วนผู้นับถือศาสนาพุทธจะทำตามประเพณีของทางศาสนาพุทธ โดยการตั้งศพบำเพ็ญกุศล ๓ วัน ๗ วัน หรือแล้วแต่ทางญาติจะตกลงกัน และจะทำการฌาป ฌกัจ (การเผาศพ) ตามประเพณีต่อไป

๖. วันฮารีรายอเป็นวันรื่นเริงประจำปีของชาวมุสลิม วันฮารี รายอมีปีละ ๒ ครั้ง คือวันฮารีรายออิฎิ้ลฟิตรี เป็นวันรื่นเริงเนื่องจาก การสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอนวันอิฎิ้ลฟิตรี ตรงกับวันที่ หนึ่งของเดือนเชาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ทางจันทรคติ และวันฮารี รายออิฎิ้ลอัชฮา หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอหัจญ์ หมายถึงวันรื่นเริง เนื่องในวันเชือดสัตว์พลีชีพเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไปตรงกับวันที่ ๑๐ ของเดือนชุลอญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวันตรานี้ว่า วันอีดีใหญ่

๗. เดือนเราะมะฎอน (อาหรับ:) **رمضان** หรือสะกด รอมะฎอนหรือ รอมฎอนคือเดือนที่ ๙ ของปฏิทินฮิจญ์เราะฮ์หรือปฏิทินอิสลามเป็นเดือนที่ มุสลิมถือศีลอดทั้งเดือน ด้วยเหตุนี้จึงเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่าเดือนบวชและ ถือว่าเป็นเดือนที่สำคัญที่สุดเดือนหนึ่งมุสลิมจะต้องอดอาหารเพื่อที่จะได้มีความรู้ถึงคนที่ไม่ได้รับการดูแลจากสังคม เช่น คนยากจน เป็นต้นและเดือนนี้ยังเป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมาเป็นทางน าให้กับมนุษย์มุสลิมจึงต้องอ่านอัลกุรอาน เพื่อศึกษาถึงสิ่งที่พระเจ้าต้องการให้มนุษย์รู้ว่าการเป็นอยู่ในโลกนี้และโลกหน้าจะเป็นอย่างไร และจะต้องทำตัวอย่างไร บ้างกิจกรรมพิเศษของมุสลิมในกายซุนนะหฺคือการละหมาดตะรอเวียะฮ์ในยามค่ำของเดือนนี้เมื่อสิ้น เดือนเราะมะฎอนแล้วจะมีการเฉลิมฉลองในวันที่ ๑ เดือนเชาวาลเรียกว่าอีดิลฟิตรี

ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อต่าง ๆ ประชาชนส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาอิสลามจะดำเนินชีวิตภายใต้หลักของศาสนาอิสลาม วันสำคัญ เช่น การละหมาดวันละ ๕ เวลา การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน วันตรุษอีดิลฟิตรี วันตรุษอีดิลอัชฮา วันเมาลิดอาซุรอ การเข้าสู่นิต ส่วนชาวพุทธที่อาศัยอยู่ในอำเภอจะมีวัฒนธรรมและประเพณี ลักษณะเดียวกันกับท้องถิ่นภาคใต้ทั่ว ๆ ไป เช่น การทำบุญเดือนสิบ ประเพณีสงกรานต์ การลอยกระทง การแห่เทียนพรรษาการทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น

ศิลปะการเล่น

รองเง็ง ในอดีตมีการร่ายรำ อยู่บ้าง ซึ่งพอจะหาชมได้ เช่น บ้านกอบาตะ ต.ท่าเรือจะร่ายรำในโอกาสงานต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน การแก้บน เป็นต้นแต่ปัจจุบันเริ่มจะหาดูยากขึ้นเนื่องจากผู้สูงอายุที่เคยเล่นได้ล้มหายตายจากและเด็กสมัยใหม่ไม่ได้สืบทอด ด้วยเหตุผลที่ผู้นำศาสนาบางท่านมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เป็นการแสดงออกเชิงบันเทิงและการชู้สาว

ชี่ละ เป็นศิลปะการป้องกันตัวลักษณะคล้ายมวยไทยในอดีตมีการเล่นให้ชมตามโอกาสต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันพอมียุ่บ้างแต่ไม่ค่อยมีการแสดงนอกจากเพื่อการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย (ที่มาบรรยายสรุปอำเภอท่าแพ)

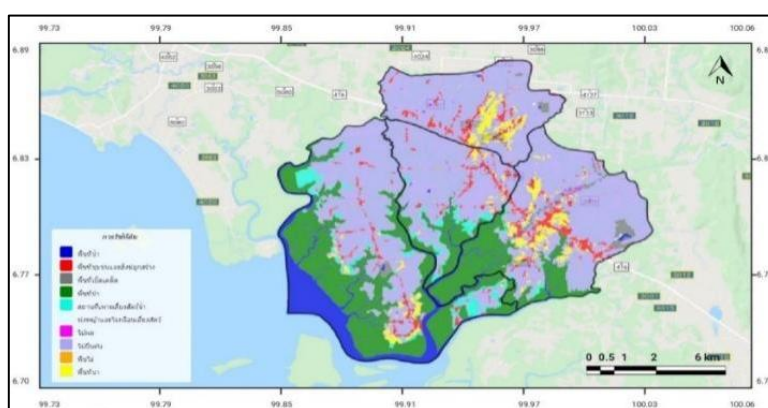
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น ๗๙,๔๗๔ ไร่ ร้อยละ ๕๖.๕ รองลงมาพื้นที่ป่า ๓๑,๖๗๕.๘๖ ไร่ ร้อยละ ๒๒.๕๒ พื้นที่น้ำ ๑๐,๙๘๓.๑ ไร่ ร้อยละ ๗.๘๑ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ๖,๓๒๒.๘๔ ไร่ ร้อยละ ๔.๕ พื้นที่สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๔,๙๐๐.๓๙ ไร่ ร้อยละ ๓.๔๘ พื้นที่นา ๔,๘๑๒.๓๖ ไร่ ร้อยละ ๓.๔๒ พื้นที่เบ็ดเตล็ด ๒,๐๐๔.๗๕ ไร่ ร้อยละ ๑.๔๓ ไม้ผล ๓๒๖.๓๙ ไร่ ร้อยละ ๐.๒๓ พืชไร่ ๖๑.๕๗ ไร่ ร้อยละ ๐.๐๔ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม ๕๗.๐๕ ไร่ ร้อยละ ๐.๐๔ และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ๔๓.๐๑ ไร่ ร้อยละ ๐.๐๓

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

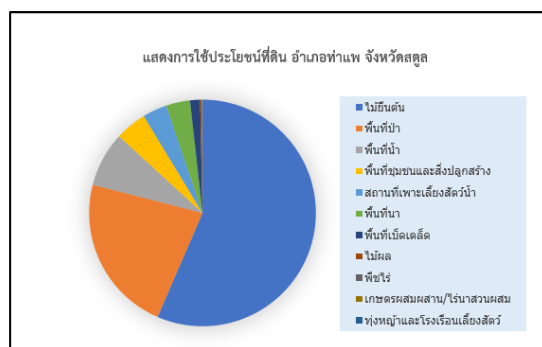
การใช้ประโยชน์ที่ดิน	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
ไม้ยืนต้น	๗๙,๔๗๔	๕๖.๕
พื้นที่ป่า	๓๑,๖๗๕.๘๖	๒๒.๕๒
พื้นที่น้ำ	๑๐,๙๘๓.๑	๗.๘๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๖,๓๒๒.๘๔	๔.๕
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๔,๙๐๐.๓๙	๓.๔๘
พื้นที่นา	๔,๘๑๒.๓๖	๓.๔๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒,๐๐๔.๗๕	๑.๔๓
ไม้ผล	๓๒๖.๓๙	๐.๒๓
พืชไร่	๖๑.๕๗	๐.๐๔
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๕๗.๐๕	๐.๐๔
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๔๓.๐๑	๐.๐๓

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๒-๒๕๖๕) *ค่าตัวเลขได้มาจากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบ้านแพ จังหวัดสตูล
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๒-๒๕๖๕))

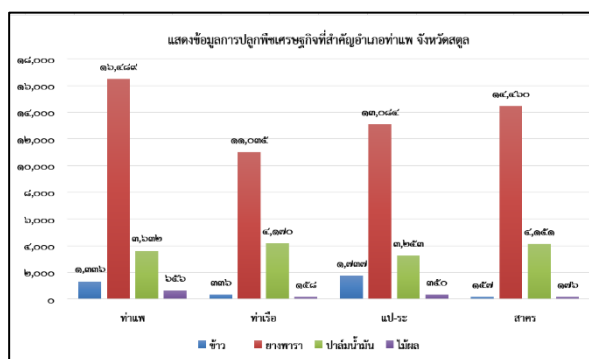
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอบ้านแพ จังหวัดสตูล พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด จำนวน ๕๕,๐๖๘ ไร่ รองลงมาคือ ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๑๕,๒๐๖ ไร่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๓,๕๖๖ ไร่ และไม้ผล มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๑,๓๔๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูก พืชไร่ พืชผัก

ตารางที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบ้านแพ จังหวัดสตูล

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร อำเภอบ้านแพ						
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้าว (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)	ไม้ผล (ไร่)	รวมทั้งหมด (ไร่)
บ้านแพ	๓๒,๑๗๘.๕๐	๑,๓๓๖	๑๖,๔๘๙	๓,๖๓๒	๖๕๖	๒๒,๑๑๓
บ้านเรือ	๓๕,๖๓๑	๓๓๖	๑๑,๐๓๕	๔,๑๗๐	๑๕๘	๑๕,๖๙๙
แปะ-ระ	๒๖,๗๑๓	๑,๗๓๗	๑๓,๐๘๔	๓,๒๕๓	๓๕๐	๑๘,๔๒๔
สาคร	๒๙,๑๐๐	๑๕๗	๑๔,๔๖๐	๔,๑๕๑	๑๗๖	๑๘,๙๔๔
รวม	๑๒๓,๖๒๒.๕๐	๓,๕๖๖	๕๕,๐๖๘	๑๕,๒๐๖	๑,๓๔๐	๗๕,๑๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแพ จังหวัดสตูล ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอำเภอบ้านแพ จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแพ จังหวัดสตูล ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๗)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	ขนมพื้นเมืองบ้านควนเก	นางเกศณี บุเก็ม	ขนมปากรัง ขนมเปียะ โรตีสีกรอบ	๕๘/๒	๑	แปะ-ระ
๒	วิสาหกิจชุมชนน้ำปลาแท้ บ้านคลองสองปาก	นางผาติมะ บริกัน	น้ำปลาแท้ตรา ปลาคุ้	๗๗	๗	สาคร
๓	กลุ่มจักสานเสื่อใบเตย บ้านสายควน	นางหยัน อาหน่าย	เสื่อใบเตย พวงกุญแจ มุกยาเส้น ลูกเชอ	๑๖๙	๗	ท่าแพ
๔	กลุ่มข้าวโพดหวาน บ้านนาม่วง	นางสารี เตบสัน	น้ำนมข้าวโพด ฝักสด	๓๑	๘	ท่าแพ
๕	กลุ่มแม่บ้านท่าแพใต้	นางสาลิมะ เตบสัน	น้ำพริกกุ้งย่าง	๔๖/๑	๕	ท่าแพ
๖	สตูลอันดามันเฟอร์ล	นายวิชาญ สายันต์	เครื่องประดับมุก กำไล จี้ ต่างหู	๒๒๔	๒	สาคร
๗	กลุ่มสตรีจักสานบ้านลุ่ม	นางร่อนนา จิแอ	ผลิตภัณฑ์จาก ก้านจาก (กล่อง กระดาษ ทิชชู ผอบ พาน ผ้าซี)	๖๘/๑	๖	ท่าแพ
๘	Satun Pearl Shop	นายวิชิต สายันต์	จี้ไข่มุก, ชุดเครื่องประดับ หินสี,ต่างหู แหวน จี้ สร้อยคอ สร้อยข้อมือ จากไข่มุก	๒๔๐	๒	สาคร
๙	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี บ้านแปะใต้	นางสาหนา เตวะโต	ชุดสตรีมุสลิม	๔๘	๔	ท่าเรือ
๑๐	กลุ่มผลิตข้าวซ้อมมือ บ้านเกาะไทร	นางรอกีเยะ นุ้ยดำ	ข้าวซ้อมมือ,ปลา สัมทรงเครื่อง	๒๑	๓	แปะ-ระ
๑๑	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านดาหลา	นางรอฟีอะ ทิ้งน้ำรอบ	สบู่ข้าวโพด ,สบู่ข้าวเหนียว	๙๕/๑	๘	ท่าแพ

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๒	วิสาหกิจชุมชนกะปิชุมชน บ้านแปะ-ระใต้	นายสุรเดช สุขการัก	กะปิ	๕๘	๔	ท่าเรือ
๑๓	กลุ่มแม่บ้านปลักหว้า	นางสุวิทย์ อาดตันตรา	ขนมไข่	๘๐/๒	๔	ท่าแพ
๑๔	กลุ่มปลาหวาน คลองสองปาก	นางผ่องศรี หิรัญ	ปลาส้ม, ปลาหวาน	๑๗๕	๘	สาคร
๑๕	กลุ่มสตรีบ้านควนโทะ	นางณัฐกานต์ ศรียาน	น้ำดื่มสมุนไพร ตะไคร้ใบเตย	๑๐๘	๒	แปะ-ระ
๑๖	กลุ่มแปรรูปอาหารทะเล	นางชะฮาดียะฮ์ ขุนรายา	น้ำพริกเนื้อปู, ปลาหวาน,มันปู	๖๕	๑	สาคร
๑๗	กลุ่มจักสาน นัญธิยา	นางนัญธิยา สวัสดิวงศ์	กระเช้าของขวัญ กระเป๋าแฟชั่น จากเส้นพลาสติก	๘๕	๑๐	ท่าแพ
๑๘	กลุ่มแม่บ้านบิหลายสา	นางวิภา วิเชียรศรี	เครื่องแกง	๒๓๓	๑๐	ท่าแพ
๑๙	กลุ่มแม่อุษา	น.ส.พรอุษา ราชเมือง ขวาง	แหนมเห็ด, ไตปลาแห้ง	๘	๗	แปะ-ระ
๒๐	กลุ่มกะปิโบราณ บ้านคลองลิติ	นางอารีฟ้า ลาหมัด	กะปิโบราณ	๑๒๕	๓	สาคร
๒๑	กาแฟนายดำ	นายดำ หมาดสมัน	กาแฟโบราณ	๓๘/๓	๒	สาคร
๒๒	กลุ่มแปรรูปอาหารทะเล บ้านสาคร	นายขวัญชัย ยางะ	กะปิ,มันกุ้ง ปลาแดดเดียว,	๒๓๕	๒	สาคร
๒๓	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสาคร	น.ส.อารียะ มณีโกบ	น้ำพริกกุ้งจืด	๒๗๑	๒	สาคร
๒๔	กลุ่มของที่ระลึกสุดสาคร	นางสุดา ยามาเส้น	กระเป๋าผ้า, พวงกุญแจ,เรือจิ๋ว, เสื้อที่ระลึก	๑๒๙	๒	สาคร
๒๕	ของดี สตรี บ้านเรา	นางลำไย อุมาริ	ขนมไข่,น้ำพริก ปลาอย่าง	๘	๖	สาคร
๒๖	นางสาวกรภัทร์ มานก	น.ส.กรภัทร์ มานก	ผลิตภัณฑ์จาก ลูกปัด	๙	๕	แปะ-ระ
๒๗	นางสาวศิริภัทร สะยียาหาวา	น.ส.ศิริภัทร สะยียาหาวา	ผลิตภัณฑ์จาก ก้านจาก, ผลิตภัณฑ์จากเส้น พลาสติก	๓๖	๓	สาคร
๒๘	จุดนัดพบ	นางสุดา ยามาเส้น	ขนมเค้ก แยมโรล	๑๒๙	๒	สาคร

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๒๙	กลุ่มผ้ามัดย้อมสุตสาคร	นางนิตา หวังดี	กระเป๋, กระเป๋า เอกสาร, หมวก, หมอนอิง, เสื้อ (จากผ้ามัดย้อม)		๒	สาคร
๓๐	Pun Pun	นางรำไพ สตันนียด	ข้าวเหนียวดำ นาโตะขุน , น้ำผึ้งป่า	๙๗	๖	แปะ-ระ
๓๑	สัมมาชีพชุมชนบ้านวังปริง	นายอารีย์ หมื่นพราน	น้ำมันข้าวโพด	-	๑	ท่าเรือ
๓๒	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ ชุมชนสาคร	นางอัน ลำหมีด	น้ำพริกปลาส้ม ปลาส้ม, ปลาแห้ง	๓๒	๒	สาคร
๓๓	Phetra Pearl	นายวิชาญ สายันต์	ไข่มุก	๒๒๔	๒	สาคร
๓๔	กลุ่มสตรีควนเก	นางจันทร์เพ็ญ เค็งชัยภูมิ	โรตีสีกรอบ	๑๐๒	๑	แปะ-ระ
๓๕	บ้านขนมอาเรีย	น.ส.อาเรีย เหมสลาหมาด	ขนมจีบไก่	๔๒๗	๑	แปะ-ระ
๓๖	สารพัดยำกะตึก	นางสุกัญญา จันทร์หมาด	ขนมชั้น	๑๓๑/๑๔	๒	ท่าแพ
๓๗	ต่อยอดเลี้ยงโคเนื้อ สร้างอาชีพ	นางจิลาวรรณ สิลสาวรีย์	เนื้อทอดสมุนไพร	๙๔	๔	ท่าแพ
๓๘	ต่อยอดเลี้ยงโคเนื้อ พลิกวิกฤต ครอบครัวยุ เพื่อ สร้างรายได้	นางนฤธิยา สลิพันธ์	เนื้อผอยทอด กรอบ	๘๕	๑๐	ท่าแพ
๓๙	ต่อยอดเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ผสม เพื่อสร้างรายได้	นางอาอี๊ยะ คำท่าคลอง	เนื้อผอยทอด สมุนไพร	๒๘๐	๒	ท่าแพ
๔๐	พลิกวิกฤตครอบครัวโค ต่อยอด	นางฮาซิดะ หมื่นพราน	เนื้อแดดเดียว สมุนไพร	๔๘	๔	แปะ-ระ
๔๑	กลุ่มเลี้ยงผึ้งแปะ-ระเหนือ	นายหยาด สตันนียด	น้ำผึ้งรวง	๑๓๐	๔	แปะ-ระ
๔๒	กลุ่มเลี้ยงผึ้งแปะ-ระ	นายตอเหยบ ชะยานัย	น้ำผึ้งรวงแท้	๒๑/๑	๔	ท่าเรือ
๔๓	แมงกะพรุนแปรรูป ทะเลสตูล	นายอภิเชษฐ์ สีตุกา	แมงกะพรุน แปรรูป	๒๔๙	๒	สาคร
๔๔	อันดาแหล่งรวมธัญพืช อบแห้ง	นายจรินทร์ ตุ๊กกัน	ธัญพืชอบแห้ง และปลากรอบ สามรส	๙/๑	๒	สาคร

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอท่าแพ ข้อมูล ณ เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒๙ ราย
เครื่องดื่ม	๓ ราย
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๕ ราย
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๗ ราย
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	- ราย
รวม	๔๔ ราย

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอท่าแพ ข้อมูล ณ เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอท่าแพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก (ราย)	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวาน	๙๓/๒	๘	ท่าแพ	๙	นางรอนี โต๊ะหลัง
๒.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่แพะ-แกะอำเภอท่าแพ	๑๒๕/๒	๒	ท่าแพ	๗	นายสำราญ อาดตันตรา
๓.วิสาหกิจชุมชนสตรี อสม.บ้านมุดพัฒนา	๙	๓	ท่าแพ	๑๖	นางจำปา เทออาหลี
๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงแพะ ม.๒ ท่าแพกลาง	๒๗๖	๒	ท่าแพ	๑๕	นายกอดเดช ลิงลาห์
๕.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะบ้านท่าแพใต้สามัคคี	๔๖/๑	๕	ท่าแพ	๑๖	นายสาบุเตบสัน
๖.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านท่าแพใต้	๔๖/๑	๕	ท่าแพ	๑๔	นางสาลิ๊ะเตบสัน
๗.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านปลักหว้า	๒๕๒	๔	ท่าแพ	๑๓	นางสุวิทย์ อาดตันตรา
๘.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมพื้นเมืองบ้านท่าน้ำเค็มใต้	๔๗	๑	ท่าแพ	๑๒	นางสอเกียะ สำมะเนียะ
๙.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์มูอามาลาต	๑๑๘	๑	ท่าแพ	๑๗	นายดลฮีด หลงกอหราบ
๑๐.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์บ้านนาม่วง	๕๖	๘	ท่าแพ	๑๐	นายนิติภูมิ หลงเก
๑๑.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีจักสานบ้านลุ่ม	๖๘/๑	๖	ท่าแพ	๑๘	นางร่อนนา จิแอ
๑๒.วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพบ้านโคกมุด	๙๗	๓	ท่าแพ	๓๗	นางร่มหยัน แหอาหลี
๑๓.วิสาหกิจชุมชนเสื้อใบเตยบ้านสายควน	๑๖๙	๗	ท่าแพ	๒๒	นางหยัน อาหน่าย
๑๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านสวนพอเพียง	๑๓๖	๔	ท่าแพ	๗	นางบุหลัน จันทรคล้าย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก (ราย)	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑๕.วิสาหกิจชุมชนสตรี อสม.บ้านมุดพัฒนา	๙	๓	ท่าแพ	๑๘	นางจำปา เหมลี
๑๖.วิสาหกิจชุมชนเกาะบาเต๊ะขยายพันธุ์ยาง การเกษตร	๙	๑	ท่าเรือ	๑๐	นายบาเสด ยาพระจันทร์
๑๗.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ บ้านป่าเสม็ด	๗๑	๒	ท่าเรือ	๗	นายอัลดุลเลาะห์ล่าด้า
๑๘.วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลท่าเรือ	๑๐	๖	ท่าเรือ	๑๔	นายกิตติศักดิ์ ชูแสง
๑๙.วิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแปะ-ระใต้	๑๐	๔	ท่าเรือ	๒๖	นางผาติมะ เส้นกอหน้า
๒๐.วิสาหกิจชุมชนกะปิชุมชนบ้านแปะ-ระใต้	๕๘	๔	ท่าเรือ	๘	นางสาวกัญญารักษ์ สุขการรัก
๒๑.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ตำบลท่าเรือ	๑๑๖	๓	ท่าเรือ	๑๗	นายประเสริฐ ดำท่าคลอง
๒๒.วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรก้าวหน้าบ้านวังปริง	๑๓/๑	๑	ท่าเรือ	๗	นายอุดม เตาเวะโต
๒๓.วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรเกษตรคุณภาพมาโต	๑๖๔	๓	ท่าเรือ	๗	นายกมลวรီ สถิติสังวร
๒๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสัตว์บ้านแปะ-ระใต้	๙๕	๔	ท่าเรือ	๒๐	นายอาหฺรูน ชะยานัย
๒๕.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิต บ้านนาโตะขุน	๙๗	๖	แปะ-ระ	๘	นางรำไพ สตันน็อต
๒๖.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสัตว์บ้านนาโตะขุน	๑๓๓	๔	แปะ-ระ	๑๐	นายยงยุทธ หมีนพราน
๒๗.วิสาหกิจชุมชนคนพิเศษ	-	๑	แปะ-ระ	๗	น.ส.พัชรภรณ์ กาเสม๊ะ
๒๘.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวซ้อมมือ บ้านเกาะไทร	๒๑	๓	แปะ-ระ	๒๗	นางรอกีเยะ นัยดำ
๒๙.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลักจิกน้ำยางสด	๙๙/๑	๖	แปะ-ระ	๖๗	นายสมเจตน์ สันเกาะ
๓๐.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านนาโตะขุน	๑๕๙/๑	๖	แปะ-ระ	๒๖	นายนภดล สันเกาะ
๓๑.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงแพะ บ้านแปะ-ระเหนือ	๓๙	๔	แปะ-ระ	๗	นายอิสมาแอล ปาละวัน
๓๒.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านแปะ-ระเหนือ	๑๒๓	๔	แปะ-ระ	๓๒	นายบาตล ศรียาน
๓๓.วิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มชุมชนนาโตะขุน	๓๘	๖	แปะ-ระ	๓๗	นายสะอาด วังละ
๓๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงเรียนรู้ควบคู่การผลิตเพื่อยังชีพบ้านควนโทะ	๑๐๘	๒	แปะ-ระ	๓๕	นางณัฐกานต์ ศรียาน
๓๕.วิสาหกิจชุมชนนมพื้นเมืองบ้านควนเก	๒๓๑	๑	แปะ-ระ	๑๗	นางจัลวาทิย์ ดิงสา
๓๖.วิสาหกิจชุมชนพาริต้าขนมไทยพื้นเมือง	๘๒	๔	แปะ-ระ	๗	นางอลิษา ปาละวัน
๓๗.วิสาหกิจชุมชนเกษตรอัตลักษณ์ วิถีสตูลสี่เหลี่ยมตำบลสาคร	๑๗๕/๑	๘	สาคร	๘	นางสาวยูริยะ โตะบู

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก (ราย)	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๓๘.วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านสาคร	๒๖๐	๒	สาคร	๑๓	นางสุดา ยามาเลน
๓๙.วิสาหกิจชุมชนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หมู่ ๒ บ้านสาคร	๑๕๗	๒	สาคร	๗	นายเสกสรร สุวาล้า
๔๐.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาสตรีบ้านคลองบัน	๘	๖	สาคร	๑๖	นางลำไย อุมาริ
๔๑.วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันบ้านทางยางตำบลสาคร	๘๘	๗	สาคร	๗	นายอุมัร ขุนพิทักษ์
๔๒.วิสาหกิจชุมชนทางยางบ้านเห็ด	๒๒	๗	สาคร	๗	นางจิสน มัจฉา
๔๓.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรีบ้านสาคร	๒๒๒	๒	สาคร	๑๑	นางมาหนี บินสะอาด
๔๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะตำบลสาคร	๒๒๑	๒	สาคร	๑๐	นายหมีด หลิ่งใหญ่
๔๕.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกะปิคลองลิติ	๑๒๕	๓	สาคร	๑๒	นางตีปอสา เสียมใหม่
๔๖.วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงหอยแมลงภู่	๑๓๘	๑	สาคร	๑๔	นายเหมดล ยาประจัน
๔๗.วิสาหกิจชุมชนน้ำปลาแท้บ้านคลองสองปาก	๗๗	๘	สาคร	๒๒	นางผาติมะบิกัน

ที่มา : <https://smce.doae.go.th> สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก (ราย)	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านควนโทะ	๒	๒	แป-ระ	๑๐	น.ส.เตือนใจ ฆมานลง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาโตะขุนเบเกอร์	๑๔/๒	๖	แป-ระ	๑๕	น.ส.อำเษะย์ กาเสม๊ะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสตรีบ้านสาคร	-	๒	สาคร	๑๐	น.ส.หับเสาะ บิลลาติปา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลสาคร	๒๖๐	๒	สาคร	๑๔	นางสุดา ยามาเลน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านแป-ระใต้	๑๐	๔	ท่าเรือ	๑๖	นางปุเต๊ะ ยาประจัน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคลองสองปาก	๗๗	๘	สาคร	๑๐	นางผาติมะบิกัน

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก (ราย)	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าแพใต้	๔๖	๕	ท่าแพ	๒๘	นางสาลิมี๊ะเตบสัน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเกาะไทร	๒๑	๓	แปะ-ระ	๑๒	นางรอเกียะ นุ้ยดำ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทำน้ำเค็มใต้	๔๒/๒	๑	ท่าแพ	๑๓	นางสอเกียะ สำมะเนียะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเศรษฐกิจพอเพียง ม.๕	๕๖/๑	๕	ท่าแพ	๑๐	นางเจ๊ะน๊ะ ไบกาเด็น
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านควนเก	๒๓๑	๑	ท่าแพ	๑๓	นางเกสนีบุเก็ม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอสม.บ้านมุดพัฒนา	๙	๓	ท่าแพ	๑๖	น.ส.จำปา เทอลี
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสายควน	๑๑๗	๗	ท่าแพ	๒๒	น.ส.หยัน อาหน่าย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านควนบิหลายสา	๒๓๓	๑๐	ท่าแพ	๑๔	นางสมใจ ใจสมุทร
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านควนโทะ	๑๐๘	๒	แปะ-ระ	๓๐	นาง ญัฐกานต์ ศรียาน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปลักหัว	๒๕๒	๔	ท่าแพ	๑๘	นางสุวัยบ๊ะ อาดตันตรา
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรวิสาหกิจชุมชน กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพงูบองหลา	๕๑	๕	แปะ-ระ	๑๑	นายเทรน กาเสม๊ะ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรผู้ปลูก ไม้ผลตำบลท่าแพ	-	๒	ท่าแพ	๑๑	นาย ฮอนี ปังแลมาปูเลา
กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ตำบลสาคร	๒๒๑	๒	สาคร	๑๐	นาย หนีด หลังใหญ่
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านท่าแพ	-	๕	ท่าแพ	๒๑	ด.ช. นัศรูน ทุ่งหัว
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านทำน้ำเค็มใต้	-	๑	ท่าแพ	๓๕	ด.ญ. นูรอัยนาร์ หวังดี
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านไร่	-	๓	ท่าเรือ	๑๕	ด.ช. รุสลัน เตาวะโต
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านคลองสองปาก	-	๘	สาคร	๑๕	ด.ญ. โรฮันนา หมาดหวัง
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านแปะเหนือ	-	๔	แปะ-ระ	๑๘	ด.ญ. นูรอัยนัย สลิมีน
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนสมาคมเลขานุการ สตรี ๓	-	๕	สาคร	๑๕	ด.ช. อัสนัย ขวัญสว่าง
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านวังปริง	-	๑	ท่าเรือ	๓๔	ด.ญ. อามาลีนา แดหวัน

ที่มา : <https://ffgdev.doae.go.th> /สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภوتاพะ จังหวัดสตูล

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก (ราย)	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแพะแปะ-ระ	๙๒	๒	แปะ-ระ	๕๔	นายยาเหลด สืบเหม
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ทำแพ	๔	๔	ทำแพ	๑๑๕	นายสมมาตร อาดตันตรา
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ทำเรือ	๒๑	๔	ทำเรือ	๙๘	นายมุสา ยาประจัน

ที่มา : <https://web.cpd.go.th> สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การการเกษตร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุว์เรือนเกษตรกร

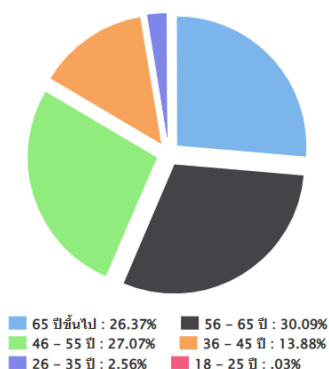
อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๓,๒๗๗ ครุว์เรือน โดยมีหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๙ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๗ อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๗ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๘ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๖ อายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร จำแนกตามอายุ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ช่วงอายุ (ปี)	ครุว์เรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๘๖๔.๐๐	๒๖.๓๗
๕๖ - ๖๕ ปี	๙๘๖.๐๐	๓๐.๐๙
๔๖ - ๕๕ ปี	๘๘๗.๐๐	๒๗.๐๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๔๕๕.๐๐	๑๓.๘๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๘๔.๐๐	๒.๕๖
๑๘ - ๒๕ ปี	๑.๐๐	๐.๐๓
รวม	๓,๒๗๗.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูลปี ๒๕๖๖ (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗)

หัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร จำแนกตามอายุ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

(ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูลปี ๒๕๖๖ (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗))

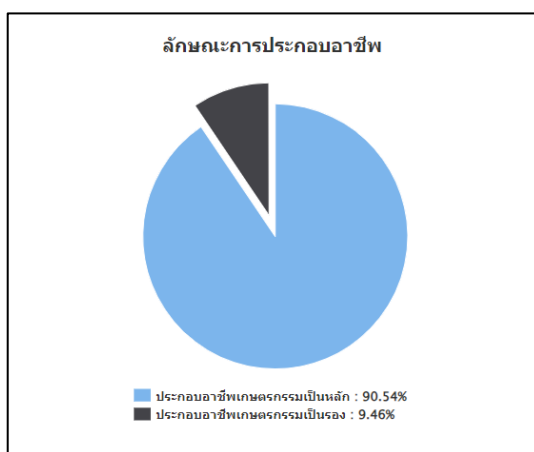
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๓,๑๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๕๔ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๒๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๖

ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๑๑๒	๙๐.๕๔
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๒๓	๙.๔๖

ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูล (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗)

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

(ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูลปี ๒๕๖๖ (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

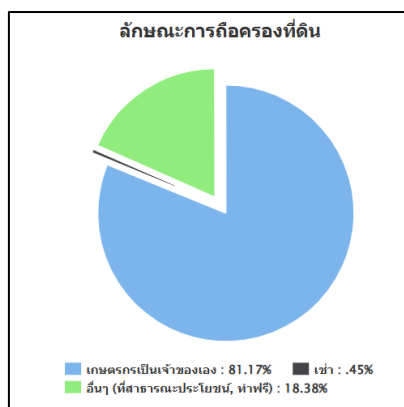
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๒,๗๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๑๗ รองลงมาคือ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๖๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๘ และเช่า จำนวน ๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕ และ ตามลำดับ (ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูลปี ๒๕๖๖ (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗)

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๒,๗๑๑.๐๐	๘๑.๑๗
เช่า	๑๕.๐๐	๐.๔๕
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖๑๔.๐๐	๑๘.๓๘
รวม **	๓,๑๑๔.๐๐	๑๐๐

หมายเหตุ * ข้อมูลตามที่ตั้งแปลง เฉพาะครัวเรือนที่แจ้งปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรในแต่ละปี

** เกษตรกรบางส่วนมีการถือครองในทุกลักษณะ

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูลปี ๒๕๖๖ (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗)

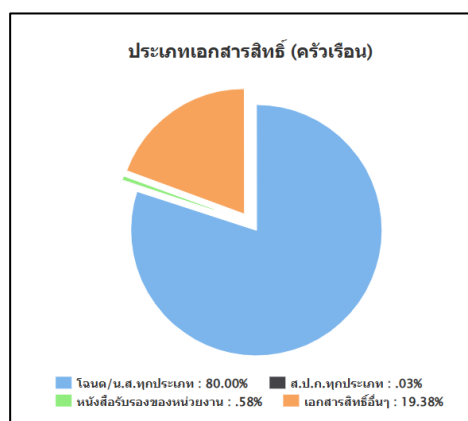
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีการถือครองที่ดินเฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของจำนวน ๒,๗๑๑ ครัวเรือน แบ่งเป็นประเภทโฉนด/น.ส. ทุกประเภท ๒,๓๒๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๐ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ ๕๖๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๘ ประเภทหนังสือรับรองของหน่วยงาน ๑๗ ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๐.๕๘ และ ส.ป.ก. ทุกประเภท ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล(เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม (ครัวเรือน)
โฉนด/น.ส. ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๒,๓๒๘.๐๐	๑.๐๐	๑๗.๐๐	๕๖๔.๐๐	๒,๗๑๑.๐๐

ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูลปี ๒๕๖๖ (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗)

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ที่มา : ระบบรายงานการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรข้อมูลปี ๒๕๖๖ (ตามทะเบียนบ้าน ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย.๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอท่าแพ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๒ กลุ่ม มีสมาชิก ๙๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๖ กลุ่ม สมาชิก ๒๔๘ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๕๓ ราย วิสาหกิจชุมชน ๕๓ แห่ง สมาชิก ๘๑๐ ราย สหกรณ์ จำนวน ๑ แห่ง สมาชิก ๕๐๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๙ กลุ่ม สมาชิก ๔๕๐ ราย

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ท่าแพ	๒	๙๐	๖	๑๐๘	๒	๕๖	๑๕	๒๑๒	๑	๕๐๐	๒	๑๑๔
แปะ-ระ	-	-	๕	๘๐	๑	๑๘	๑๒	๒๙๖	-	-	๓	๒๐๓
ท่าเรือ	-	-	๑	๑๖	๒	๔๙	๙	๑๒๖	-	-	๑	๓๗
สาคร	๑	๑๐	๔	๔๔	๒	๓๐	๑๑	๑๒๐	-	-	๓	๙๖
รวม	๓	๑๐๐	๑๖	๒๔๘	๗	๑๕๓	๔๗	๗๕๔	-	๕๐๐	๙	๔๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ ข้อมูล มกราคม พ.ศ.๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๘ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๔ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๕ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏีรูป	
ท่าแพ		๖	๑	๑	๑		๑		๑
แปะ-ระ	๑	๘	๑		๑	๑	๒		๑
ท่าเรือ		๒		๑	๑		๑		
สาคร		๒			๑				๑
รวม	๑	๑๘	๒	๒	๔	๑	๔		๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ, สำนักงานปศุสัตว์อำเภอท่าแพ, สำนักงานพัฒนาที่ดินสตูล ข้อมูล: ม.ค.๖๘)

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีอาสาสมัครเกษตร (รายบุคคลไม่นับซ้ำ) จำนวน ๑๒๘ คน โดยมี หมอдинอาสา จำนวน ๓๖ ราย เกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๓๑ คน ปศุสัตว์อาสา จำนวน ๒๑ ราย ประมงอาสา จำนวน ๑๙ ราย ครุฑอาสา จำนวน ๑๗ คน ครูบัญชีอาสา จำนวน ๑๑ ราย อาสาสมัครสหกรณ์ ๗ คน อาสาสมัครฝนหลวง ๔ คน อาสาสมัครเศรษฐกิจเกษตร ๑ คน สารวัตรเกษตรอาสา จำนวน ๒ คน ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครเกษตรมากกว่า ๑ หน่วยงาน

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)									
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครู บัญชี	ประมง อาสา	ปศุสัตว์ อาสา	หมอдин อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	ครุฑ อาสา	สารวัตร เกษตรอาสา
ท่าแพ	๓	๕	๘	๙	๑๒	๑๐	๑	๐	๗	๐
แปะ-ระ	๑	๔	๒	๖	๘	๗	๒	๑	๔	๑
ท่าเรือ	๐	๒	๓	๔	๗	๖	๒	๐	๓	๐
สาคร	๐	๐	๖	๒	๙	๘	๒	๐	๓	๑
รวม	๔	๑๑	๑๙	๒๑	๓๖	๓๑	๗	๑	๑๗	๒

ที่มา : <https://asa-center.doe.go.th> ข้อมูล ณ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอท่าแพ มีประชาชนชาวบ้าน จำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้
ท่าแพ	๑	นางบุหลัน จันทรคล้าย	๑๓๖ ม.๔ ต.ท่าแพ	-เกษตรผสมผสาน เศรษฐกิจพอเพียง
แปะ-ระ	๒	๑. นายอับดุลมุญิบ ใบจิ ๒. นางณัฐกานต์ ศรียาน	ม.๒ ต.แปะ-ระ ๑๐๘ ม.๒ ต.แปะ-ระ	-เกษตรผสมผสาน (ไร่นาสวนผสม) -การผลิตสัตว์ -การผลิตผักปลอดภัย -การจัดการศัตรูพืชแบบIPM
ท่าเรือ	๒	๑. นายกิตติศักดิ์ ชูแสง	๑๐ ม.๖ ต.ท่าเรือ	-การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน
สาคร	๑	นายสนธยา เส้นนิง	๕๗/๒ ม.๖ ต.สาคร	-เกษตรผสมผสาน เศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ ข้อมูล มกราคม พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางณัฐกานต์ ศรียาน

บ้านเลขที่ ๑๐๘ หมู่ ๒ ตำบลแปะ-ระ อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

สถานการณ์ของพื้นที่ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภотаแพ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลแปะ-ระ อำเภотаแพ จังหวัดสตูล โดยมีนางณัฐกานต์ ศรียาน เป็นเกษตรกรต้นแบบ เดิมสินค้าหลักคือ ข้าวนาปี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการศูนย์ฯ มีมติเปลี่ยนชนิดพืชจากข้าวนาปี เป็น พืชผัก เนื่องจากเกษตรกรในบริเวณรอบๆ แปลงเรียนรู้ฯ มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาข้าวไปปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน ทำให้พื้นที่แปลงเรียนรู้ไม่เหมาะสมสำหรับการทำนา เกษตรกรต้นแบบ จึงหันมาปลูกผัก โดยปรับเปลี่ยนจากการปลูกผักในพื้นที่แปลงแบบปกติ เป็นการปลูกแบบยกแคร่ ทำให้สามารถผลิตผักได้ตลอดปี เป็นการลดต้นทุนการผลิต ด้านแรงงาน เมล็ดพันธุ์ การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต จนได้รับการรับรองมาตรฐาน gap จาก กรมวิชาการเกษตร จนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตผักของชุมชน

แนวทางการพัฒนา : ๑. การรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่พืชผัก ลดต้นทุนการผลิต

๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในด้านการบริหารจัดการ การวางแผนการผลิต

๓. ผลิตผักปลอดภัยตามมาตรฐาน gap และเกษตรอินทรีย์

๔. จุดจำหน่ายสินค้าเกษตรในชุมชน

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ๑. เกษตรกรเจ้าของศูนย์มีความรู้ความชำนาญ

๒. เป็นจุดเรียนรู้ของเกษตรกรหลากหลายกิจกรรม

๓. มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งของสมาชิก

หลักสูตรหลักการเรียนรู้ :

หลักสูตรหลัก

๑.การลดต้นทุนการผลิต แบ่งเป็นฐานเรียนรู้ ๓ ฐาน ได้แก่

-ฐานเรียนรู้ดินและปุ๋ย

-การผลิตและการใช้ประโยชน์จากแหนแดง

-โรคและการจัดการแมลงศัตรูพืชผัก

หลักสูตรบังคับ

๑.เกษตรผสมผสาน/เศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรเสริม

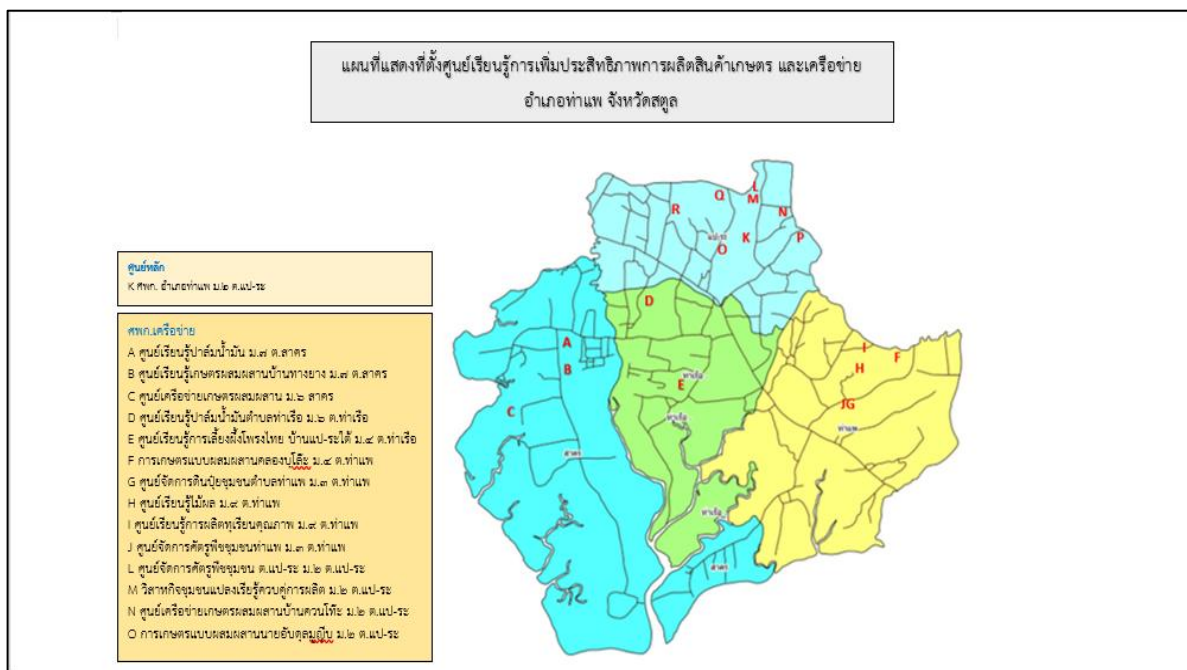
๑. การจัดการตลาด

๒. การแปรรูปผลผลิต

เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภотаแพ จำนวน ๑๘ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอท่าแพ

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนท่าแพ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๙	ท่าแพ	นางสาวรจนา จังแดหวา	๐๖๓๑๐๑๘๕๒๙
๒	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนต.ท่าแพ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๓	ท่าแพ	นางร่มหยัน แหอาหลี	๐๘๕๐๗๙๒๐๑
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงแพะบ้าน แป-ระเหนือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ แพะ/โค	๔	แป-ระ	นายอิสมาแอณ ปะลาวัน	๐๘๐๘๖๒๑๑๑๗
๔	วิสาหกิจชุมชนแปลงเรียนรู้ควบคุม การผลิต	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก / ข้าวโพด หวาน	๒	แป-ระ	นางผาติมะ ใบจิ	๐๙๙๒๐๕๐๒๒๓
๕	ศูนย์เรียนรู้ปาล์มน้ำมัน ต.ท่าเรือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น/การ ปลูกพืชร่วม	๖	ท่าเรือ	นายกิตติศักดิ์ ชูแสง	๐๘๑๐๙๗๙๐๑๑
๖	ศูนย์เครือข่ายเกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๖	สาคร	ว่าที่รต.สนธยา เส้นนิง	๐๘๖๒๙๔๘๕๐๔
๗	ศูนย์เครือข่ายเกษตรผสมผสานบ้าน ควนไต่ะ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	แป-ระ	นางธนวดี เดียะ	๐๘๐๖๘๖๗๒๖๔
๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้าน ทางยาง	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๗	สาคร	นางจิสน มัจฉา	๐๘๗๐๙๑๖๑๗๖
๙	ศูนย์เรียนรู้ไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	ท่าแพ	นายฮอนนี่ ปังแลมาปูเลา	๐๘๓๑๙๑๐๖๕๔
๑๐	การเกษตรแบบผสมผสาน นายอับดุลมุญีบ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	แป-ระ	นายอับดุลมุญีบ ใบจิ	๐๘๑๖๐๘๕๒๔๐
๑๑	การเกษตรแบบผสมผสาน คลองบุไถ้	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๔	ท่าแพ	นางบุหลัน จันทรคล้าย	๐๙๕๐๒๔๖๖๑๘
๑๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.แป-ระ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๒	แป-ระ	นางสาวอาหยาด โดงกุล	๐๖๑๓๙๖๖๕๙๕
๑๓	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ปีก	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ เป็ดไข่	๖	แป-ระ	นายกอหนี่ ละใบยูไถ้	๐๘๖๙๕๕๕๐๘๕
๑๔	ศูนย์เรียนรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพ	ศูนย์เรียนรู้การผลิตทุเรียน	๙	ท่าแพ	นายสมมาร เทศนอก	๐๘๑๘๙๗๒๑๔๐
๑๕	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงแพะสายพันธุ์ ลูกผสมเชิงพาณิชย์	ศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตสัตว์ ลูกผสมเชิงพาณิชย์	๖	แป-ระ	นายยุทธ หมื่นพราน	๐๘๐๖๔๘๕๔๘๘
๑๖	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงไทย บ้านแป-ระใต้	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	๔	ท่าเรือ	นายตอเหียบ ชะยานัย	๐๙๔๕๘๑๘๔๓๒
๑๗	ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลแป-ระ	ศูนย์เรียนรู้ด้านยางพารา	๖	แป-ระ	นายหมาด เปรมใจ	๐๘๙๒๘๙๗๗๔๕
๑๘	ศูนย์เรียนรู้ปาล์มน้ำมัน	ศูนย์เรียนรู้ด้านปาล์มน้ำมัน	๗	สาคร	นายไพโรจน์ อังโชติพันธุ์	๐๘๙๙๕๖๑๐๙

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

(๔) แปลงใหญ่อำเภอท่าแพ

กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอท่าแพ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๙ กลุ่ม ได้แก่

- ๑) แปลงใหญ่ข้าวตำบลแปะ-ระ
- ๒) แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลท่าเรือ
- ๓) แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลสาคร
- ๔) แปลงใหญ่ปลาดุกตำบลแปะ-ระ
- ๕) แปลงใหญ่แพะตำบลท่าแพ
- ๖) แปลงใหญ่ยางพาราตำบลแปะ-ระ
- ๗) แปลงใหญ่กุ้งตำบลสาคร
- ๘) แปลงใหญ่ยางพาราตำบลสาคร
- ๙) แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลท่าแพ

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวตำบลแปะ-ระ แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๘

ที่อยู่: หมู่ที่ ๒ ตำบลแปะ-ระ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

กิจกรรม การผลิตข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๓๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๒๒๐ บาท (๒๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๐๐ กก./ไร่ เป็น ๕๒๐ กก./ไร่ (๓๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๕,๒๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๘๔๐ บาท/ไร่

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลท่าแพ แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๗

ที่อยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

กิจกรรม การผลิตปาล์มน้ำมัน

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๗,๔๘๐ บาท/ไร่ เป็น ๕,๙๘๔ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๕๐๐ กก./ไร่ เป็น ๓,๐๐๐ กก./ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๕,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๗,๔๘๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตปาล์มคุณภาพ
๒. การจัดตั้งกองทุนปุ๋ย/ลานเทกลุ่ม
๓. การบริหารจัดการด้านการตลาดเช่น ทำข้อตกลงกับลานเท/โรงงาน

ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพจังหวัดสตูล

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
													๗,๔๘๐	๑๕,๐๐๐
๑. การบริหารจัดการเพื่อการผลิต														
- สร้างความรู้และความเข้าใจ										↔				
- จัดเวทีวิเคราะห์จัดทำแผน											↔			
- ถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมัน		↔												
- จัดทำแปลงเรียนรู้				↔										
๒. การบริหารจัดการกลุ่ม/องค์กร														
- จัดเก็บข้อมูลรายแปลง											↔			
- คัดเลือกพื้นที่ จัดทำแปลงเรียนรู้			↔											
- ประชุมคณะกรรมการ												↔		
- ประชุมสมาชิกกลุ่ม												↔		
- ติดตามการดำเนินงาน	←												→	
๓. การบริหารจัดการด้านการตลาด														
- วิเคราะห์ช่องทางการตลาด					↔									
- เชื่อมโยงการผลิต/การตลาด						↔								

ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ที่	ตำบล	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่(ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรประธาน
๑	แปะ-ระ	ข้าว	๗๔	๓๐๙	นางณัฐกานต์ ศรียาน	๐๘๘-๓๙๖๓-๐๗๔
๒	ท่าเรือ	ปาล์มน้ำมัน	๓๗	๔๒๖	นายกิตติศักดิ์ ชูแสง	๐๘๑-๐๙๗๙-๐๑๑
๓	สาคร	ปาล์มน้ำมัน	๔๔	๑,๐๖๒	นายอุมัร ขุนพิทักษ์	๐๙๓-๗๘๙๒-๘๔๒
๔	แปะ-ระ	ปาล์มทุก	๓๐	๒.๖๑	นายทักษิณ ศรียาน	๐๘๑-๗๖๗๗๗๐๗
๕	ท่าแพ	แพะ	๓๐	๑๘๙	นายนิติภูมิ หลงเก	๐๘๗-๒๘๕๕-๖๗๐
๖	แปะ-ระ	ยางพารา	๙๘	๕๙๕	นายหมาด เปรมใจ	๐๖๖-๐๔๒๒-๘๐๐
๗	สาคร	กุ้ง	๒๒	๔๙๖	นายทวีศักดิ์ ไสวรรณะ	๐๘๑-๓๖๘๐-๔๖๘
๘	สาคร	ยางพารา	๓๐	๓๑๘	นายยูโสภ งามสารา	๐๘๗-๔๗๙๔๓๐๑
๙	ท่าแพ	ปาล์มน้ำมัน	๘๔	๓๔๓	นายสุไลมาน สามี	๐๘๑-๐๙๖๔๕๖๒
	รวม		๔๔๙	๓,๗๔๐.๖๑		

ที่มา : <https://co-farm.doae.go.th> ข้อมูล มกราคม พ.ศ.๒๕๖๘

หมายเหตุ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแพ้ว รับผิดชอบ ๔ แปลง ลำดับที่ ๑-๓ และ ลำดับที่ ๙

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

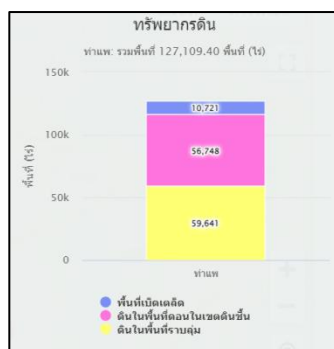
๑) ทรัพยากรดิน

อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาครมีขอบเขตพื้นที่ประมาณ ๑๒๗,๑๐๙.๔๐ ไร่ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินชั้น ๕๖,๗๔๘.๑๓ ไร่ ดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๕๙,๖๔๐.๖๕ ไร่ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑๐,๗๒๐.๖๒ ไร่

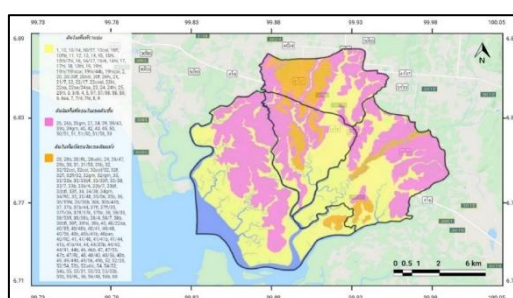
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๐	๐
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินชั้น	๕๖,๗๔๘.๑๓	๔๔.๖๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๐,๗๒๐.๖๒	๘.๔๓
กลุ่มชุดดินผสม	๐	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๕๙,๖๔๐.๖๕	๔๖.๙๒
รวม	๑๒๗,๑๐๙.๔๐	

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๒๑ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน อำเภอบำเพ จังหวัดสตูล
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอบำเพ จังหวัดสตูล
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

๒) ทรัพยากรน้ำ

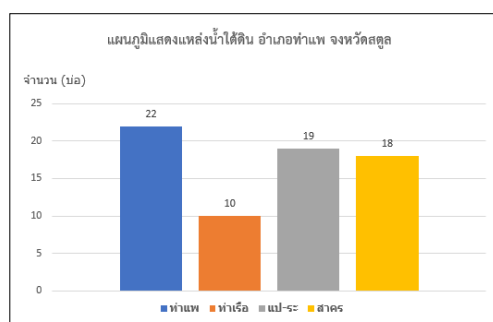
อำเภอบำเพ จังหวัดสตูล เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

-แหล่งน้ำใต้ดินบ่อบาดาลอำเภอบำเพ จังหวัดสตูล รวมทั้งสิ้น ๖๙ บ่อ แยกรายตำบลดังนี้

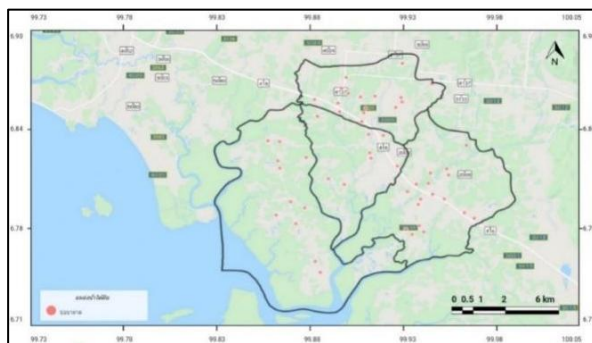
ตำบลท่าแพ จำนวน ๒๒ บ่อ ตำบลแปะระ จำนวน ๑๙ บ่อ

ตำบลท่าเรือ จำนวน ๑๐ บ่อ ตำบลสาคร จำนวน ๑๘ บ่อ

หมายเหตุ ข้อมูลแสดงเฉพาะบ่อน้ำบาดาล สภาพ: ใช้การได้ สภาพน้ำ: จืด เท่านั้น

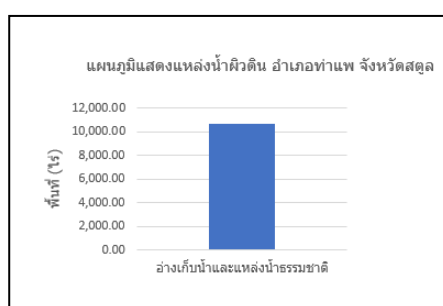
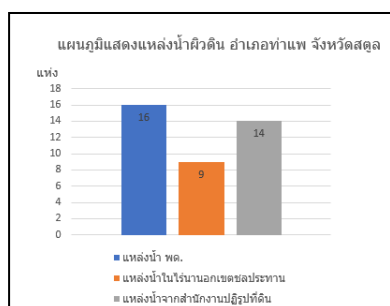
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอบำเพ จังหวัดสตูล
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (พ.ศ.๒๕๖๖)

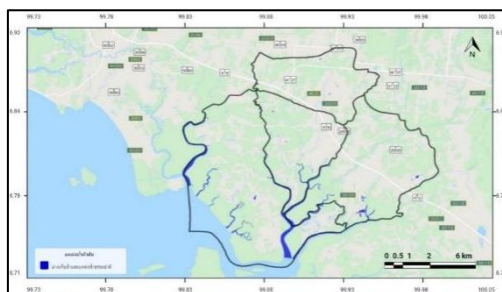
-แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่แม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากน้ำฝน อำเภотаแพ จังหวัดสตูล มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ในการเกษตรดังนี้ อ่างเก็บน้ำและ แหล่งน้ำธรรมชาติ รวมพื้นที่ ๑๐,๙๘๓.๑๐ ไร่ แหล่งน้ำโครงการกรมพัฒนาที่ดิน (บ่อจิว บ่อขนาดเล็ก บ่อ ชุมชน) จำนวน ๑๖ แห่ง แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาดเล็ก ๙ แห่ง และแหล่งน้ำจากสำนักงาน ปฎิรูปที่ดิน ๑๔ แห่ง

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> พ.ศ. ๒๕๖๖ แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕

(*ค่าตัวเลขได้มาจากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์)

ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๒-๒๕๖๕)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น (GI)

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ออกประกาศเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ให้ขึ้นทะเบียนจำปาตะสตุล เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จังหวัดสตุล ทะเบียนเลขที่ สช ๖๒๑๐๐๑๒๓ เนื่องจากจำปาตะ จังหวัดสตุล เป็นสินค้าที่มีความโดดเด่น มีชื่อเสียงด้วยรสชาติอร่อย และมีตำนานมาอย่างยาวนาน ดูได้จากการจัดงาน จำปาตะของจังหวัดสตุล ที่มีการจัดติดต่อกันมากกว่า ๒๐ ปี

จำปาตะสตุลที่ได้รับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีทั้งหมด ๗ สายพันธุ์ ได้แก่ ๑) พันธุ์ขวัญสตู ๒) พันธุ์สตุลสีทอง ๓) พันธุ์น้ำดอกไม้ม ๔) พันธุ์ทองเกษตร ๕) พันธุ์ดอกโดน ๖) พันธุ์วังทอง ๗) พันธุ์พื้นเมือง ผลผลิตจะออกสู่ตลาดช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ของทุกปี

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตุล เป็นพื้นที่ลุ่มมีแหล่งน้ำลำคลองสายหลักที่เหมาะสมแก่การปลูกจำปาตะ ส่วนใหญ่จะปลูกผสมกับไม้ผลอื่นๆ สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่า ๕๐ ปี ทำให้ผลผลิตที่ได้ มีรสชาติหอมหวาน อร่อย และที่สำคัญปลอดภัยจากสารเคมี เนื่องจากเกษตรกรไม่มีการใช้สารเคมีตลอด ระยะเวลาการผลิต โดยจะใช้ไคร้ห่อผลตั้งแต่เล็กจึงทำให้ไม่มีโรคและแมลงเข้าทำลาย ครั้วเรือนเกษตรกรปลูก จำปาตะ จำนวน ๔๓๓ ครั้วเรือน พื้นที่ปลูก ๘๒ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๕๕ ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๑๐๐ กิโลกรัม/ไร่ จำหน่ายในราคา ๖๐-๑๒๐ บาท

ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งภูมิศาสตร์จำปาตะสตุล

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

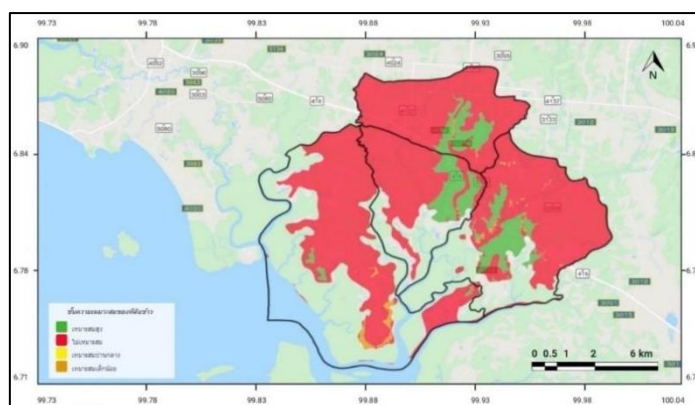
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๙๒,๑๓๒.๕๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๑,๑๖๔.๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๑ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๐๔๙.๐๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๙,๖๙๙.๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๘๔ แยกเป็นรายตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

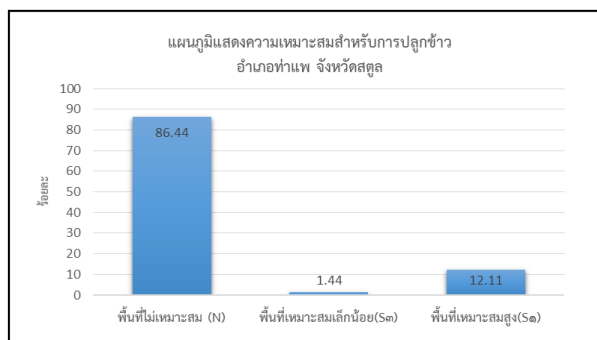
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม(N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ	๑๑,๑๖๔.๔๑				
ท่าแพ	๔,๑๙๘.๔๖	๐	๓๗๐.๑๕	๒๒,๙๕๙.๕๐	๒๗,๕๒๘.๑๑
แปะระ	๒,๙๒๖.๕๓	๐	๑๔๖.๕๖	๑๘,๙๒๘.๖๐	๒๒,๐๕๑.๖๙
ท่าเรือ	๓,๖๕๒.๓๓	๐	๒๕.๕๗	๑๒,๔๘๑.๖๐	๑๖,๑๕๙.๕๐
สาคร	๓๘๗.๐๙	๐	๗๘๘.๕๗	๒๕,๒๕๗.๖๐	๒๖,๔๓๓.๒๖

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑-๒๕๖๓)

ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๑-๒๕๖๓)

ภาพที่ ๒๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑-๒๕๖๓)

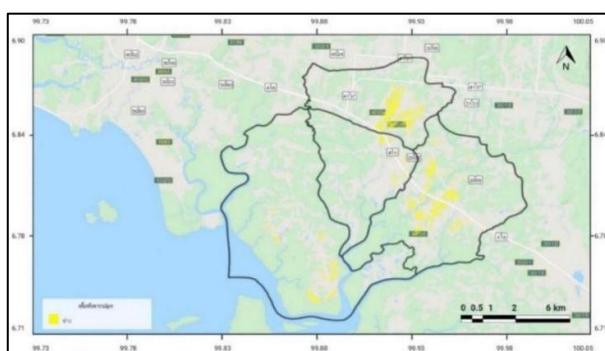
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๓,๕๖๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลแปะ-ระ จำนวน ๑,๗๓๗ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลท่าแพ จำนวน ๑,๓๓๖ ไร่ ตำบลท่าเรือ จำนวน ๓๓๖ ไร่ และตำบลสาคร จำนวน ๑๕๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	แปะ-ระ	๑,๗๓๗
๒	ท่าแพ	๑,๓๓๖
๓	สาคร	๑๕๗
๔	ท่าเรือ	๓๓๖
	รวม	๓,๕๖๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ข้าว) ปี ๖๗/๖๘)

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอท่าแพ

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ข้าว) ปี ๖๗/๖๘)

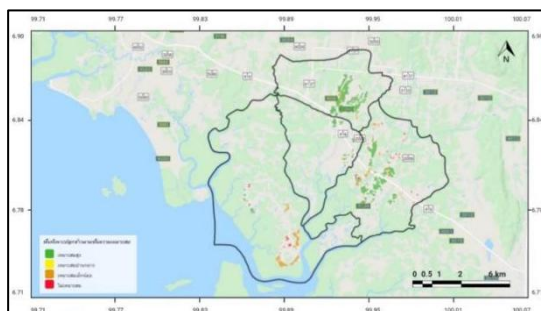
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๔,๖๘๗.๔๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓,๓๓๐.๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๐๘๑.๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๗๕.๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๗

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

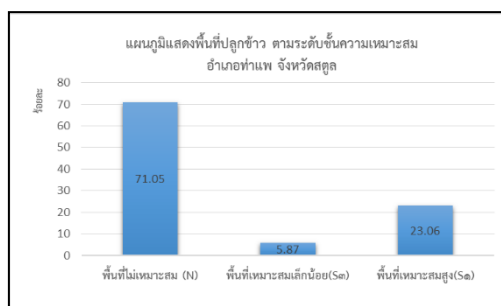
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอท่าแพ	๓,๓๓๐.๘๓	๐	๑,๐๘๑.๒๕	๒๗๕.๓๘	๔,๖๘๗.๔๖
ท่าแพ	๑,๔๕๙.๗๖	๐	๓๗๐.๑๕	๑๓๘.๑๓	๑,๙๖๘.๐๔
แปะระ	๑,๕๐๕.๖๐	๐	๑๔๖.๕๖	๒๗.๒๕	๑,๖๗๙.๔๑
ท่าเรือ	๒๕๕.๖๓	๐	๒๕.๕๗	๐.๘๗	๒๘๒.๐๗
สาคร	๑๐๙.๘๔	๐	๕๓๘.๙๗	๑๐๙.๑๓	๗๕๗.๙๔

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑-๒๕๖๓)

ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑-๒๕๖๓)

ภาพที่ ๓๒ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑-๒๕๖๓)

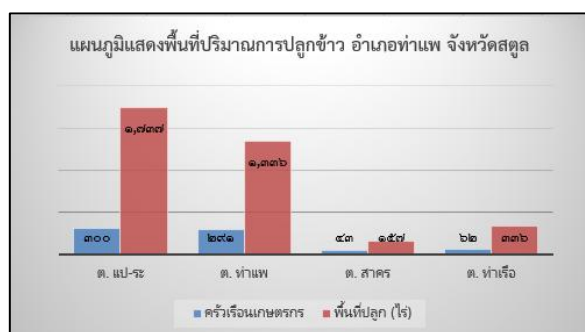
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๒,๙๒๑ ไร่ ๖๑๕ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ตำบลแปะ-ระ จำนวน ๑,๕๔๐ ไร่ ๒๙๑ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลท่าแพ จำนวน ๑,๐๐๙ ไร่ ๒๔๘ ครัวเรือน ตำบลท่าเรือจำนวน ๑๙๐ ไร่ ๒๗ ครัวเรือน และตำบลสาครจำนวน ๑๘๒ ไร่ ๔๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๗ แสดงปริมาณปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
แปะ-ระ	๓๐๐	๑,๕๓๗	๑,๕๓๗	๗๗๘	๐.๕๑๔
ท่าแพ	๒๙๑	๑,๓๓๖	๑,๓๓๖	๕๙๙	๐.๕๑๔
สาคร	๔๓	๑๕๗	๑๕๗	๖๔	๐.๕๑๐
ท่าเรือ	๒๗	๓๓๖	๓๓๖	๑๓๘	๐.๕๑๐
รวม	๖๙๑	๓,๕๖๖	๓,๕๖๖	๑,๕๗๙	๐.๕๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ข้าว) ปี ๖๖/๖๗)

ภาพที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปริมาณการปลูกข้าว อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ข้าว) ปี ๖๗/๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าว

การเตรียมดิน สำหรับการทำนาแยกไถเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

๑. การไถตะ และไถแปร

การไถตะเป็นการไถครั้งแรกพลิกดินขึ้นมาแล้วเวนช่วงใหม่ลัดวัชพืชขอกแล้วไถครั้งที่ ๒ หรือไถแปรผกกลับต้นวัชพืชลงในดินจะช่วยลดปริมาณวัชพืชได้มาก ช่วงเวลาระหว่างไถครั้งแรกกับครั้งที่ ๒ ขึ้นกับปัจจัยในการงอกของเมล็ดวัชพืชโดยเฉพาะความชื้น ถ้ามีความชื้นพอเหมาะจะทำให้งอกได้ดี และใช้เวลาไม่นานโดยทั่วไปประมาณ ๗ วัน

๒. การคราด หรือใช้ลูกทุบโดยการไถลูกทุบ หรือเครื่องไถพรวนจอบหมุน ปรับพื้นที่ให้เรียบ และทำเป็นเทือกพรวนที่จะปักดำ เป็นการทำต่อจากขั้นตอนที่ ๑

การเตรียมต้นพันธุ์ข้าวปลูก

๑. นาหวน : การนำเมล็ดพันธุ์ข้าวมาแช่ในน้ำนานประมาณ ๑ วัน และนำเมล็ดมาผึ่งในที่ร่ม และมีอากาศถ่ายเทดี นำกระสอบป่านชุบน้ำจุ่มมาหุ้มเมล็ดพันธุ์โดยรอบ รดน้ำทุกเช้าและเย็น เพื่อรักษาความชุ่มชื้นหุ้มเมล็ดพันธุ์ไว้นานประมาณ ๒ วันก่อนที่จะนำไปหวน

๒. นาดำ : การนำเมล็ดข้าวมาเพาะปลูกในแปลงเพาะกล้า จนได้ต้นกล้ามีอายุประมาณ ๒๕ - ๓๐ วัน แล้วจึงถอนเพื่อเอาไปปักดำ

วิธีการปลูกข้าว

๑. การทำนาดำ การทำนาดำนิยมในพื้นที่ที่มีแรงงานเพียงพอ เป็นวิธีการทำนาที่มีการนำเมล็ดข้าวไปเพาะในแปลงที่เตรียมไว้ (แปลงกล้า) ให้งอกเป็นต้นกล้าแล้วถอนต้นกล้าไปปักดำในนาที่เตรียมไว้และมีการดูแลรักษาจนให้ผลผลิต อัตราเมล็ดพันธุ์ที่ใช้เพาะกล้าที่แนะนำ ๕ กิโลกรัมต่อไร่

๒. การทำนาหวนการทำนาหวน เป็นการปลูกข้าวโดยการหวนเมล็ดลงไปในพื้นที่ที่เตรียมพื้นที่ไว้แล้วโดยตรง เป็นวิธีการที่นิยมมากในปัจจุบัน เนื่องจากประหยัดแรงงานและเวลาอัตราเมล็ดพันธุ์ที่แนะนำ ไร่ละ ๑๒ - ๑๕ กิโลกรัม

การดูแลรักษา

๑ การใส่ปุ๋ยระยะเวลาที่ใส่ปุ๋ยควรใส่ ๒ ครั้ง คือนาดำใส่ระยะแรกในช่วงปักดำ และระยะที่ข้าวกำเนิดช่อดอก ส่วนในนาหวนใส่ระยะหลังข้าวงอกแล้ว ๑๕-๒๐ วัน และระยะที่ข้าวกำเนิดช่อดอก

ศัตรูที่สำคัญและการป้องกันกำจัด

๑. โรคไหม้เกิดจาก เชื้อรา พบมากในน่าน้ำฝน ข้าวพันธุ์พื้นเมืองไวต่อช่วงแสง อาการ ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตามีสีเทาอยู่ตรงกลางแผลการแพร่ระบาด พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น หากมีการใส่ปุ๋ยในปริมาณมาก ประกอบกับมีสภาพแห้งในตอนกลางวันและชื้นจัดในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสาย หรืออากาศค่อนข้างเย็น

การป้องกันกำจัด : ใช้พันธุ์ต้านทานโรค

๒. โรคขอบใบแห้งเกิดจากเชื้อแบคทีเรียโรคนี้นับได้ตั้งแต่ระยะกล้าแตกกอจนถึงออกรวง ต้นกล้าจะมีจุดเล็กๆ ลักษณะซ้ำที่ขอบใบของใบล่างการแพร่ระบาด เชื้อสาเหตุโรคสามารถแพร่ไปกับน้ำ ในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง

การป้องกันกำจัด : ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน และไม่ควรรีไถปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป

๓. เพลี้ยไฟ เป็นแมลงจำพวกปากดูด ขนาดเล็กลำตัวยาวประมาณ ๑ - ๒ มิลลิเมตร มีทั้งชนิดมีปีกและไม่มีปีกตัวเต็มวัยมีสีดำ ตัวอ่อนสีเหลืองอ่อนลักษณะการทำลายและการระบาด เพลี้ยไฟทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะทำลายข้าวโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบข้าวที่ยังอ่อนโดยอาศัยอยู่ตามซอกใบ ระบาดในระยะกล้าเมื่อใบข้าวโตขึ้นใบที่ถูกทำลายปลายใบจะเหี่ยวขอบใบจะม้วนเข้าหากกลางใบและ อาศัยอยู่ในใบที่ม้วนนั้น พบทำลายข้าวในระยะกล้าหรือหลังปักดำ ๒-๓ สัปดาห์

การป้องกันกำจัด: ดูแลแปลงข้าวระยะกล้าหรือหลังหวน ๗ วัน อย่าให้ขาดน้ำ และขังน้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ ๑-๒ วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย ๑-๓ ตัวต่อต้น ในข้าวอายุ ๖-๗ วันหลังหวน

การเก็บเกี่ยว

ฤดูข้าวนาปี หรือข้าวไวต่อช่วงแสง จะปลูกวันแม่และเก็บเกี่ยววันพ่อ โดยในอำเภอท่าแพ จะมีการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจนถึงเดือนมีนาคม ปัจจุบันใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยว

๔) ปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปี อำเภอท่าแพ

ชนิด/กิจกรรม	ช่วงระยะเวลา (เดือน)											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี												
-เตรียมดิน												
-หว่าน												
-กำจัดศัตรูพืช/ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑												
-ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒												
-เก็บเกี่ยว												

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ปลูกสูงสุด

๔) ต้นทุนการผลิตข้าวนาปี อำเภอท่าแพ

ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗/๖๘ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

รายการ	นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ
พื้นที่เพาะปลูก	๑ ไร่	
๑.ค่าแรงงาน		
- ค่าเตรียมดิน	๑,๖๐๐ บาท	ค่าไถ-คราด ๒ ครั้ง
- ค่าถอนกล้า/ปัก	๒,๐๐๐ บาท	
- ค่าเก็บเกี่ยว	๖๕๐ บาท	
๒.ค่าวัสดุ		
- ค่าเมล็ดพันธุ์	๓๐๐ บาท	๑๕ กิโลกรัม/ไร่(กิโลกรัมละ ๒๐ บาท)
- ปุ๋ยหมัก	๒๕๐ บาท	๕๐ กิโลกรัม/ไร่(กิโลกรัมละ ๕ บาท)
- ปุ๋ยเคมี (ปุ๋ย ๑๖-๑๖-๘) (๔๖-๐-๐)	๕๐๐ บาท	๕๐ กิโลกรัม/ไร่(กิโลกรัมละ ๒๐ บาท)
- สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๓๐๐ บาท	
รวม	๕,๖๐๐ บาท	
ผลผลิตเฉลี่ย ๐.๕ ตัน/ไร่		
ราคาปัจจุบันตันละ ๑๓,๐๐๐ บาท		
เป็นเงิน ๖,๕๐๐ บาท		
หักต้นทุน ๕,๖๐๐ บาท		
กำไร ๙๐๐ บาท		

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์ตลาด/วิถีตลาด

ผลผลิตส่วนใหญ่จะใช้บริโภคในครัวเรือน และขายในท้องถิ่น โรงสีในชุมชน

(๑) วิถีการตลาด

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิถีตลาดข้าวในอำเภอกำแพง จังหวัดสตูล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกำแพง จังหวัดสตูล, พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

อำเภอกำแพง จังหวัดสตูล ไม่มีโรงงาน หรือจุดรับซื้อผลผลิตข้าวนาปี เพราะส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำได้สำหรับบริโภคในครัวเรือน หรือจำหน่ายให้กับญาติ หรือคนในชุมชน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอกำแพง จังหวัดสตูล มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านการผลิตข้าว จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑ ราย องค์กรความรู้ทักษะความชำนาญ เกษตรกรมีองค์ความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าวนาปี อำเภอกำแพง จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ปี พ.ศ.	สาขา
๑.	นางรัฐกานต์ ศรียาน	หมู่ ๒ ตำบลแปะ-ระ	๒๕๖๐	การกำจัดศัตรูพืชในนาข้าวแบบผสมผสาน
๒.	นางร่มหยัน แหอาหลี	หมู่ ๓ ตำบลกำแพง	๒๕๖๐	การใช้ปุ๋ยสั่งตัด

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกำแพง จังหวัดสตูล, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

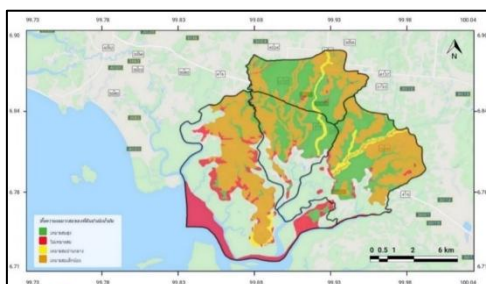
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด จำนวน ๙๗,๔๔๓.๓๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๒,๑๔๑.๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔,๐๘๘.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๗,๕๕๑.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๓,๖๖๒.๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๖

ตารางที่ ๔๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอท่าแพ	๓๒,๑๔๑.๓๔	๔,๐๘๘.๐๕	๔๗,๕๕๑.๗๑	๑๓,๖๖๒.๒๗	๙๗,๔๔๓.๓๗
ท่าแพ	๙,๗๗๒.๖๘	๑,๙๘๗.๒๕	๑๔,๔๑๖.๓	๑,๓๕๑.๘๘	๒๗,๕๒๘.๑๑
แปะระ	๑๑,๗๘๔.๘	๗๕๔.๒๕	๙,๒๐๘.๙๙	๓๐๓.๖๙	๒๒,๐๕๑.๗๓
ท่าเรือ	๘๓๒๘.๘	๖๑๓.๕๗	๖,๕๑๒.๕๒	๗๐๔.๖	๑๖,๑๕๙.๔๙
สาคร	๒๑๒๕๕.๐๖	๗๓๒.๙๙	๑๗๑๔๑๓.๙	๑๑๓๓๐๒.๑	๓๑,๗๐๔.๐๕

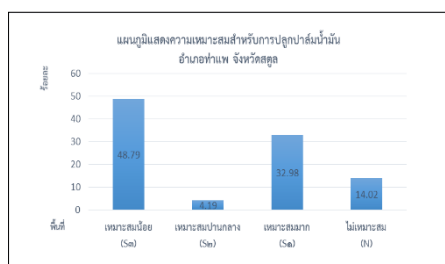
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓๕ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ)

สำหรับปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอท่าแพจังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับขึ้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๐)

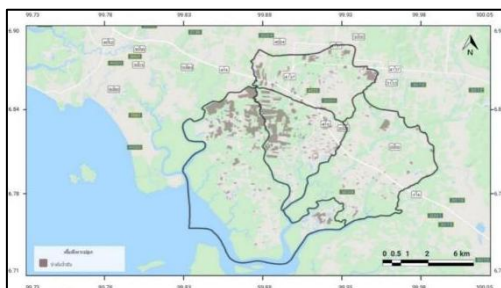
(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๕,๕๖๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลสาคร จำนวน ๔,๕๑๑ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลท่าเรือ จำนวน ๔,๑๗๐ ไร่ ตำบลท่าแพ จำนวน ๓,๖๓๒ ไร่ และตำบลแปะ-ระ จำนวน ๓,๒๕๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๑ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	ท่าเรือ	๔,๑๗๐
๒	สาคร	๔,๕๑๑
๓	ท่าแพ	๓,๖๓๒
๔	แปะ-ระ	๓,๒๕๓
	รวม	๑๕,๕๖๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

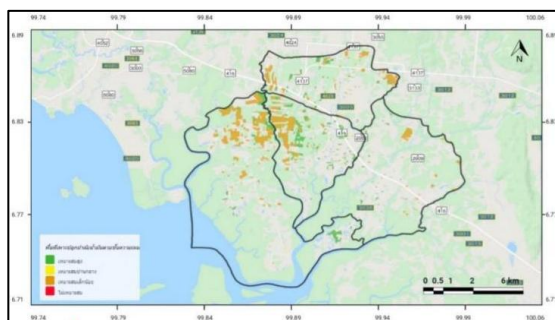
(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๙,๖๑๙.๒๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๘๖๓.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๗๖พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๐๔.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๘ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖,๖๕๒.๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๑๔และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ คิดเป็นร้อยละ ๐

ตารางที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

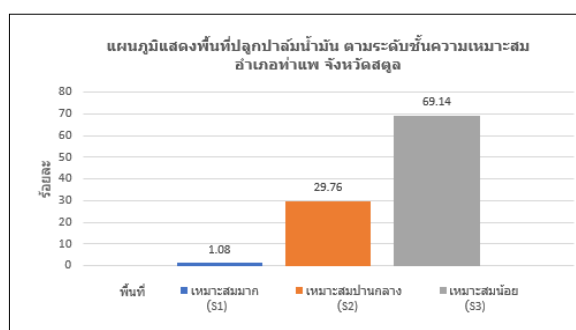
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
ท่าแพ	๒๑๒.๗๔	๑๕.๖๙	๔๗๒.๖๐	๐	๗๐๑.๐๓
แปะ-ระ	๕๕๔.๖๙	๔๗.๗๘	๑,๒๑๑.๙๖	๐	๑,๘๑๔.๔๓
ท่าเรือ	๑,๒๒๘.๑๒	๒๔.๓๗	๑,๙๒๕.๑๘	๐	๓,๑๗๗.๖๗
สาคร	๘๖๘.๑๖	๑๖.๓๖	๓,๐๕๒.๒๗	๐	๓,๙๓๖.๗๙
รวม	๒,๘๖๓.๗๑	๑๐๔.๒๐	๖,๖๕๒.๐๑	๐	๙,๖๑๙.๙๒

ที่มา : Agri-Map Online. (แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม
อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๐)

ภาพที่ ๓๙ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๐)

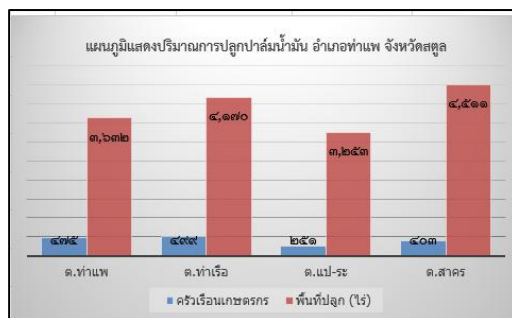
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๕,๕๖๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลสาคร จำนวน ๓,๘๔๖ ไร่ ๔๐๓ ครัวเรือน รองลงมาคือ ตำบลท่าเรือ จำนวน ๔,๑๗๐ ไร่ ๔๙๙ ครัวเรือน ตำบลท่าแพ จำนวน ๓,๔๕๖ ไร่ ๔๗๕ ครัวเรือน และตำบลแปะระ จำนวน ๒,๙๘๔ ไร่ ๒๓๑ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าแพ	๔๗๕	๓,๖๓๒	๓,๔๔๐	๘,๘๕๘.๐๐	๒,๕๗๕
ท่าเรือ	๔๙๙	๔,๑๗๐	๓,๙๗๙	๑๐,๒๒๖.๐๓	๒,๕๗๐
แปะระ	๒๕๑	๓,๒๕๓	๒,๘๑๙	๗,๒๓๐.๗๔	๒,๕๖๕
สาคร	๔๐๓	๔,๕๑๑	๓,๘๑๑	๙,๗๙๔.๒๗	๒,๕๗๐
รวม	๑,๖๒๘	๑๕,๒๔๖	๑๒,๖๕๙	๓๖,๑๐๙	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ, ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน

(๑) การเตรียมพื้นที่ปลูก

๑. การบุกเบิกพื้นที่และการปรับสภาพพื้นที่สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน เริ่มต้นจากการโค่นต้นไม้ขนาดใหญ่และเคลื่อนย้ายมากองรวมกันจากนั้นปล่อยให้แห้งระยะเวลาประมาณ ๑ เดือนแล้วทำการเผาและไถพื้นที่และปรับสภาพพื้นที่

๒. การทำถนนและทางระบายน้ำ และการสร้างถนนในสวนปาล์มน้ำมัน มีความจำเป็นมากในการปลูกและการขนส่งหลังจากทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ลักษณะถนน มี ๒ แบบ คือ ถนนใหญ่ ถือเป็นเส้นทางขนส่งผลผลิต มีความกว้างของถนน ประมาณ ๖ เมตร จะมีจำนวนที่สายก็ขึ้นอยู่กับขนาดของแปลง ลักษณะภูมิประเทศ และเงินทุน ส่วนอีกแบบหนึ่ง เรียกว่าถนนย่อยหรือถนนเข้าแปลง เป็นถนนที่เชื่อมกับถนนใหญ่ ควรมีขนาดความกว้าง ประมาณ ๔ เมตร ระยะห่างของถนนย่อยควรห่างกัน ประมาณ ๕๐๐ เมตร ในขณะที่ถนนใหญ่แต่ละเส้นควรอยู่ห่างกัน ประมาณ ๑ กิโลเมตร หากพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมีสภาพเป็นพื้นที่ลุ่มต้องทำทางระบายน้ำ

๓. การวางแผนในการปลูกปาล์มน้ำมันหลังการเตรียมพื้นที่เสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องทำการวางแผนสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งปกติการปลูกปาล์มน้ำมันนิยมปลูกเป็นลักษณะของสามเหลี่ยมด้านเท่าระยะในการปลูกตั้งแต่ ๘ x ๘ เมตร ๙x๙ เมตร ถึง ๑๐ x ๑๐ เมตร

๔. การปลูกพืชคลุมดิน ในขณะที่ต้นปาล์มน้ำมันมีขนาดเล็ก ระยะห่างระหว่างต้นขนาดพื้นที่เหลือมาก จึงมีปัญหามาจากการแย่งแย่งของวัชพืช การปลูกพืชคลุมดินจึงนับว่ามีความจำเป็น เพราะนอกเหนือจากจะเป็นการป้องกันการขึ้นแข่งกันของวัชพืชแล้วยังสามารถรักษาความชุ่มชื้นของดินให้คงอยู่ได้ระยะเวลานาน และเป็นป้องกันการพังทลายของหน้าดินในกรณีที่พื้นที่เป็นที่ลาดชัน รวมไปถึงการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุและการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ การปลูกพืชคลุมดิน ควรมีระยะห่างจากแถวปาล์มอย่างน้อย ๑.๕ เมตร และชนิดของพืชคลุมที่ใช้ เช่น Calogoponium Mucunoides, Pueraria Phaseoloides, Centrocema Pubescens โดยแนะนำให้ปลูกร่วมกันทั้ง ๓ ชนิด คือ การเตรียมพื้นที่สำหรับการปลูกควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนธันวาคม และเริ่มต้นการปลูกปาล์มน้ำมันตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนกรกฎาคม เพื่อให้เสร็จก่อนฤดูฝนในแต่ละปี

(๒) วิธีการปลูก

ระบบการปลูกปาล์มน้ำมันที่นิยมปลูก คือ ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะ ๙ x ๙ x ๙ เมตร โดยปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝน (ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องถึงฤดูแล้ง) หรือหลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ ๓ เดือนจึงจะเข้าฤดูแล้ง การปลูกปาล์มน้ำมันจะต้องใช้ต้นกล้าพันธุ์ที่มีอายุประมาณ ๘ ถึง ๑๔ เดือน จำนวน ๒๒ ถึง ๒๕ ต้นต่อไร่

หลุมปลูก เมื่อวางแผนปลูกและปักไม้เป็นเครื่องหมายแล้วขุดหลุมขนาดกว้าง ๔๕ ซม. ยาว ๔๕ ซม. ลึก ๓๕ ซม. เป็นรูปตัวยูโดยให้จุดที่ปักไม้เป็นจุดกลางหลุมใช้เสียมแฉะดินให้หลุมตั้งตรงขุดดินชั้นบนและชั้นล่างแยกกัน ตากไว้ประมาณ ๑๐ วันก่อนนำต้นกล้ามาปลูก

ฤดูปลูก ฤดูที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน คือ ต้นฤดูฝนประมาณ เดือน พฤษภาคม-มิถุนายน ควรปลูกเมื่อฝนเริ่มตกแล้วเพราะดินจะมีความชื้นเพื่อให้ต้นกล้าได้มีเวลาตั้งตัวในแปลงได้นาน

พันธุ์/ต้นกล้าที่เหมาะสม ต้องได้จากแหล่งผลิตที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นแปลงกล้าที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร อายุต้นกล้าที่เหมาะสมประมาณ ๑๐-๑๒ เดือน ต้นกล้าที่มีอายุน้อยเกินไปจะทำให้ชะงักการเจริญเติบโตและอ่อนแอต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ สำหรับต้นกล้าที่มีอายุมากเกินไป ผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและตกผลช้าและไม่สะดวกในการขนย้ายบางครั้งไม่สามารถใช้ต้นกล้าที่มีอายุเท่าที่กำหนดได้เราสามารถแก้ไขได้โดยตัดใบบางส่วนทิ้งบ้างและระวังอย่าให้รากบอบช้ำจากการขนย้ายมากนัก การขนย้ายต้นกล้าควรขนย้ายต้นกล้าปาล์มน้ำมันด้วยความประณีต ไม่ให้กระทบกระเทือนมากเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต

(๓) การใส่ปุ๋ย

• ปาล์มน้ำมันอายุ ๑ - ๓ ปีเป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบอย่างรวดเร็ว การใส่ปุ๋ยในช่วงนี้เพื่อให้มีการเจริญเติบโตทั้งทางลำต้นและทางใบอย่างรวดเร็วโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ต้นปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตที่สูง และสม่ำเสมอในระยะต่อ ๆ ไปอย่างไรก็ตามการใส่ปุ๋ยเคมีต้องคำนึงถึงชนิดของดินที่ปลูกปาล์มน้ำมันเนื่องจากในดินแต่ละพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่แตกต่างกัน

ในคำแนะนำนี้ได้แบ่งชนิดดินออกเป็น ๕ กลุ่มเพื่อให้สามารถเลือกใส่ปุ๋ยได้ใกล้เคียงกับชนิดของดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ** การใส่ปุ๋ย ควรแบ่งใส่ปีละ ๒ - ๓ ครั้งตามความเหมาะสม

ตารางที่ ๔๔ แสดงปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีสำหรับปาล์มน้ำมันอายุปลูก ๑ - ๓ ปี

ชนิดดิน	อายุปาล์มน้ำมัน (ปี)	ชนิดและปริมาณปุ๋ยเคมี (กก./ต้น)				
		๒๑-๐-๐	๑๘-๔๖-๐	๐-๐-๖๐	กีเซอร์ไรท์	โบแรท
ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	๑	๑.๒๕	๐.๕๐	๑.๐๐	๐.๕๐	๐.๐๙
	๒	๒.๕๐	๐.๗๕	๒.๕๐	๑.๐๐	๐.๑๓
	๓	๓.๕๐	๑.๐๐	๓.๐๐	๑.๐๐	๐.๑๓
ดินเหนียวที่มีความอุดม สมบูรณ์ สูง (มีดินเหนียวตั้งแต่ ๔๐ % ขึ้นไป)	๑	๑.๐๐	๐.๖๐	๐.๕๐	-	๐.๐๙
	๒	๒.๐๐	๐.๙๐	๑.๘๐	-	๐.๑๓
	๓	๒.๐๐	๑.๑๐	๒.๓๐	๐.๗๐	๐.๑๓

ในดินกรดหรือดินเปรี้ยวจัด (acid sulphate)	๑	๑.๐๐	๐.๙๐	๑.๐๐	๐.๓๐	๐.๐๙
	๒	๒.๒๐	๐.๙๐	๒.๕๐	๐.๓๐	๐.๑๓
	๓	๓.๐๐	๑.๑๐	๒.๕๐	๐.๗๐	๐.๑๓
ดินทราย	๑	๒.๕๐	๐.๙๐	๑.๒๐	๑.๐๐	๐.๑๓
	๒	๓.๐๐	๑.๑๐	๓.๕๐	๑.๔๐	๐.๑๓
	๓	๕.๐๐	๑.๓๐	๔.๐๐	๑.๔๐	๐.๑๓
ดินอินทรีย์ (ดินพรุ) และดินที่มี แร่ธาตุต่ำ		๒๑-๐-๐	๑๘-๔๖-๐	๐-๐-๖๐	บอแรกซ์	จูนลี
	๑	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๕๐	๐.๐๙	๑.๒๐
	๒	๒.๕๐	๑.๒๐	๒.๕๐	๐.๑๓	๐.๘๐
	๓	๒.๕๐	๑.๕๐	๔.๐๐	๐.๑๓	๐.๔๐

• การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันอายุ ๔ ปีขึ้นไปหรือที่ให้ผลผลิตแล้ว ควรให้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมันควบคู่กับการสังเกตลักษณะอาการขาดธาตุอาหารที่มองเห็นได้ที่ต้นปาล์มน้ำมัน เพื่อปรับการใส่ปุ๋ยเคมีให้เพิ่มขึ้นหรือน้อยลงตามความเหมาะสมหากไม่สามารถวิเคราะห์ดินและใบได้ควรใส่ปุ๋ยดังในตารางโดยปริมาณปุ๋ยที่ใส่ในปีถัดไป ให้พิจารณาตามปริมาณผลผลิตที่ได้รับในปีนั้น

• ควรกำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ยและใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความชื้นเพียงพอหลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเมื่อฝนแล้งหรือฝนตกหนัก

• ปุ๋ยไนโตรเจน โปแตสเซียม และแมกนีเซียม ควรหว่านบริเวณรอบโคนต้นให้ระยะห่างจากโคนต้นเพิ่มขึ้นตามอายุปาล์ม (๐.๕๐ เมตร ถึง ๒.๕๐ เมตร) ส่วนฟอสฟอรัสมักถูกตรึงโดยดินได้ง่าย ควรลดการสัมผัสดินให้มากที่สุด จึงควรใส่ฟอสฟอรัสบนกองทางหรือทะเลาะเปล้าเนื่องจากเป็นบริเวณที่รากปาล์มหนาแน่นอีกยังช่วยลดการสูญเสียปุ๋ยจากการชะล้างหรือไหลบ่าของปุ๋ยไปตามผิวดิน

• ควรใส่แมกนีเซียมก่อนโปแตสเซียมอย่างน้อย ๒ สัปดาห์

• ใส่ทะเลาะเปล้าประมาณ ๑๕๐ - ๒๐๐ กก./ต้น/ปีวางรอบโคนต้นเพื่อปรับปรุงสภาพดินรักษาความชื้นและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

• การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันนั้นจะมีผลต่อผลผลิตหลังจากที่ใส่ไปแล้วประมาณ ๒ ปี ดังนั้นจึงไม่ควรลดปริมาณปุ๋ย เนื่องจากตอนนั้นราคาผลผลิตปาล์มน้ำมันต่ำเพราะการไม่ใส่ปุ๋ยหรือการลดอัตราปุ๋ยจะมีผลกระทบอย่างรุนแรงกับปาล์มที่มีอายุต่ำกว่า ๘ ปี

ตารางที่ ๔๕ แสดงปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีสำหรับปาล์มน้ำมันอายุปลูก ๔ ปีขึ้นไป

อายุปาล์ม (ปี)	ปุ๋ย(กก./ต้น/ปี)				
	แอมโมเนียมซัลเฟต (๒๑-๐-๐)	ร็อกฟอสเฟต (๐-๓๐-๐)	โพแทสเซียมคลอไรด์ (๐-๐-๖๐)	กิกเซอร์ไรต์ (๒๖ %MgO)	โบรอน (B)
๔ ปีขึ้นไป	๓.๐ - ๕.๐	๑.๕ - ๓.๐	๒.๕ - ๔.๐	๐.๘๐ - ๑.๐๐	๐.๐๘ - ๐.๑๐

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน เป็นเงิน ๒๕,๘๒๐ บาท

ตารางที่ ๔๖ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ หน่วย : บาทต่อไร่ต่อปี (คิดระยะเวลา ๒๐ ปี)

รายการ	ต้นทุนเป็นเงินสด	
๑. ต้นทุนผันแปร	๑๒,๙๑๐	
๑.๑ ค่าแรงงาน	๖,๖๐๐	๒๐ ปี
(๑) เตรียมดินแปลงปลูก	๑,๐๐๐	๕๐
(๒) ปลูก/ปลูกซ่อม(๕๐ บาท/ต้น)	๑,๑๐๐	๕๕
(๓) ใส่ปุ๋ย (๕๐๐ บาท/ครั้ง)	๑,๕๐๐	๓๐,๐๐๐
(๔) ฉีดพ่นสารเคมี	๒๐๐	๔,๐๐๐
(๕) ดูแลรักษา	-	-
(๖) เก็บเกี่ยว(สองครั้งต่อเดือน)	๒,๔๐๐	๔๘๙,๖๐๐
(๗) ขนส่ง(สองครั้งต่อเดือน)	๔๐๐	๘๑,๖๐๐
(๘) อื่น ๆ	-	-
๑.๒ ค่าวัสดุ/ปัจจัยการผลิต	๖,๓๑๐	
(๑) ค่าเมล็ดพันธุ์ / ต้นกล้า (ราคาเฉลี่ย)	๓,๓๐๐	๑๖๕
(๒) ค่าปุ๋ยอินทรีย์(ตันละ ๕๐ กก.ต่อปี)	๑,๑๐๐	๒๒,๐๐๐
(๓) ค่าปุ๋ยเคมี(ตันละ ๕ กก. ต่อปี)	๑,๗๖๐	๓๕,๒๐๐
(๔) ค่าสารเคมีปราบศัตรูพืช/วัชพืช	๑๕๐	๓,๐๐๐
(๕) ค่าฮอร์โมนสารเร่ง	-	
(๖) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	-	
(๗) ค่าไฟฟ้า	-	
(๘) ค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตร วัสดุสิ้นเปลือง	-	
(๙) อื่น ๆ (เช่น ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร)		
		๒๐ ปี
๒. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัมต่อไร่)	๒,๕๗๐	
๓. ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาทต่อกิโลกรัม)	๔.๘	
๔. รายได้ทั้งหมด (บาท/ไร่)(๒๐๙,๗๑๒ บาท/ไร่/๑๗ ปี)	๑๒,๓๓๖	๑ ปี
๕. หักต้นทุน	๒๕,๘๒๐	๒๐ ปี
๖. กำไร	๑๘๓,๘๙๒	๒๐ ปี

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่จะนำผลผลิตขายลานเทในพื้นที่ เกษตรกรขนาดกลาง กลุ่มเกษตรกร/เกษตรกรรายใหญ่ จะขายผลผลิตลานเทในหมู่บ้านหรือโรงงานสกัดน้ำมันในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียง

ภาพที่ ๔๑ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีแหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป รวม ๑๔ แห่ง โรงงานปาล์มน้ำมัน ๒ แห่ง ลานเทรับซื้อผลปาล์ม ๑๒ แห่ง ดังนี้

ตำบลท่าแพ

๑. ลานเทพทรัพย์มงคล	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗
๒. ลานเทพพระเจ้า	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๘
๓. ลานเท พี. รัตนวงศ์	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑

ตำบลสาคร

๑. ดาริกาลานปาล์ม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗
๒. นวัตกรรมลานปาล์ม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗
๓. ภัทรณรงค์ลานปาล์ม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗

ตำบลท่าเรือ

๑. ลานเทแประใต้	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔
๒. ชะยานัยลานเท	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔
๓. ไร้ทอนลานเท	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓
๔. ผลิตทรัพย์ลานเท	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๖
๕. เพิ่มพูนทรัพย์ปาล์มมออย	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒

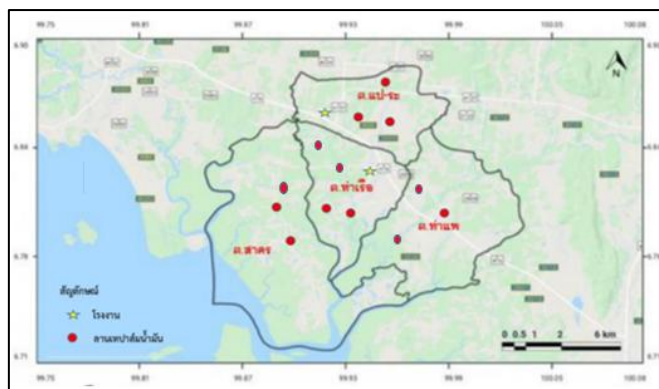
ตำบลแประ

๑. ลานเทสวนเทศ	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๕
๒. สฟาดลานเท	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑
๓. นายมานพ ดิงสา	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒

โรงงาน

๑. สหกรณ์โรงกลั่นปาล์ม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗ ตำบลแปะระ

๒. เพิ่มพูนทรัพย์ปาล์มมอย (โรงหีบน้ำมัน) ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าเรือ

ภาพที่ ๔๒ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภوتاแพ จังหวัดสตูล

๖) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภوتاแพ จังหวัดสตูล มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๒ ราย และมี Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีองค์ความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภوتاแพ จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑.	นายกิตติศักดิ์ ชูแสง	๖	ท่าเรือ	ท่าแพ	๒๕๖๐	การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน
๒.	นายสมัน สัตินทรีย์	๕	ท่าเรือ	ท่าแพ	๒๕๖๐	การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน
๓.	นายอุมร์ ขุนพิทักษ์	๗	สาคร	ท่าแพ	๒๕๖๐	การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน

ชนิดสินค้ายางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

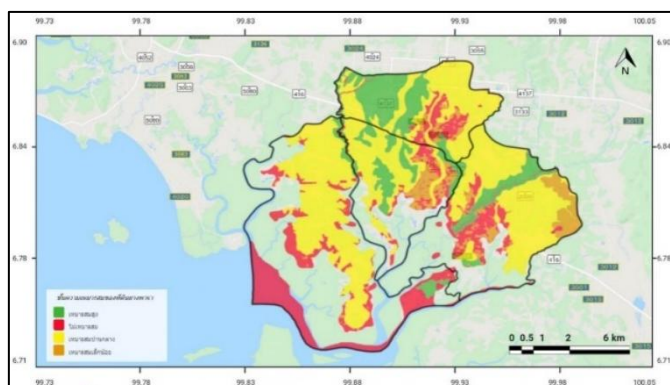
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราทั้งหมด จำนวน ๙๗,๔๔๕.๘๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๕,๗๒๙.๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๓,๖๙๖.๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๗,๑๗๕.๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๖ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๐,๘๔๕.๐๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๘

ตารางที่ ๔๘ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

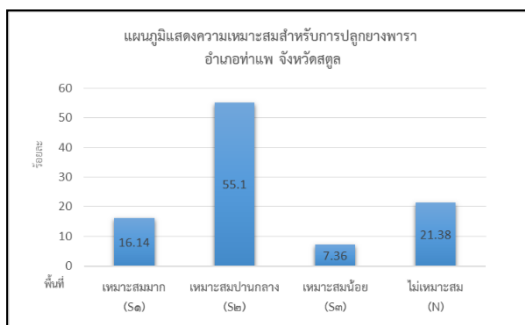
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าแพ	๓,๔๒๕.๒๘	๑๖,๑๖๐.๔๐	๓,๗๖๒.๖๙	๔,๑๗๙.๗๓	๒๗,๕๒๘.๑๐
แปะ-ระ	๗,๓๓๘.๕๘	๑๑,๔๑๗.๖๐	๙๘๔.๕๔	๒,๓๑๐.๙๘	๒๒,๐๕๑.๗๐
ท่าเรือ	๓,๘๑๖.๗๖	๗,๙๘๕.๖๙	๒,๒๕๕.๑๒	๒,๐๖๑.๘๖	๑๖,๑๕๙.๔๓
สาคร	๑,๑๔๘.๗๔	๑๘,๑๓๓.๑๐	๑๓๒.๗๓	๑๒,๒๘๙.๕๐	๓๑,๗๐๔.๐๗

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๔๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๔๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา
อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> แหล่งข้อมูล กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

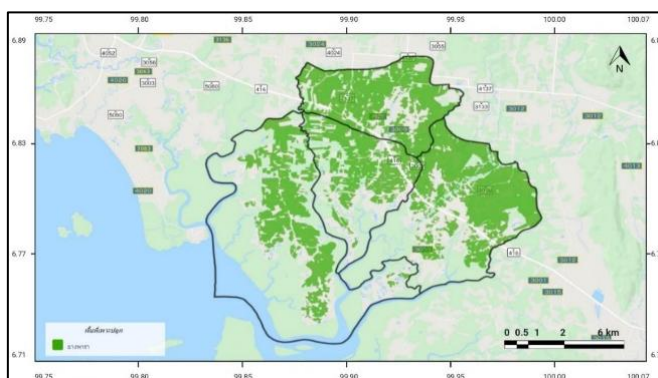
(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๕๕,๓๙๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลท่าแพ จำนวน ๑๖,๕๐๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลสาคร จำนวน ๑๔,๕๐๐ ไร่ ตำบลแปะ-ระ จำนวน ๑๓,๓๓๔ ไร่ และตำบลท่าเรือ จำนวน ๑๑,๐๕๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	ท่าแพ	๑๖,๕๐๘
๒	สาคร	๑๔,๕๐๐
๓	แปะ-ระ	๑๓,๓๓๔
๔	ท่าเรือ	๑๑,๐๕๘
ผลรวม		๕๕,๓๙๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ, ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) ข้อมูล ณ วันที่ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑

ภาพที่ ๔๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA (๒๕๖๑)

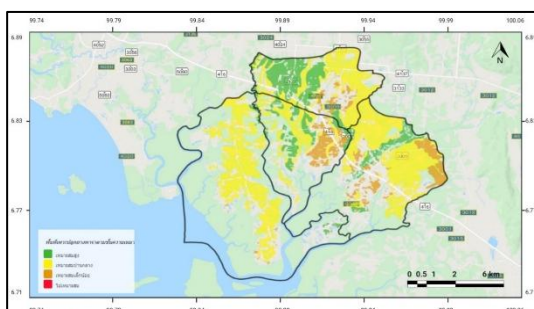
(๓) พื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕๗,๐๕๔.๓๙ ไร่ แบ่งเป็นแบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๑๔๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๑ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๘,๙๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๒๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖,๗๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๕

ตารางที่ ๕๐ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

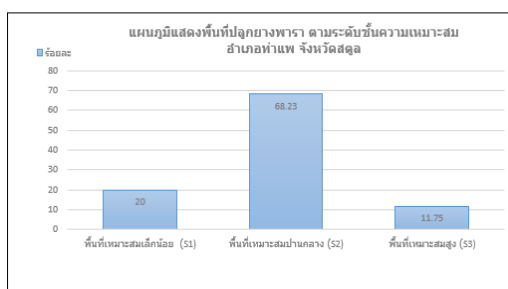
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าแพ	๒,๐๔๒.๐๙	๑๓,๑๔๘.๙๐	๓,๓๓๖.๐๔	๐	๑๘,๕๒๗.๐๓
แปะระ	๖,๑๘๕.๖๕	๘,๒๓๒.๖๘	๙๔๑.๐๐	๐	๑๕,๓๕๙.๓๓
ท่าเรือ	๒,๘๐๓.๔๑	๔,๗๕๙.๐๕	๒,๒๙๕.๑๒	๐	๙,๘๕๗.๕๘
สาคร	๓๓๗.๒๕	๑๒,๗๗๑.๓๐	๑๓๒.๗๓	๐	๑๓๒๘๑.๒๘
รวม	๑๑,๔๐๘.๔๐	๓๘,๙๑๑.๙๓	๖,๗๐๕.๘๙	๐	๕๗,๐๒๕.๒๒

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๔๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม
อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๔๗ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม
อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA (๒๕๖๑)

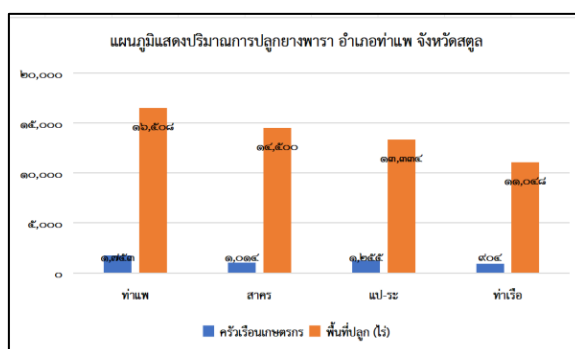
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอท่าแพ มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๕๕,๓๙๐ ไร่ ๔,๙๒๖ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลท่าแพ จำนวน ๑๖,๕๐๘ ไร่ จำนวน ๑,๗๕๓ ครัวเรือน และรองลงมาคือตำบลสาคร จำนวน ๑๔,๕๐๐ ไร่ ๑,๐๑๔ ครัวเรือน ตำบลแปะ-ระ จำนวน ๑๓,๓๓๔ ไร่ ๑,๒๕๕ ครัวเรือน และตำบลท่าเรือ จำนวน ๑๑,๐๔๘ ไร่ ๙๐๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๑ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าแพ	๑,๗๕๓	๑๖,๕๐๘	๑๓,๐๕๑	๒,๙๗๖	๐.๒๒๘
สาคร	๑,๐๑๔	๑๔,๕๐๐	๑๒,๑๗๔	๒,๗๓๙	๐.๒๒๕
แปะ-ระ	๑,๒๕๕	๑๓,๓๓๔	๑๐,๗๒๑	๒,๔๑๒	๐.๒๒๕
ท่าเรือ	๙๐๔	๑๑,๐๔๘	๙,๒๗๓	๒,๐๙๖	๐.๒๒๖
ผลรวม	๔,๙๒๖	๕๕,๕๑๓	๔๕,๓๙๐	๑๐,๒๒๓	๐.๒๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ยางพารา) ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๘ แสดงพื้นที่การปลูกยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ,ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร (ยางพารา) ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิตยางพารา

(๑) พันธุ์ : พันธุ์ยางที่แนะนำให้ปลูก แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการปลูก ดังนี้

กลุ่ม ๑ พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางสูง เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูงเป็นหลัก การเลือกปลูกพันธุ์ยางใน กลุ่มนี้ ควรมุ่งเน้นผลผลิตน้ำยาง

กลุ่ม ๒ พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง เป็นพันธุ์ที่ให้ทั้งผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ โดยให้ ผลผลิตน้ำยางสูงและมีการเจริญเติบโตดี ลักษณะลำต้นตรง ให้ปริมาณเนื้อไม้ในส่วนลำต้นสูง

กลุ่ม ๓ พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้สูง เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเนื้อไม้สูงเป็นหลัก มีการเจริญเติบโตมาก ลักษณะลำต้นตรง ให้ปริมาณเนื้อไม้ในส่วนลำต้นสูงมาก ผลผลิตน้ำยางจะอยู่ในระดับต่ำกว่าพันธุ์ยางในกลุ่มที่ ๑ และ ๒ เหมาะสำหรับเป็นพันธุ์ที่จะปลูกเป็นสวนป่าเพื่อการผลิตเนื้อไม้

พันธุ์ยางในแต่ละกลุ่มที่แนะนำ จะแบ่งเป็น ๒ ชั้น ตามรายละเอียดของข้อมูล ดังนี้

พันธุ์ยางชั้น ๑ แนะนำให้ปลูกโดยไม่จำกัดเนื้อที่ปลูก พันธุ์ยางในชั้นนี้ได้ผ่านการทดลอง และศึกษา ลักษณะต่าง ๆ อย่างละเอียด

พันธุ์ยางชั้น ๒ แนะนำให้ปลูกโดยจำกัดเนื้อที่ปลูก ปลูกได้ไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของเนื้อที่ ปลูกยางที่ถือครอง แต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า ๗ ไร่ พันธุ์ยางชั้นนี้อยู่ในระหว่างการศึกษา ลักษณะบางประการเพิ่มเติม เกษตรกรที่มีความประสงค์จะเลือกปลูกพันธุ์ยางชั้นนี้ ควรรับคำแนะนำ จากเจ้าหน้าที่

(๒) การปลูกและการดูแลรักษา

การเตรียมพื้นที่

สภาพพื้นที่เดิมที่จะใช้สำหรับปลูกยางพาราในแต่ละท้องที่แต่ละแห่ง จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของพื้นที่ และในการเตรียมพื้นที่สำหรับ ปลูกจึงสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ในกรณีที่เป็นสวนยางพาราเก่า พื้นที่มีลักษณะ เป็นป่า หรือมีไม้อื่นปลูกรวมอยู่ด้วย การเตรียมพื้นที่นั้นจะต้องโค่นล้มไม้เหล่านี้ออก เสียก่อน ซึ่งการโค่นล้มไม้อาจทำได้โดยใช้แรงงานคน หรือแรงงานเครื่องจักรกล เช่น ใช้เลื่อย ใช้ขวานฟันหรือใช้เลื่อยยนต์ก็ได้ โดยตัดไม้ให้เหลือเฉพาะตอไม้ ให้ความสูง จากพื้นดินประมาณ ๕๐ ถึง ๖๐ เซนติเมตร จากนั้นจะต้องทำการฆ่าตอไม้โดยใช้ยา ฆ่าตอไม้ ชนิด ๒,๔,๕-T ในอัตราส่วนสารเคมี ๑ ส่วน ผสมน้ำมันโซล่า ๑๖ ส่วน และใช้ทาตอไม้ในขณะที่ยังมีความสดอยู่ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้ตอไม้ตายและผุ สลายเร็วขึ้น หรืออาจใช้รถแทรกเตอร์ไถตอไม้ทั้งหมดก็ได้ วิธีนี้จะถอนรากถอนโคน ของไม้ออกได้หมด แต่มีข้อเสียบางประการคือเกิดการสูญเสียหน้าดินมากหลังจาก โค่นต้นยางเก่าหรือต้นไม้อื่นลงหมดแล้ว และจะต้องเก็บไม้ใหญ่ออกจากพื้นที่ จากนั้นเก็บเศษไม้ต่างๆ มารวมกันไว้เป็นกอง จัดเรียงเป็นแนวตามพื้นที่ และตากให้ แห้งเพื่อทำแฉกกันไฟ จากนั้นก็ทำการเผาเศษไม้เหล่านั้น หลังจากเผาเสร็จแล้ว ก็ ควรจะรวบรวมปรนที่ยังเผาไหม้ไม่หมดมารวมกันเพื่อเผาไหม้อีกครั้ง และทำการ เตรียมพื้นที่สำหรับปลูก โดยการใช้วิธีการไถ จำนวน ๒ ครั้ง พรวนดินอีก ๑ ครั้ง ส่วนพื้นที่ที่ยังมีตอไม้อย่างเก่าหรือตอไม้อื่นอยู่หลงเหลืออยู่ อาจจะทำให้การเตรียม ดินสำหรับการปลูกไม่สะดวกมากนัก แต่หากเป็นกรณีที่เป็นพื้นที่ที่จะปลูกมีความ ลาดเทมาก เช่น พื้นที่บริเวณควนหรือเนิน จะต้องมีการจัดทำพื้นที่เป็นขั้นบันไดหรือ ทำการด้านดิน เพื่อสกัดกั้นไม่ให้น้ำฝนชะล้างดินเหล่านั้นให้ไหลตามน้ำ การทำ พื้นที่เป็นขั้นบันไดอาจทำเฉพาะในลักษณะของต้นหรือยาวเป็นแนวเดียวกัน หรือ อาจจะทำพื้นที่ในลักษณะเป็นวงรอบไปตามลักษณะของควนหรือเนินก็ได้ โดย ให้ระดับขนานกับพื้นดิน และความกว้างของขั้นบันไดอย่างน้อยกว้าง ๑.๕ เมตร และแต่ละขั้นบันไดก็ใช้วิธีการตัดดินให้มีความลึกและเอียงเข้าไปในทางเป็นเนินดิน โดยให้บริเวณขอบด้านนอกของขั้นบันไดเป็นลักษณะคันดิน มีความสูงประมาณ ๓๐ เซนติเมตร ความกว้าง ๖๐ ถึง ๗๐ เซนติเมตร และระยะห่างระหว่างขั้นบันไดมี ความกว้างระหว่าง ๘ ถึง ๑๐ เมตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความลาดชันของควนหรือเนิน หากมีความชันมากระยะระหว่างขั้นบันไดก็ควรจะห่างออกไปด้วย

ระยะปลูกและการวางแผนปลูก

การกำหนดระยะปลูกและการวางแผนปลูกจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ เช่น พันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูก สภาพพื้นที่ เป็นต้น สำหรับระยะปลูกในที่ราบ จากการทดลองค้นคว้าพบว่าต้นยางพาราจะเจริญเติบโตได้ดีที่สุดต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒๐ ตารางเมตรต่อ ๑ ต้น สำหรับการแนะนำเจ้าของสวนยางพาราในเรื่องระยะปลูกจึงต้องคำนึงถึงเรื่องพื้นที่ที่จะให้ต้นยางพาราดังกล่าวเป็นหลัก ส่วนจะใช้ระยะเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับว่าจะปลูกพืชแซมระหว่างแถวหรือไม่

การใช้ระยะระหว่างแถวกว้าง วัชพืชจะมีพื้นที่ในการเจริญเติบโตมากขึ้นเช่นกัน ถ้าใช้ระยะระหว่างแถวแคบเกินไปหรือมีระยะน้อยกว่า ๒.๕ เมตร ต้นยางจะเบียดเสียดกันแย่งธาตุอาหารกันและจะชะงักขึ้นไป เจริญเติบโตทางด้านข้างน้อย ซึ่งทางสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางได้กำหนดระยะปลูกภายในพื้นที่ราบไว้ดังนี้

ระยะปลูกยาง (เมตร)	จำนวน (ต้นต่อไร่)	หมายเหตุ
๓x๗	๗๖	ปลูกพืชแซม
๒.๕x๘	๗๖	ปลูกพืชแซม
๓x๘	๖๗	ปลูกพืชแซม
๓.๕x๗	๖๗	ปลูกพืชแซม
๔.๖	๖๗	ไม่ปลูกพืชแซม

ส่วนการกำหนดแถวหรือการจัดวางแนวปลูกเพื่อให้ได้สวนยางพาราที่มีลักษณะสวยงามเป็นระเบียบ มีขั้นตอนในการจัดวางแนวดังต่อไปนี้

- กำหนดแถวหลัก การกำหนดแถวหลักควรจะปลูกขวางทิศทางการไหลของน้ำ เพื่อลดการชะล้างหน้าดิน และจะต้องให้ห่างจากแนวสวนยางพาราเก่าไม่น้อยกว่า ๑.๕ เมตร และไม่ควรถูกกำหนดแถวหลักไปตามแนวเดียวกับสวนยางพาราเก่าเนื่องจากต้นยางพาราที่ปลูกใหม่จะถูกแย่งอาหารและได้รับแสงไม่เพียงพอ
- จัดเส้นแนวการทำแถวหลัก เมื่อกำหนดแถวหลักว่าจะใช้ในแถวใดแล้ว ก็ทำการวัดระยะจากเขตสวนยางพาราในด้านที่จะเริ่มทำแถวแรกในการปลูกเข้าไปเป็นแนวตั้งฉากเป็นระยะห่างในการปลูก

(๓) การกรีดยางพารา

การกรีดยาง หมายถึงการนำผลผลิตน้ำยางออกมาจากต้นยาง ซึ่งเจ้าของสวนยางควรศึกษาและวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผลผลิตที่มากแบบยั่งยืนไม่ทำให้ต้นยางเสียหาย มีอายุการกรีดนาน การเจริญเติบโตของต้นยางดี ขายไม้ได้ราคาเมื่อโค่นล้มเพื่อปลูกแทนใหม่ ยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูงจำเป็นต้องใช้วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงจะได้ผลคุ้มค่า การเลือกใช้วิธีการต่างๆ เช่น การเปิดกรีด วิธีการกรีด ระบบกรีด และมีดกรีดยางที่ถูกต้องสามารถที่จะรักษาต้นยางเพื่อให้กรีดได้นาน แต่หากใช้วิธีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง นอกจากได้น้ำยางน้อยแล้วยังทำให้ต้นยางเสียหาย เป็นเหตุให้รายได้ของเกษตรกรลดน้อยลงด้วย โดยการกรีดยางจะต้องยึดหลักที่ว่า เมื่อกรีดแล้วต้องได้น้ำยางมาก เปลือกเสียน้อยที่สุด และยังสามารกรีดได้นาน ๒๕-๓๐ ปี

การเปิดกรีดมีข้อแนะนำดังนี้

- โดยทั่วไปต้นยางเปิดกรีดได้เมื่ออายุประมาณ ๗ ปีครึ่ง ขนาดเส้นรอบต้นไม่ต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร ความสูง ๑๕๐ เซนติเมตรจากพื้นดิน
- ต้นยางในสวนต้องมีขนาดเปิดกรีดได้มากกว่า ๗๐ % ของยางทั้งหมด
- เปิดกรีดครั้งลำดับที่ระดับความสูง ๑๕๐ เซนติเมตร จากพื้นดิน รอยกรีดทำมุม ๓๐ องศา กับแนวระนาบ และเอียง จากซ้ายบน ลงมาขวาล่าง
- ติดรางรองรับน้ำยาง ห่างจากรอยกรีดด้านหน้าลงมาประมาณ ๓๐ เซนติเมตร และติดลวด รับถ้วยน้ำยาง ให้ห่าง จากระาง รับน้ำยางลง มาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร
- ถ้าไม่กรีดอย่างควรคว่ำถ้วยไว้เพื่อไม่ให้สิ่งสกปรก ตกลงไป ใน ถ้วยรับน้ำยาง
- ควรเริ่มกรีดอย่างตั้งแต่ตอนเช้า ประมาณ ๐๖.๐๐-๐๘.๐๐ น. เพราะจะทำให้ปฏิบัติงานได้สะดวก เนื่องจากมองเห็นชัดเจนกว่ากลางคืนและผลผลิตที่ได้ใกล้เคียงกับการกรีดในตอนกลางวัน

ประเภทของการกรีดยาง

การกรีดใน ๓ ปีแรก

- กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน (๑/๒ S d/ ๓) ใช้กับยางทุกพันธุ์
- กรีดครั้งต้นวันเว้นวัน (๑/๒ S d/ ๒) ยกเว้นพันธุ์ RRIM ๖๒๘ PB ๒๘/๕๙ และ PB ๕/๖๓
- กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน (๑/๒ S d/ ๓) ร่วมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง ความเข้มข้น ๒.๕ % เหมาะ สำหรับยางที่ให้ ผลผลิตต่ำใน ระยะแรกของการกรีด

การกรีดยางหลังจาก ๓ ปีไปแล้ว

- กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน (๑/๒ S d/ ๓) เหมาะกับพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย
- กรีดครั้งต้นวันเว้นวัน (๑/๒ S d/ ๒) ใช้กับยางทุกพันธุ์ ยกเว้นพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย
- กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน (๑/๒ S d/ ๓) ร่วมกับสารเคมีเร่งน้ำยาง เหมาะกับยางที่ให้ ผลผลิตต่ำ

การกรีดเปลือกงอกใหม่

- กรีดครั้งต้นวันเว้นวัน (๑/๒ S d/ ๒) ใช้กับยางทุกพันธุ์
- กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน (๑/๒ S d/ ๓) ใช้กับยางพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย
- กรีดครั้งต้นวันเว้นสามวัน (๑/๒ S d / ๔) หรือกรีดครั้งต้นวัน เว้นสองวัน (๑/๒ S d/ ๓) ร่วมกับสารเคมี เร่งน้ำยาง

การกรีดชดเชย

เป็นการกรีดยางทดแทนวันกรีดที่สูญเสียในระหว่างฤดูฝน หรือท้องที่ที่มีฝนตกมาก การกรีดชดเชยเป็นการกรีดติดต่อกันเป็นวันที่สอง หลังจากที่มีฝนตกติดต่อกันหลายวัน เหมาะสำหรับการกรีดวันเว้นวัน และวันเว้นสองวัน ทั้งนี้เพื่อรักษาระดับผลผลิตไว้

***การกรีดยางที่เหมาะสม สถาบันวิจัยยางสงขลาแนะนำการกรีด ๕ วิธี คือ

๑.กรีดครั้งลำดับวันเว้นสองวัน

๒.กรีดครั้งลำดับวันเว้นวัน

๓. กรีดครั้งลำดับสองวันเว้นหนึ่งวัน

๔. กรีดหนึ่งในสามของลำต้นสองวันเว้นวัน

๕. กรีดหนึ่งในสามของลำต้นวันเว้นวันควบคู่กับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง ความเข้มข้น ๒.๕ %

โดยระบบกรีดเหล่านี้ให้ผลผลิตต่อครั้งกรีดดี ความสิ้นเปลืองเปลือกต่อน้อย เปลือกงอกใหม่หนาพอเมื่อกลับมากรีดใหม่ได้ ปริมาณเนื้อยางแห้งดี และต้นยางมีอาการเปลือกแห้งน้อย

ระบบการกรีดยาง

การใช้ระบบกรีดถี่ ทำให้อายุกรีดของต้นยางสั้นลง ต้นยางมีอายุระหว่าง ๑๙-๒๒ ปี ซึ่งแสดงว่าอายุกรีดจริงอยู่ระหว่าง ๑๓-๑๖ ปี ส่งผลให้ชาวสวนยางเหล่านี้ขาดรายได้ไปมากมาย ซึ่งข้อมูลนี้สรุปว่าถ้าใช้ระบบกรีดถี่ตามที่ชาวสวนปฏิบัติต้นยางจะมีอายุกรีดระหว่าง ๑๑ -๑๖ ปี เท่านั้น และจะสูญเสียรายได้ ถ้ารวมทั้งประเทศแล้วนับเป็นการสูญเสียเป็นปริมาณมากมาย

- การกรีดต้นยางไม่ได้ขนาดตามมาตรฐาน โดยเปิดกรีดต้นยางที่มีขนาดลำต้นยางต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร ซึ่งต้นยางที่มีขนาดลำต้น ๔๕ และ ๔๐ เซนติเมตร จะให้ผลผลิตเพียง ๗๖ และ ๖๕ เปอร์เซ็นต์ของยางที่ได้ขนาดแล้ว

- การสูญเสียผลผลิตเนื่องจากเปลือกงอกใหม่บาง เพราะใช้ระบบกรีดถี่ เปลือกเดิมหมดเร็วเกินไป เมื่อกรีดเปลือกงอกใหม่ซึ่งยังไม่หนาพอจะสูญเสียผลผลิตไปมากกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ (เปรียบเทียบกับ ๕ ปีแรกขณะกรีดเปลือกเดิม)

- การกรีด ๑/๓ ลำต้นกับต้นยางที่ไม่ได้ขนาด ซึ่งเป็นต้นยางเล็กอยู่แล้ว รอยกรีด ๑/๓ ลำต้นจะสั้นมาก ผลผลิตที่ได้เพียง ๓๐-๔๕ เปอร์เซ็นต์ของต้นยางที่ได้ขนาดแล้ว

- ต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้ง เป็นการสูญเสียผลผลิตอย่างถาวร มีสาเหตุใหญ่คือ กรีดต้นยางถี่เกินไป ต้นยางเปลือกแห้งอย่างถาวรเฉลี่ย ๓-๑๖ ต้น/ไร่ หรือ ๕-๒๖.๗ เปอร์เซ็นต์ของต้นยางทั้งหมด

- ต้นยางให้น้ำยางที่มีปริมาณเนื้อยางแห้ง (DRC) ต่ำกว่าการกรีดปกติเฉลี่ย ๗-๑๖ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นข้อเสียเปรียบเมื่อขายผลผลิตเป็นน้ำยางสด

- การใช้ระบบกรีดถี่เกินไป ไม่สามารถใช้สารเคมีเร่งน้ำยางควบคู่ได้ จึงไม่สามารถเพิ่มผลผลิตต้นยางเหล่านี้ได้

- ผลกระทบที่เกิดจากการกรีดต้นยางขนาดเล็กและกรีดถี่ จะส่งผลให้ต้นยางมีขนาดเล็กเกินไป การใช้ประโยชน์จากไม้ยางมีประสิทธิภาพต่ำ ปริมาณไม้มีน้อยและขายได้ราคาน้อยลง

- การขาดแคลนแรงงานกรีด เจ้าของสวนจำเป็นต้องจ้างแรงงานกรีดฝีมือต่ำ ทำให้หน้ากรีดเสียหาย ไม่สามารถกรีดซ้ำเปลือกงอกใหม่ได้

- ชาวสวนใช้ประโยชน์จากการกรีดหน้าสูงน้อย ซึ่งสามารถให้ผลผลิตจากส่วนนี้ได้สูง โดยเฉพาะในช่วงก่อนโค่นได้ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

การเก็บน้ำยางและการรักษาน้ำยางสด

เมื่อกรีดยางแล้ว น้ำยางก็จะไหลไปตามรอยที่ทำไว้ผ่านลึ้นรองน้ำยางและไหลลงถ้วยรองรับน้ำยางในที่สุด ภายหลังจากกรีดยางไปแล้วประมาณ ๓ ชั่วโมง ส่วนมากน้ำยางก็จะหยุดไหลก็จะเริ่มเก็บน้ำยางได้ ซึ่งผู้เก็บน้ำยางโดยปกติจะเป็นคนเดียวกับคนกรีดยาง

จะถือถังหัวหรือหาบปีบไปเก็บน้ำยาง เก็บน้ำยางในถ้วยแล้วเทลงไปในถังหรือปีบที่ถือ หลังเห็นน้ำยางจากถ้วยก็จะใช้ไม้ปาดน้ำยาง กวาดน้ำยางออกจากถ้วยให้หมด แล้วนำถ้วยไปเก็บคว่ำไว้บนห่วงลวดที่ใช้ตาด้วย เพื่อไม่ให้ถ้วยสกปรก และป้องกันฝุ่นละอองตกลงไปในถ้วย น้ำยางที่เก็บได้จะถูกนำมารวบรวม แล้วลำเลียงไปส่งยังโรงงานทำยางแผ่นอีกต่อหนึ่ง หรือนำไปขายที่จุดรับซื้อน้ำยาง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกรีต ที่มีผลต่อผลผลิต มีดังนี้

๑. ความลึกของการกรีต ความหนาแน่นของจำนวนท่อน้ำยางมีมากบริเวณเปลือกชั้นใน และมีมากที่สุดบริเวณใกล้เยื่อเจริญ การกรีตยางจะเหลือส่วนของเปลือกชั้นในสุดถึง ๑.๓ มิลลิเมตร ซึ่งยังคงเหลือวงท่อน้ำยางไว้บนต้น โดยไม่ได้กรีตถึงร้อยละ ๕๐ และเป็นท่อน้ำยางที่สมบูรณ์ที่สุด แต่ถ้ากรีตเหลือ ๑ มิลลิเมตรจากเยื่อเจริญ จะกรีตได้ร้อยละ ๕๒ ของท่อน้ำยาง หรือถ้ากรีตเหลือ ๐.๕ มิลลิเมตร จะตัดวงท่อน้ำยางได้ถึงร้อยละ ๘๐ ดังนั้น การกรีตให้ได้น้ำยางมากจึงควรกรีตให้ใกล้เยื่อเจริญมากที่สุด แต่หากกรีตลึกเกินไปน้ำยางจะเป็นแผล เปลือกงอกใหม่ ไม่สามารถกรีตต่อไปได้ การกรีตจะกรีตได้ลึกหรือไม่ขึ้น ขึ้นกับความชำนาญของคนกรีต

๒. ขนาดของงานกรีต หมายถึง จำนวนต้นยางที่คนกรีตสามารถกรีตได้แต่ละวัน ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของต้นยาง ความยาวรอยกรีต ลักษณะของพื้นที่ ความชำนาญของคนกรีต และช่วงเวลาการไหลของน้ำยาง ปกติการกรีตครั้งลำต้น คนกรีตคนหนึ่งสามารถกรีตได้ ๔๕๐-๕๐๐ ต้นต่อวัน และการกรีต และการกรีต ๑/๓ ของลำต้น คนกรีตคนหนึ่งสามารถกรีตได้ ๖๕๐-๗๐๐ ต้นต่อวัน

๓. เวลาที่เหมาะสมสำหรับการกรีตยาง ผลผลิตน้ำยางจะขึ้นอยู่กับความเต่งของเซลล์ ซึ่งมีผลต่อความดันภายในท่อน้ำยาง ในช่วงกลางวันความเต่งของเซลล์จะลดต่ำลง สาเหตุมาจากการคายน้ำ โดยจะเริ่มลดต่ำหลังดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงเวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. จะลดลงต่ำสุด หลังจากนั้นจะเริ่มเพิ่มขึ้นจนกลับสภาพเดิมเมื่อเวลากลางคืน

๔. ความสิ้นเปลืองเปลือก การกรีตเปลือกหนาหรือบาง ไม่มีผลกระทบต่อผลผลิต การกรีตที่ใช้ความถี่ของการกรีตต่ำจะสิ้นเปลืองเปลือกต่อครั้งกรีตมากกว่าการกรีตที่ใช้ความถี่ของการกรีตสูง แต่เมื่อรวมความสิ้นเปลืองเปลือกทุกครั้งที่กรีตแล้วจะน้อยกว่า ถ้าหากความสิ้นเปลืองเปลือกในรอบปีของการกรีตวันเว้นวัน (d/๒) คือ ร้อยละ ๑๐๐ การกรีตวันเว้น ๒ วัน สิ้นเปลืองเปลือกร้อยละ ๗๕ และการกรีตวันเว้น ๓ วัน สิ้นเปลืองเปลือกร้อยละ ๖๐ การกรีต ๒ วันเว้นวัน สิ้นเปลืองเปลือกร้อยละ ๑๔๐ การกรีต ๓ วันเว้นวัน สิ้นเปลืองร้อยละ ๑๕๐ และการกรีตทุกวัน สิ้นเปลืองเปลือกร้อยละ ๑๙๐ โดยปกติการกรีต วันเว้นวัน สิ้นเปลืองเปลือก แต่ครั้งกรีตระหว่าง ๑.๗-๒.๐ มิลลิเมตร หรือไม่เกิน ๒๕ เซนติเมตรต่อปี

๕. ความคมของมีด มีดกรีตควรลับให้คมอยู่เสมอ เพราะจะทำให้ตัดท่อน้ำยางดีขึ้น และสิ้นเปลืองเปลือกน้อยกว่าการใช้มีดกรีตที่ไม่คม

๔) ปฏิทินการปลูกดูแลรักษาอย่างพารา อำเภอท่าแพ

ปีที่ปลูก	กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	เตรียมพื้นที่ปลูก	✓	✓	✓									
	เตรียมหลุมปลูก				✓	✓							
	ปลูก					✓	✓						
	ใส่ปุ๋ย							✓		✓		✓	
	ตัดแต่งกิ่ง										✓		
	ปลูกซ่อม						✓	✓					
	ทำแนวป้องกันไฟ												✓
	ทำแนวป้องกันไฟ	✓											✓
2	ใส่ปุ๋ย					✓			✓			✓	
	ตัดแต่งกิ่ง										✓		
	ทำแนวป้องกันไฟ	✓											✓
3-6	ใส่ปุ๋ย					✓					✓		
	ทำแนวป้องกันไฟ	✓											✓
	เริ่มกรีด											✓	✓
7	ใส่ปุ๋ย					✓					✓		
	กรีดเรื่อยไปจนผลัดใบ	✓	✓										
	หยุดกรีดขณะยางผลัดใบ		✓	✓									
	ใส่ปุ๋ย					✓					✓		
8-30	กรีดอย่างต่อเนื่องในยางที่แตกใหม่แก่เต็มที่				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

๕) ต้นทุนการผลิต แสดงต้นทุนการผลิตอย่างพารา ปี ๒๕๖๖ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล
มีต้นทุนการผลิตอย่างพารา เป็นเงิน ๑๑,๒๑๐บาท/ไร่

ตารางที่ ๕๒ แสดงต้นทุนการผลิตอย่างพาราต่อไร่ (ปี ๒๕๖๗) อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

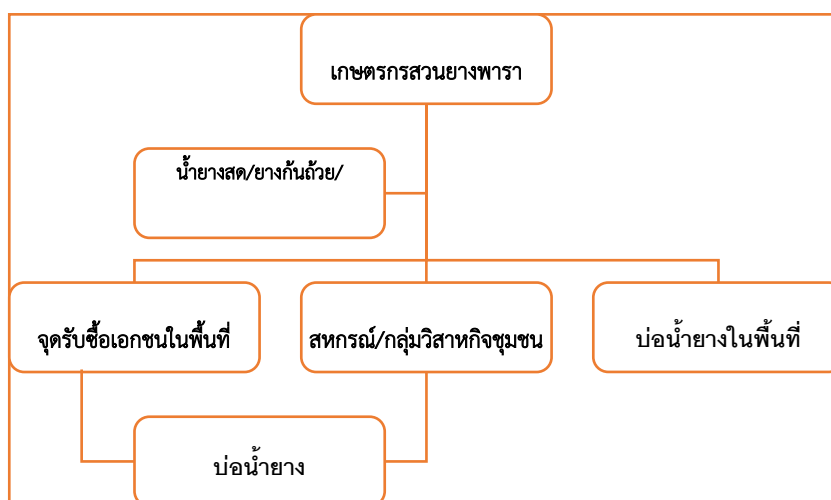
หน่วย : บาทต่อไร่ต่อปี

รายการ	ต้นทุนเป็นเงินสด	
๑. ต้นทุนผันแปร	๑๑,๒๑๐	
๑.๑ ค่าแรงงาน	๖,๓๐๐	
(๑) เตรียมดินแปลงปลูก	๑,๐๐๐	ครั้งเดียว
(๒) ปลูก/ปลูกซ่อม	๑,๑๐๐	ครั้งเดียว
(๓) ใส่ปุ๋ย ตัดแต่งกิ่งยาง (ปีที่ ๑-๖)	๑,๐๐๐	
(๔) ใส่ปุ๋ย (ปีที่ ๗-๒๒)	๑,๕๐๐	
(๕) ฉีดพ่นสารเคมี (ปีที่ ๑-๖)	๒๕๐	
(๖) ฉีดพ่นสารเคมี (ปีที่ ๗-๒๒)	๒๕๐	
(๗) ดูแลรักษา	๕๐๐	-
(๖) แรงงานกรีดยาง	๒,๔๐๐	
(๗) ขนส่ง(สองครั้งต่อเดือน)	๔๐๐	
(๘) อื่น ๆ	-	
๑.๒ ค่าวัสดุ/ปัจจัยการผลิต	๔,๙๑๐	
(๑) ค่า ต้นกล้า	๑๔๐	ครั้งเดียว
(๒) ค่าปุ๋ยอินทรีย์	๑,๕๐๐	

รายการ	ต้นทุนเป็นเงินสด
(๓) ค่าปุ๋ยเคมี (ปีที่ ๑-๖)	๑,๕๐๐
(๔) ค่าปุ๋ยเคมี (ปีที่ ๗-๒๒)	๑,๗๖๐
(๕) ค่าสารเคมีปราบศัตรูพืช/วัชพืช	๑๕๐
(๖) ค่าฮอร์โมนสารเร่ง	-
(๗) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	-
(๘) ค่าไฟฟ้า	-
(๙) ค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตร วัสดุสิ้นเปลือง	-
(๙) อื่น ๆ (เช่น ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	
๒. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัมต่อไร่)	๒๓๑
๓. ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาทต่อกิโลกรัม)	๕๐
๔. รายได้ทั้งหมด (บาทต่อไร่)	๑๑,๕๕๐

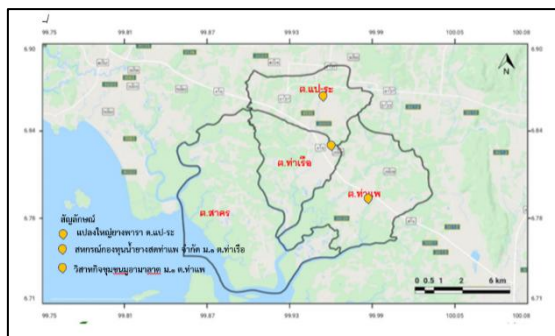
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๔๙ แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตยางพารา อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภотаแพ จังหวัดสตูล พ.ศ.๒๕๖๘

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภотаแพ จังหวัดสตูล มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านการผลิตข้าว จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑ ราย องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีองค์ความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๕๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภотаแพ จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางร่มหยัน แหอาหลี	๓	ท่าแพ	ท่าแพ	๒๕๖๐	การผลิตยางพารา
๒	นายรอนัน สันยาหยยา	๒	ท่าเรือ	ท่าแพ	๒๕๖๐	การผลิตยางพารา

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (รายละเอียดตามตาราง)

ตารางที่ ๕๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑.ปาล์มน้ำมัน	๑.๑ ต้นทุนการผลิตสูง เช่น ปุ๋ย ค่าจ้างแรงงาน	๑.๑ รวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต/ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	ตำบลท่าแพ,ตำบลแปะ-ระ,ตำบลท่าเรือ,ตำบลสาคร	สำคัญเร่งด่วน
	๑.๒ ด้านคุณภาพผลผลิต (การตัดปาล์มดิบ)	๑.๒ อบรมให้ความรู้เกษตรกรด้านการผลิตปาล์มน้ำมันให้มีคุณภาพ		สำคัญเร่งด่วน
	๑.๓ ปัญหาการลักขโมยผลผลิต	๑.๓ ร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการวางมาตรการป้องกัน		สำคัญเร่งด่วน
๒. ยางพารา	๑.ต้นทุนการผลิตสูง เช่น ปุ๋ย ค่าจ้างแรงงาน	๑.๑ รวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต/ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	ตำบลท่าแพ,ตำบลแปะ-ระ,ตำบลท่าเรือ,ตำบลสาคร	สำคัญเร่งด่วน
	๒.ราคาผลผลิตตกต่ำ	๑.๒ ผลิตสินค้าคุณภาพ รวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคา		สำคัญเร่งด่วน
	๓.การเกิดโรคระบาดทำให้ผลผลิตลดลง/ยืนต้นตาย เช่น โรครากรากขาว โรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา	๑.๓ ให้ความรู้การบริหารจัดการสวนยางพาราการป้องกันโรค		สำคัญเร่งด่วน
		๑.๔การเตรียมพื้นที่ปลูกใหม่ให้เหมาะสม		สำคัญเร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของ ปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
๓. ข้าว	๑.ดินเสื่อมคุณภาพขาด ความอุดมสมบูรณ์จาก การทำเกษตรมา นาน	๑.๑ วิเคราะห์/ ปรับปรุงบำรุงดิน ๑.๒ งดเผา/ไถกลบ ตอ ซัง ๑.๓ หว่านปุ๋ยคอกเป็น ปุ๋ยพืชสด ๑.๔ ส่งเสริมการใช้ ແທ້ແຕງໃນນ້ຳຂ້າວ	ตำบลท่าแพ,ตำบล แปะ-ระ,ตำบล ท่าเรือ,ตำบลสาคร ตำบลท่าแพ	สำคัญไม่ เร่งด่วน สำคัญเร่งด่วน สำคัญไม่ เร่งด่วน สำคัญเร่งด่วน
	๒.ภัยธรรมชาติน้ำ ท่วม/แล้ง	๒.๑ ปรับช่วงเวลาการ ปลูก		สำคัญไม่ เร่งด่วน
	๓.ต้นทุนการผลิตสูง/ ราคาตกต่ำ	๓.๑ ให้ความรู้ด้านการ ผลิต การบริหาร จัดการดิน ปุ๋ย ๓.๒ รวมกลุ่มซื้อปัจจัย การผลิต/ใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน		สำคัญไม่ เร่งด่วน สำคัญเร่งด่วน
๔.ข้าวโพด	๑.ต้นทุนการผลิตสูง/ ราคาตกต่ำ -มีการใช้สารเคมี/ปุ๋ย มาก	๑.๑ ให้ความรู้ด้านการ ผลิต การบริหาร จัดการดิน ปุ๋ย ๑.๒ ส่งเสริมการการใช้ สารชีวภัณฑ์ ทดแทน การใช้สารเคมีเพื่อลด ต้นทุนการผลิต		สำคัญเร่งด่วน สำคัญไม่ เร่งด่วน
	๒.ตลาดไม่แน่นอน	๒.๑ จัดตั้งจุดรับซื้อ/ จุดกระจายสินค้า ๒.๒ ใช้พื้นที่ที่เป็นที่ ต้องการของตลาด ๒.๓ ส่งเสริมการแปร รูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ๒.๔ ส่งเสริมการขาย แบบออนไลน์		สำคัญเร่งด่วน สำคัญไม่ เร่งด่วน สำคัญไม่ เร่งด่วน สำคัญเร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
	๓.ผลผลิตไม่มีคุณภาพ	๑.อบรมให้ความรู้การบริหารจัดการ การป้องกันกำจัดโรคแมลงหลักเลี้ยงการใช้สารเคมี		สำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรขาดความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ	๑.๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการการผลิตเพื่อให้ได้สินค้าคุณภาพ	๑.๑ อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร/ศึกษาดูงานจากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ	ตำบลท่าแพ,ตำบลแปะ-ระ,ตำบลท่าเรือ,ตำบลสาคร	สำคัญไม่เร่งด่วน
๒. เกษตรกรว่างงานในช่วงปิดกรีดยาง(เดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน) และในระหว่างรอเก็บผลผลิตปาล์มน้ำมัน	๒.๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพสวนยางพารา/ปาล์มน้ำมันจะขาดรายได้ในช่วงปิดกรีดยางพารา (และในช่วงระหว่างวันเมื่อกรีดยางเสร็จแล้ว) และในช่วงที่รอเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มฯ	๒.๑ ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้เพิ่ม	ตำบลท่าแพ,ตำบลแปะ-ระ,ตำบลท่าเรือ,ตำบลสาคร	สำคัญไม่เร่งด่วน
๓. รายได้ครัวเรือนต่ำกว่าเกณฑ์	๓.๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ไม่มีอาชีพเสริม	๓.๑ ส่งเสริมอาชีพทางเลือกที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ พืชร่วม/พืชแซม	ตำบลท่าแพ,ตำบลแปะ-ระ,ตำบลท่าเรือ,ตำบลสาคร	สำคัญเร่งด่วน
๔.การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพไม่เข้มแข็ง	๑.เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพแต่ไม่มีความเข้มแข็งเนื่องจากขาดความรู้และการบริหารจัดการที่ดี	๑.หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุน ให้ความรู้	ตำบลท่าแพ,ตำบลแปะ-ระ,ตำบลท่าเรือ,ตำบลสาคร	สำคัญไม่เร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๒. ขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ๓. ผลผลิตที่แปรรูปได้มีอายุการเก็บรักษาไม่ยาวนาน	๑. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตจึงมีน้อย ๒. เกษตรกรขาดเครื่องมือนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ๓. ผลผลิตที่แปรรูปได้มีอายุการเก็บรักษาไม่ยาวนาน	๑.อบรมให้ความรู้เกษตรกร/ศึกษาดูงานด้านการผลิตการแปรรูป บรรจุภัณฑ์ การยืดอายุการเก็บรักษา ๒.เสนอโครงการของบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ	ตำบลท่าแพ,ตำบลแปะ-ระ,ตำบลท่าเรือ,ตำบลสาคร	สำคัญเร่งด่วน

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ตารางที่ ๕๕ : แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) จุดแข็ง (Strengths) S๑ มีสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม S๒ มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรและเกษตรกรรมต้นแบบในสาขาต่างๆ S๓ มีการรวมกลุ่มอาชีพของเกษตรกรทั้งทางด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร S๔ มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปปาล์มน้ำมัน S๕ มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและปลอดภัยทั้งทางบกและทางทะเล S๖ มีโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา S๗ มีพื้นที่ใกล้เคียงติดต่อกับประเทศมาเลเซีย และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เหมาะสมต่อการลงทุนการค้าและอุตสาหกรรมแปรรูปด้านการเกษตร S๘ งานประจำปีส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวาน	จุดอ่อน (W) จุดอ่อน (Weaknesses) W๑ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ทำให้เกิดความเสี่ยงเมื่อราคาผลผลิตตกต่ำ W๒ ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร W๓ เกษตรกรยังไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการผลิตสินค้าคุณภาพและได้รับมาตรฐานปลอดภัย (คุณภาพไม่ได้ตามตลาดต้องการ) W๔ ต้นทุนในการผลิตสินค้าการเกษตรสูง เช่น ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช W๕ การรวมกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็ง W๖ ประชาชนบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน โดยเฉพาะตำบลท่าเรือ และตำบลสาคร W๗ ไม่มีแหล่งกระจายสินค้าทางการเกษตร / ตลาดสด W๘ เกษตรกรขาดความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ และการยืดอายุผลิตภัณฑ์ W๙ ผลผลิตทางการเกษตรมีอายุการเก็บเกี่ยวที่จำกัด เน้นเสี่ยงง่าย W๑๐ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง
โอกาส (O) O๑.หน่วยงานราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ O๒. รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร(ศพก), เกษตรแปลงใหญ่, การแบ่งเขต พื้นที่ตามแผนที่ (Zoning by area map) เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร รวมถึงการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น เกษตรกรรุ่นใหม่ (smart farmer) O๔. นโยบายภาครัฐ สนับสนุนให้มีกองทุนสนับสนุน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มากขึ้น และภาคเกษตรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากขึ้น O๕ นโยบายของรัฐส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัย และผู้บริโภคมีแนวโน้มใส่ใจสุขภาพมากขึ้น ทำให้ความต้องการบริโภคสินค้าปลอดภัยเพิ่มสูงขึ้น O๖ มีเกษตรกรรมต้นแบบสาขาต่างๆ ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ O๗ อำเภอท่าแพ เป็นใจกลางจังหวัดสตูล	วิเคราะห์เชิงรุก(SO) -(S๑S๒S๓O๑O๒O๕) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร -(O๑O๒O๖S๒S๓S๔S๖S๗S๘) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	กลยุทธ์เชิงแก้ไข(WO) -(W๒W๔W๘O๑O๒O๕O๖) ส่งเสริมให้เกษตรกรให้มีความรู้ด้านการบริหารจัดการลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้า โดยการนำเทคโนโลยีและหลักวิชาการมาใช้ -(W๒W๘W๙O๑O๒O๔) การสนับสนุนแหล่งเงินทุน และส่งเสริมการผลิตคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ในการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า -(W๗ O๑ O๗) สนับสนุนให้มีแหล่งรับซื้อและกระจายสินค้าทางการเกษตร/ตลาดสด

ภัยคุกคาม (T)(Threats)	ST	WT
T๑ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม ไฟป่า T๒ ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองและการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งต่อการผลิต ราคาสินค้าเกษตร การส่งออกสินค้าเกษตร และต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูงขึ้น T๓ ปัญหายาเสพติด ปัญหาการลักขโมย ซึ่งมีผลจากปัญหายาเสพติด	กลยุทธ์เชิงป้องกัน ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม(รักษาสถานภาพ) (S๑S๒T๓) ส่งเสริมการประกอบอาชีพของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงในการป้องกันไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (S๒S๓T๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้รับมาตรฐานสามารถแข่งขันได้	กลยุทธ์เชิงรับ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (เล็ก หลีกเลี่ยง หนี) (W๘W๙T๒) ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อยืดอายุ และเพิ่มมูลค่าสินค้า

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานสินค้าเกษตร
๒. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้า โดยนำเทคโนโลยีและหลักวิชาการมาใช้
๒. การสนับสนุนแหล่งเงินทุน และส่งเสริมการผลิตคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆในการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า
๓. สนับสนุนให้มีแหล่งรับซื้อและกระจายสินค้าทางการเกษตร/ตลาดสด

กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ส่งเสริมการประกอบอาชีพของเกษตรกร เยาวชนกลุ่มเสี่ยงในการป้องกันไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้รับมาตรฐานสามารถแข่งขันได้

กลยุทธ์เชิงรับ

๑. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อยืดอายุ และเพิ่มมูลค่าสินค้า

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑ แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๑.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรกรมีความรู้ด้านการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์และผลิตข้าวพันธุ์ดี
๒. ลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรสูงขึ้น
๓. เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ในฤดูกาลถัดไป
๔. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน
๕. เกษตรกรมีความรู้ในการทำมาตรฐานคุณภาพ
๖. เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP/อินทรีย์

โครงการที่ ๑ ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบมาตรฐาน GAP

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพื้นเมืองสายพันธุ์อัลบั้มดูลิลาห์๔

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการทำนาโดยใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๑.๒ ยางพารา

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช
๒. เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิตในสวนยางพารา
๓. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชแซม
๔. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อป้องกันโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการปลูกพืชแซมยางพารา

๑.๑.๓ ข้าวโพดหวาน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรมีความรู้ในการผลิตข้าวโพดหวานคุณภาพ
๒. เกษตรกรมีความรู้การจัดการศัตรูข้าวโพด
๓. เกษตรกรมีความรู้ในการแปรรูปข้าวโพดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๔. เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช
๕. ส่งเสริมข้าวโพดของอำเภอท่าแพให้มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของท้องตลาด

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP/อินทรีย์

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวานคุณภาพอำเภอท่าแพ

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่มแบบแปลงใหญ่

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

โครงการที่ ๓ การส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๔ การส่งเสริมการแปรรูปข้าวโพดเพื่อเพิ่มมูลค่า

๑.๑.๔ ไม้ผล

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรมีความรู้ในการผลิตไม้ผลคุณภาพ
๒. เกษตรกรมีความรู้การจัดการศัตรูไม้ผล
๓. เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช
๔. ส่งเสริมผลผลิตไม้ผลของอำเภอท่าแพให้มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของท้องตลาด

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP/อินทรีย์

โครงการที่ ๑ ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบมาตรฐาน GAP

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ อบรมการจัดการศัตรูไม้ผล

๑.๑.๕ พืชผัก

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรมีความรู้ในการผลิตผักปลอดภัย
๒. เกษตรกรมีความรู้การจัดการศัตรูพืชผัก
๓. ส่งเสริมผลผลิตพืชผักของอำเภอท่าแพให้มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของท้องตลาด

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP/อินทรีย์

โครงการที่ ๑ ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบมาตรฐาน GAP

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

โครงการที่ ๒ การส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer (YSF)

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรต้นแบบ
๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ให้สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริหารจัดการ
๓. เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในทุกระดับ
๔. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยเชิงการค้าในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF)

โครงการที่ ๒ พัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้
๒. ส่งเสริมและพัฒนาสู่วิสาหกิจต้นแบบ
๓. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้
๒. ส่งเสริมและพัฒนาสู่กลุ่มแม่บ้านต้นแบบ
๓. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑.๒.๔ แปลงใหญ่

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยมีการรวมกลุ่มในการผลิตและการตลาด มีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับฟาร์มขนาดใหญ่

๒. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ต้นทุนการผลิตลดลง คุณภาพผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่มแบบแปลงใหญ่

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๒.๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตรและเผยแพร่ข้อมูล ขาวสาร ให้บริการแก้ไขปัญหาและรับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกร เพื่อให้เกิด การพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิต ทางเกษตรตามความพร้อมของเกษตรกรและศักยภาพของพื้นที่

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

โครงการที่ ๑ จัดกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกรผู้นำ

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรกรมีความรู้ในการปรับปรุงคุณภาพดินและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒. เกษตรกรมีความรู้และเห็นความสำคัญในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓. ต้นทุนในการผลิตลดลง เช่น ค่าปุ๋ยเคมี

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

โครงการที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรมีแหล่งน้ำเพียงพอในการทำเกษตร

๒. ลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการน้ำ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและเพิ่มแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อ
การเกษตร

โครงการที่ ๑ สร้างฝายกักเก็บน้ำสาธารณะ

โครงการที่ ๒ สร้างฝายทดแทนน้ำเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง

โครงการที่ ๓ ขุดลอกและขยายลำคลอง

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้ รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตข้าวพื้นเมืองสายพันธุ์ อัลฮันดุลิลาห์๔	-เพื่อให้เกษตรกรสามารถ พัฒนาสินค้าเกษตรพื้นถิ่น ให้เป็นสินค้าเกษตรอัต ลักษณ์ -การสร้างมูลค่าเพิ่ม	เกษตรกรปลูกข้าว พื้นเมือง จำนวน ๕๐ ราย (อ.ท่าแพ ๕ ราย)	อ.เมือง อ.ควน โดน อ.ควน กาหลง อ.ละงู	-อบรมให้ความรู้ด้าน วิชาการ -สนับสนุนปัจจัยการ ผลิต	๑ โครงการ	๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	สนง.กษจ.สตูล/ สนง.กษอ.ท่าแพ
	๒.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตปาล์มน้ำมัน	เพื่อส่งเสริมและถ่ายทอด ความรู้การผลิต การ จัดการสวนปาล์มน้ำมัน	อำเภอท่าแพ ๔๐ ราย	ม. ๖ ต.ท่าแพ	-อบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีการผลิตใน พื้นที่เหมาะสม/ ปรับปรุงปรับเปลี่ยน การผลิตในพื้นที่ไม่ เหมาะสม -จัดทำแปลงเรียนรู้การ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ ผลิต/การปรับปรุง ปรับเปลี่ยนการผลิต	๑ โครงการ	๒๘๐,๐๐๐									
พัฒนาการผลิต สินค้า	๓.โครงการส่งเสริมการใช้สาร ชีวภัณฑ์ และแมลงศัตรู ธรรมชาติทดแทนสารเคมี ทางการเกษตร กิจกรรม ส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	-เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ เกี่ยวกับการใช้สารชีวภัณฑ์ และแมลงศัตรูธรรมชาติ ทดแทนสารเคมีทางการ เกษตร	-เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ในการจัดการศัตรูพืชโดย วิธีผสมผสานปลอดภัยการใช้สารเคมี	อำเภอท่าแพ	-จัดกระบวนการถ่ายทอด ความรู้ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒ ครั้ง สนับสนุน ให้เกษตรกรใช้ชีวภัณฑ์ (เชื้อจุลินทรีย์ และศัตรู ธรรมชาติ) รวมถึง วิธีการต่างๆที่ เหมาะสมในการ ควบคุมศัตรูพืช ตรวจสอบสารเคมีตกค้างใน ผลผลิตขอเกษตรกร	-	-	๑ โครงการ	-	-	-	-	-	-	-	สนง.กษจ.สตูล/ สำนักงานเกษตร อำเภอท่าแพ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้ รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
	๔. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	-เพื่อยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	เกษตรกร อำเภอท่าแพ ๑๕ ราย	อ.ท่าแพ	- อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน GAP และศึกษาดูงาน	-	-	๑ โครงการ	๖,๖๐๐	-	-	-	-	-	-	สนง.กษอ.ท่าแพ
	๕.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล	-เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน -เพื่อพัฒนาคุณภาพปาล์มน้ำมันให้ได้มาตรฐานรับรอง	-เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมัน อ.ท่าแพ ๑๕ คน	อ.ท่าแพ	-อบรมให้ความรู้ด้านวิชาการ	-	-	๑ โครงการ	-	-	-	-	-	-	-	สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ
	๖.พัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	-ติดตามคาตะเนสถานการณ์ไม้ผล	-แปลงไม้ผล อ.ท่าแพ ๒๐ แปลง	อ.ท่าแพ	-อบรมให้ความรู้ด้านวิชาการ			๑ โครงการ	๑,๕๐๐							
พัฒนาการผลิตสินค้า	๗.โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map)	-ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสม กับแผนที่ (Agri-map)	เกษตรกร ๑๕ ราย	ม.๒ ต.แปะ-ระ	-อบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกให้ -สนับสนุนปัจจัยการผลิต	-	-	๑ โครงการ	๖,๔๐๐๐	-	-	-	-	-	-	สนง.กษจ.สตูล/ สนง.กษอ.ท่าแพ
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	-เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้	กลุ่มเกษตรกร ต.แปะ-ระ/ต.สาคร	ต.แปะ-ระ/ ต.สาคร	๑.จัดเวทีวิเคราะห์สภาพชุมชน ๒.อบรมให้ความรู้ เทคโนโลยี/สนับสนุนปัจจัย ๓.คืนข้อมูลสู่ชุมชน ๔.ติดตามผล	๑ โครงการ	๑๓,๘๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	สนง.กษจ.สตูล/ สนง.กษอ.ท่าแพ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้ รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
	๒.โครงการพัฒนาอาสาสมัคร เกษตรกรหมู่บ้าน	เพื่อให้เกษตรกรหมู่บ้าน (กม.) และอาสาสมัครเกษตรกร หมู่บ้าน (อกม.) มีส่วนร่วม ในการพัฒนางานส่งเสริม การเกษตร และเป็น เครือข่ายการทำงานใน พื้นที่	อาสาสมัครเกษตรกร (อกษ.) และอาสาสมัคร เกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.)	ทุกตำบล อำเภอ ท่าแพ	-อบรมให้ความรู้การ -ส่งเสริมและพัฒนา กระบวนการปฏิบัติงาน ได้	๑ โครงการ	๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๓,๖๐๐	-	-	-	-	-	-	สนง.กษอ.ท่าแพ
	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	-ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของกลุ่มวสข.ให้ มีความเข้มแข็งสามารถ พึ่งพาตนเอง - เพื่อวางแผนพัฒนากลุ่ม และการเชื่อมโยง เครือข่ายกิจกรรมกลุ่ม วสข.ในอำเภอท่าแพ	วิสาหกิจชุมชน อำเภอท่าแพ	ต.ท่าแพ ต.แปะ-ระ ต.ท่าเรือ ต.สาคร อำเภอท่าแพ	อบรมการพัฒนากลุ่ม วิสาหกิจชุมชนสู่ความ เข้มแข็งแบบยั่งยืน	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๖,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	สนง.กษอ.ท่าแพ
พัฒนา เกษตรกร/กลุ่ม/ องค์กร	๔.โครงการส่งเสริมเคหะกิจ เกษตรกรในครัวเรือนเกษตรกรสูงวัย	-เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างรายได้เสริมจาก การประกอบอาชีพของผู้ สูงวัย	ผู้สูงอายุ ต.ท่าเรือ	ต.ท่าเรือ ๑๔ ราย	-จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อม เข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย -จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะตาม แผนการสร้างรายได้ เสริม -สนับสนุนค่าใช้จ่ายใน การดำเนินกิจกรรม สร้างรายได้เสริมจาก การประกอบอาชีพ	-	-	๑ โครงการ	๒,๘๐๐	-	-	-	-	-	-	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล/ สนง.กษอ.ท่าแพ

บรรณานุกรม

ข้อมูลทั่วไปอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๕.

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๕.

<https://farmer.doae.go.th> ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร

<https://smce.doae.go.th> ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

<https://ffgdev.doae.go.th> ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง (SF/YSF/๓ก)

<https://asa-center.doae.go.th> ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร(อภช.)และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อภม.)

<https://web.cpe.go.th> สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล พ.ศ.๒๕๖๕. ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

<https://ldd.go.th> กลุ่มชุดดิน ๖๒ กลุ่ม

<https://gisinfo.ddd.go.th> ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน

<http://agri-map-online.moac.go.th>

ภาคผนวก

ชื่อโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวานคุณภาพ

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอท่าแพ มี ข้าว ยาง ปาล์ม ไม้ผล เป็นพืชเศรษฐกิจหลักแล้ว ยังมีพืชอีกหนึ่งชนิดที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ คือ ข้าวโพดหวาน โดยเกษตรกรนิยมปลูกหลังการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี และปลูกแซมยางพารา ปาล์มน้ำมัน ที่มีอายุไม่เกิน ๓ ปี เป็นรายได้เสริมหลังจากปลูกพืชหลัก ซึ่งผลผลิตที่ได้เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวานคุณภาพ จะช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านการผลิตข้าวโพดหวานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างการรับรู้ทางด้านการแปรรูปผลผลิต เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ส่งเสริมเกษตรกรสามารถผลิตข้าวโพดหวานที่มีคุณภาพและสามารถแปรรูปผลผลิตได้
๒. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๓. เป้าหมาย

๑. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานในพื้นที่ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล จำนวน ๑๕ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

๖. กิจกรรม

- กิจกรรมฝึกอบรม
- กิจกรรมสนับสนุนปัจจัย

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมหลัก พัฒนาคุณภาพการผลิตข้าวโพดหวาน

กิจกรรม อบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตข้าวโพดหวานคุณภาพและการแปรรูป

งบประมาณ ๕,๙๕๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูลและสำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ

หน่วยงานร่วมดำเนินการ วิทยาลัยชุมชนจังหวัดสตูล สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสตูล

กิจกรรม สนับสนุนปัจจัยการผลิต

งบประมาณ ๑๗๖,๗๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ

หน่วยงานร่วมดำเนินการ สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแพ

๘. งบประมาณ งบประมาณทั้งสิ้น ๑๘๒,๖๕๐ บาท

๑.อบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกร จำนวน ๑๕ คน ระยะเวลา ๑ วัน

-ค่าวิทยากร จำนวน ๔ ช.ม.ๆละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

-อาหารกลางวัน ๑ มื้อ (๑๕ คน*๑๐๐บาท) เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

-อาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒ มื้อ (๑๕ คน*๕๐บาท) เป็นเงิน ๗๕๐ บาท

-ค่าจ้างเหมาตกแต่งสถานที่พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๑ วัน เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๕,๙๕๐ บาท

๒.สนับสนุนปัจจัยการผลิต

-สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด จำนวน ๓๐ กก.ๆ ละ ๘๙๐ บาท เป็นเงิน ๒๖,๗๐๐ บาท

-ปุ๋ย สูตร ๑๖-๐-๐ จำนวน ๓๐ กระสอบๆ ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท

-ปุ๋ย สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๓๐ กระสอบๆ ๑,๔๕๐ บาท เป็นเงิน ๔๓,๕๐๐ บาท

-ปุ๋ย สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ จำนวน ๓๐ กระสอบๆ ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท

-ซีเมนต์ก่อกบ จำนวน ๓๐๐ กระสอบๆละ ๔๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

-ถุงหิ้วสกรีนลาย ขนาด ๘*๑๖ นิ้ว จำนวน ๖๐ กก.ๆ ๒๕๐ บาท ๑๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๗๖,๗๐๐ บาท

****หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ**

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวโพดหวานที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องและแปรรูปผลผลิตได้

๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายฝักข้าวโพดและการแปรรูปข้าวโพด

๓. เกษตรกรสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกับพืชชนิดอื่นๆได้

๓. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรเป้าหมาย มีรายได้เพิ่มขึ้น

เชิงคุณภาพ เกษตรกรเป้าหมาย มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าวโพดหวานที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสามารถแปรรูปผลผลิตได้

ชื่อโครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีพื้นที่ ๓๒๐.๗๐๐ ล้านไร่ มีพื้นที่การเกษตร ๑๔๙.๒๕๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๖ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๕) โดยมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๘,๐๓๗,๙๓๒ ครัวเรือน มีเกษตรกรจำนวน ๙,๒๐๒,๖๖๔ ราย (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๕) ซึ่งส่วนใหญ่ยังทำการเกษตรด้วยแรงงานคน และอาจมีการนำเครื่องจักรกลขนาดกลางและขนาดใหญ่ เข้ามาใช้งานในลักษณะเครื่องมือทุ่นแรงและยังคงต้องพึ่งพาแรงงานคนอยู่มาก ในขณะที่ปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยมีเกษตรกรสูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒.๘๑ ล้านราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๐ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ๒๕๖๕) ซึ่งคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคสูงอายุที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่ต่างต่าง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป การเข้าสู่สังคมสูงวัยเป็นปัญหาลำดับต้น ๆ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพแรงงานและผลิตภาพ จึงเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตรซึ่งเป็นภาคการผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้นสูง (high labor intensive) แรงงานไม่สามารถทดแทนโดยเทคโนโลยีหรือปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ได้ง่ายนัก และยังคงมีระดับผลิตภาพต่ำ นอกจากนี้ยังอาจส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรซึ่งคิดเป็นเกือบหนึ่งในสามของประชากรไทยอีกด้วย ซึ่งสถานการณ์สูงวัยในครัวเรือนเกษตรอาจเป็นปัจจัยฉุดรั้งต่อการพัฒนาของภาคเกษตรไทย เพราะครัวเรือนเกษตรกว่าหนึ่งในสามมีแรงงานสูงวัยและเป็นหัวหน้าครัวเรือนด้วยซึ่งก็อาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มผลิตภาพในภาคการผลิตได้ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

จากแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก โดยการเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้สูงอายุ ส่งเสริมการนำความรู้ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของเกษตรกรผู้สูงอายุมาถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์และสามารถช่วยเหลือชุมชนและสังคม ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรได้ตระหนัก และเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย และเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรสูงวัยในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้

ตลอดจนการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างเกษตรกรสูงวัยกับเกษตรกรรุ่นใหม่ในการถ่ายทอดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอาชีพการเกษตรให้เกษตรกรสูงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพเป็นผู้ประกอบการด้านการบริหารจัดการธุรกิจ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านเคหกิจเกษตรให้เกษตรกรสูงวัยเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และจัดทำแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย

๒.๒ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรสูงวัยในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้เสริมและพัฒนา ศักยภาพกลุ่มเกษตรกรสูงวัย

๒.๓ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้กลุ่มเกษตรกรสูงวัยในการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการเกษตร เบื้องต้น

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรสูงวัย (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป)

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

๕. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

๖. กิจกรรม

- กิจกรรมฝึกอบรม
- กิจกรรมสนับสนุนปัจจัย

๗. วิธีการดำเนินงาน

ส่งเสริมเคหกิจเกษตรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ ในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และจัดทำแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย โดยพิจารณาจากเกษตรกรที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป และยังไม่เคยเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือน เกษตรสูงวัยมาก่อน เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนา โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ สังคมเกษตรสูงวัย ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และจัดทำแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่ม เกษตรสูงวัย จำนวน ๑ ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน กลุ่มละ ๑๔ ราย

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างการรับรู้และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย ส่งเสริม การรวมกลุ่ม และจัดทำแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย โดยการถ่ายทอด ความรู้ด้านเคหกิจเกษตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะตามแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ ในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการพัฒนาทักษะตามแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย ให้แก่ผู้ที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมตามข้อ ๕.๒.๑ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะตามแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย จำนวน ๑ ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน กลุ่มละ ๑๔ ราย

วัตถุประสงค์ : เพื่อถ่ายทอดความรู้ พัฒนาทักษะการดำเนินกิจกรรมตามแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพให้กลุ่มเกษตรกรสูงวัย

๓) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้นตามแผนธุรกิจ

๘. งบประมาณ สำนักงานเกษตรจังหวัดเบิกจ่าย

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ (outcome)

ครัวเรือนเกษตรกรสูงวัยมีอาชีพ มีรายได้เสริมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ประสบการณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ไปสู่เกษตรกรรายอื่นและผู้สนใจทั่วไป เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตร ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

-เชิงปริมาณ

เกษตรกรสูงวัยจำนวน ๑๔ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านเคหกิจเกษตรเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และจัดทำแผนการสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย

-เชิงคุณภาพ

ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรสูงวัยที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ครัวเรือนเกษตรกรสูงวัยนำความรู้ด้านเคหกิจเกษตรไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้เสริม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตลอดจนมีการถ่ายทอดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญการไปสู่เกษตรกรรายอื่นและผู้สนใจทั่วไปเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตร ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ชื่อโครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันความต้องการอาหารปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ประชาชนให้ความสำคัญกับผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย และการได้รับการรับรองความปลอดภัยของผลผลิตในระดับต่างๆ ซึ่งจะเป็นโอกาสให้ผลผลิตทางการเกษตรเหล่านี้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม เกิดเป็นรายได้ให้กับเกษตรกรมากขึ้น แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเกินความจำเป็น เนื่องจากใช้ง่าย สะดวกหาได้ในท้องตลาดทั่วไปส่งผลให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต และเป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมการเกษตรให้ความสำคัญ กับเรื่องดังกล่าว จึงได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตร โดยลด ละ เลิก การใช้สารเคมี หรือหากจำเป็นต้องใช้ก็ต้องมีการใช้อย่างถูกต้องปลอดภัย รวมทั้งปรับเปลี่ยนให้ใช้การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน ได้แก่ การเขตกรรม การใช้วิธีกล วิธีฟิสิกส์ และชีววิธี โดยการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมถึงเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร มุ่งยกระดับให้ผลผลิตทางการเกษตรได้มาตรฐานด้านปริมาณ คุณภาพ และความปลอดภัย ที่จะทำให้อาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้แก่เกษตรกร และเกิดเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๒. ผลักดันให้เกษตรกร ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช หรือให้มีการใช้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรที่ต้องการเข้าสู่การรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับต่างๆ และ/หรือเกษตรกรในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ หรือพื้นที่ที่พบการระบาดของศัตรูพืชและมีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชมาก รวม ๘๐ ราย ใน จังหวัดสตูล

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ จ.สตูล

๖. กิจกรรม

๑. ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานและลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๒. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานและลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกเกษตรกรที่ต้องการเข้าสู่การรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับต่างๆ และ / หรือเกษตรกรในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ที่ยังคงมีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอยู่ เข้าร่วมโครงการเป็นลำดับแรก หากไม่มีจึงคัดเลือกเกษตรกรจากพื้นที่ที่พบการระบาดของศัตรูพืช และมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในปริมาณมาก เข้าร่วมโครงการเป็นลำดับถัดไป

- ประเมินพฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกร (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)

๒. จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร จำนวน ๒ ครั้ง ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๑ การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ ได้แก่ การสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช การวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืชที่สำคัญและพบเป็นประจำในพื้นที่ วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การผลิตปัจจัยควบคุมศัตรูพืชที่ไม่ใช้สารเคมีและการใช้ในพื้นที่ เช่น ชีวภัณฑ์ (ได้แก่ เชื้อจุลินทรีย์ และแมลงศัตรูธรรมชาติ) และสารสกัดธรรมชาติ

ครั้งที่ ๒ การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมถึงผลกระทบจากสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๓. สนับสนุนให้เกษตรกรใช้ชีวภัณฑ์ (เชื้อจุลินทรีย์ และแมลงศัตรูธรรมชาติ) รวมถึงวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมในการควบคุมศัตรูพืช

๔. หลังจากดำเนินการเสร็จแล้ว ทำการประเมินพฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกร (หลังเข้าร่วมโครงการ)

๘. งบประมาณ งบประมาณสำนักงานเกษตรจังหวัดเบิกจ่าย

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

- ผลผลิต (Output) : เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๘๐ คน

- ผลลัพธ์ (Outcome) : เกษตรกรมีความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติในแปลงปลูกพืชของตน

ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ : จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ๘๐ ราย

- เชิงคุณภาพ : เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกร ๘๐ ราย สามารถจัดการศัตรูพืชในพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรของตนด้วยวิธีผสมผสานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ และบริบทของพื้นที่ โดยอาศัยการควบคุมศัตรูพืชหลายๆ วิธีร่วมกัน ทำให้สามารถ ลด ละ หรือเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร เกิดเป็นการเกษตรที่มีความปลอดภัยทั้งกระบวนการผลิตและผลผลิต ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เพิ่มโอกาสการแข่งขัน ตลอดจนลดความเสี่ยงของเกษตรกรที่จะได้รับอันตรายจากสารเคมีทางการเกษตร และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต

ชื่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพื้นเมืองสายพันธุ์อัลบั้มดูลิลลาห์

๑. หลักการและเหตุผล

จากข้อมูลสถิติปี พ.ศ.๒๕๖๔ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูลขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง เป็นหลัก มีสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ ๓๖.๔ โดยมูลค่าการผลิตส่วนใหญ่มาจากพืชเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน นอกจากนั้น จังหวัดสตูลยังมีพืชอีกหลายชนิด เช่น ข้าวพันธุ์พื้นเมือง ไม้ผล กาแฟโรบัสต้า และพริกไทยสุหลงอุเป ที่มีแนวโน้มสร้างรายได้ภาคการเกษตรในอนาคต สืบเนื่องจากนโยบายภาครัฐให้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนและส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดสตูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แสดงผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของพืชส่วนใหญ่ในจังหวัดสตูลยังน้อยกว่าภาพรวมของภาคใต้ เกษตรกรยังขาดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปที่เหมาะสม จึงต้องมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีกระบวนการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแบบองค์รวม ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ บนพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ โดยมีแนวทางให้นำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบนพื้นฐานของควาไม่หลากหลายทางชีวภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ด้วยการนำองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรจังหวัดสตูล สามารถพัฒนาสินค้าเกษตรพื้นถิ่น ให้เป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์
๒. เพื่อสามารถให้เกษตรกรจังหวัดสตูล สามารถเพิ่มผลผลิตและมูลค่าสินค้าเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอท่าแพ อำเภอเมือง อำเภอกวนกาหลง อำเภอกวนโดน และอำเภอละงู
จำนวน ๕๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๗

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ในพื้นที่ อำเภอท่าแพ อำเภอเมือง อำเภอกวนกาหลง อำเภอกวนโดน และอำเภอละงู

๖. กิจกรรม

๑. จัดอบรม
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต

๗. วิธีดำเนินการ

จัดอบรมให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๕๐ ราย โดยแบ่งเป็น ๒ รุ่น รุ่นละ ๒๕ ราย ฝึกอบรม ๓ หลักสูตรๆ ละ ๑ วัน (รวม ๖ วัน) และสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๘. งบประมาณ (งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ สามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง
๒. เกิดการอนุรักษ์พืชพื้นถิ่น

ตัวชี้วัดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เชิงปริมาณ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีและปัจจัยการผลิต จำนวน ๕๐ ราย
- เชิงคุณภาพ เกษตรกรที่ร่วมโครงการผ่านการประเมินความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ ๘๐

ชื่อโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่การเกษตรประมาณ ๑๔๘ ล้านไร่ ซึ่งหลังจากฤดูการผลิตจะเกิดเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นจำนวนมาก โดยทั่วไปเกษตรกรเมื่อทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร หรือภายหลังเก็บเกี่ยวแล้ว มักจะเผาทำลายเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร กล่าวคือ ในพื้นที่ทำนา ที่พบปัญหามากในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ คือการเผาตอซังฟางข้าวเพื่อความสะดวกในการไถเตรียมดินสำหรับการเพาะปลูกในรอบถัดไป ในพื้นที่ปลูกอ้อย ในพื้นที่ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีการเผาใบอ้อยก่อนการตัดอ้อย เพื่อความสะดวกของแรงงานในการตัดอ้อย หรือในกรณีหลังการเก็บเกี่ยวอ้อย เกษตรกรก็จะทำการเผาใบอ้อยเพื่อความสะดวกในการไถเตรียมดินปลูกอ้อยในรอบใหม่ และหากเป็นกรณีอ้อยต่อ เกษตรกรจะเผาใบอ้อยเพื่อป้องกันไฟไหม้ให้ใหม่ต้นอ้อยที่งอกขึ้นมาใหม่ และในพื้นที่ปลูกข้าวโพดทางภาคเหนือ มีการเผาเศษวัสดุการเกษตรในพื้นที่การเกษตรก่อนและหลังการเพาะปลูก การเผาเศษวัสดุทางการเกษตรส่งผลให้เกิดปัญหาวิกฤติหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดขึ้นในพื้นที่หลายจังหวัดของประเทศ นอกจากนี้จะทำให้เกิดมลพิษและหมอกควันทำลายชั้นบรรยากาศของโลกแล้ว ยังเป็นการทำลายอินทรีย์วัตถุ ธาตุอาหาร และโครงสร้างดิน ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตลดลง และมีต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้การเผาในพื้นที่การเกษตร หากทำการเผาจนเกิดอันตราย มีความผิดตามกฎหมายมีโทษทั้งจำและปรับรวมทั้งมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว สูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาการเกิดวิกฤติหมอกควัน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก การทำลายอินทรีย์วัตถุ ธาตุอาหาร และโครงสร้างดิน ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตลดลง และมีต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น โดยการบริหารจัดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาที่เกิดจากการเผา เสนอทางเลือกในการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้จากภาคการเกษตร และเสนอแนวทางการบริหารจัดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อสร้างให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและจิตสำนึกของเกษตรกรให้ตระหนักถึงผลเสียจากการเผา และมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผามาบริหารจัดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้

๒.๒ เพื่อลดการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพิ่มปริมาณการใช้วัสดุการเกษตรไปเป็นพลังงานชีวมวล ลดปัญหาหมอกควัน และสร้างสมดุลระบบนิเวศ ในชุมชน

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและจิตสำนึกของเกษตรกร

๓. เป้าหมาย

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) หรือศูนย์เครือข่าย หรือกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- หมู่ ๘ ตำบลแปะ-ระ / หมู่ ๗ ตำบลสาคร อำเภอลำทะลุ จังหวัดสตูล

๖. กิจกรรม

๑. ประชุมจัดเวที
๒. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี
๓. สนับสนุนปัจจัย

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชุมชี้แจงโครงการ

- จัดประชุมชี้แจงโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อเป็นแนวทางและเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ มีเป้าหมาย จำนวน ๑ ครั้ง

๗.๒ จัดเวทีชุมชน ครั้งที่ ๑ วิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพชุมชน เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการ เพิ่มมูลค่าเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่เหมาะสมตามบริบทของชุมชน และวางแผนการดำเนินการ

๗.๓ จัดเวทีชุมชน ครั้งที่ ๒ ถ่ายทอดเทคโนโลยี ผูกอบรมเกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแนวทางการดำเนินงานที่กำหนด

๗.๔ จัดเวทีชุมชน ครั้งที่ ๓ สรุปบทเรียนและคืนข้อมูลสู่ชุมชน

๗.๕ ติดตาม นิเทศ สรุป ประเมินผล และจัดทำรายงาน สรุปผลการดำเนินโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ วิเคราะห์ ความสามารถ สถานการณ์การผลิตในเชิงพื้นที่ ทั้งด้านผลผลิตและเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และความพร้อมของจังหวัด โดยใช้วิทยาศาสตร์นวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตหรือเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร วางแผนส่งเสริม ปี ๒๕๖๖ – ๗๐

ทางเลือกการจัดการและเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่เหมาะสมตามบริบทของชุมชน

ทางเลือกที่ ๑ คือ การไถกลบตอซังฟางข้าว ใบอ้อย หรือเศษซากพืช เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน คืนชีวิตให้ดิน เพราะถ้าดินดี เกษตรกรก็จะได้รับผลผลิตสูง มีรายได้เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มปุ๋ยในดิน ทำให้สามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมี เป็นการลดต้นทุนการผลิตได้อีกทางหนึ่ง การเผาตอซัง เป็นการทำลายอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน (N P K) คิดเป็นมูลค่า ๒๑๗ บาทต่อไร่ (คำนวณจากปริมาณตอซังฟางข้าวจำนวน ๑ ไร่ เทียบกับราคาแม่ปุ๋ย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑) นอกจากนั้น การไถกลบตอซังยังช่วยในกรณีประสบปัญหาภัยแล้งพืชก็จะมีต้นได้นาน ไม่เหี่ยวเฉาง่าย เพราะดินดี มีน้ำในดิน เนื่องจากเศษซากพืชที่เป็นอินทรีย์วัตถุ จะเปรียบเสมือนฟองน้ำ ที่ดูดซับน้ำเก็บไว้ในดิน ให้พืชนำไปได้

ทางเลือกที่ ๒ คือ นำเศษตอซังฟางข้าว หรือเศษวัสดุการเกษตรอื่นๆ ที่เหลือทิ้งในแปลงเพาะปลูก มาทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ทดแทนปุ๋ยเคมี ทำให้ลดต้นทุนการผลิต และลดปัญหาสิ่งแวดล้อม

ทางเลือกที่ ๓ คือ นำเศษวัสดุการเกษตร มาใช้เลี้ยงสัตว์ เช่น นำมาอัดก้อน หรือนำมาทำอาหารหมัก เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์

ทางเลือกที่ ๔ คือ นำมาใช้ประโยชน์ทางด้านพลังงาน เป็นพลังงานทดแทน คือ นำผลิตเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง หรืออัดก้อน เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงให้ความร้อนในการผลิตทางกระบวนการอุตสาหกรรม หรือนำมาใช้ทำอาหารในครัวเรือน

ทางเลือกที่ ๕ คือ นำมาเพาะเห็ด เพื่อสร้าง อาหาร สร้างรายได้

ทางเลือกที่ ๖ คือ นำเศษใบไม้ เศษฟาง เศษหญ้า ที่แห้งมาคลุมบริเวณโคนต้นพืช หรือเรียกว่า การห่มดิน เป็นที่อยู่อาศัยของจุลินทรีย์เก็บรักษาความชื้น “อุมน้ำ อุมปุ๋ย” เมื่อย่อยสลายจะกลายเป็นฮิวมัส ซึ่งเป็นปุ๋ยให้กับพืชเป็นอาหารให้สัตว์หน้าดิน เช่นไส้เดือน กิ้งกือ ฯลฯ ช่วยพรวนดินและถ่ายมูลเป็นปุ๋ยให้กับพืช

ทางเลือกที่ ๗ คือ นำเปลือกข้าวโพด ชังข้าวโพด หรือฟางมาทำวัสดุเพาะปลูก

ทางเลือกที่ ๘ คือ รวบรวมเศษวัสดุทางการเกษตรในชุมชน ส่งจำหน่ายโรงไฟฟ้าชีวมวลใกล้เคียง

ทางเลือกที่ ๙ คือ ตามบริบทพื้นที่ในการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุการเกษตรแปรรูป เช่น การแปรรูปฟางข้าวเป็นกระดาสา แปรรูปเครื่องประดับ การนำวัสดุมาเลี้ยงแมลง เลี้ยงด้วง เป็นต้น

๘. งบประมาณ (งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๑๓,๘๐๐ บาท)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้

๒. ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

๓. ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตร และรักษาสิ่งแวดล้อมสร้างสมดุลระบบนิเวศในชุมชนอย่าง
ตัวชี้วัดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ
๕ วิธีการประเมินผล รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ชื่อโครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสถานการณ์ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๗.๓ ล้านครัวเรือน ทั่วประเทศ ต้องเผชิญปัญหาและได้รับความเดือดร้อนต่างๆ ทั้งด้านการผลิต รายได้ และคุณภาพชีวิต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมเศรษฐกิจและทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนภัยธรรมชาติ ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเกษตรกรเป็นอย่างมาก ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นที่แต่ละหมู่บ้านการเกษตรจะต้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง มีแผนการพัฒนากิจการเกษตรเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรที่ดี และเหมาะสม ตลอดจนการ เฝ้าระวังและแจ้งเหตุภัยธรรมชาติเหตุการณ์ฉุกเฉินทางการเกษตรต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในการที่จะได้ดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ ได้อย่างทันต่อเหตุการณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการให้บริการแก่เกษตรกรในระดับพื้นที่ของหมู่บ้านมาโดยตลอด และมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๖ หน่วยงาน ที่ดำเนินงานด้านอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) ในแต่ละสาขาที่หน่วยงานนั้น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง โดยเกษตรหมู่บ้านเป็นอาสาสมัครเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร และในส่วนของการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับมอบหมายในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตร ดำเนินการคัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และแต่งตั้งคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรในระดับต่างๆ ภายใต้ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อกำหนดนโยบาย/แนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตร จึงจำเป็นต้องมีการจัดประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรให้มีความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งส่งเสริมเครือข่ายอาสาสมัครเกษตร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานภายใต้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจและเชิดชูเกียรติอาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในรูปแบบต่าง ๆ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรหมู่บ้าน (กม.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร และสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. เพื่อให้เกษตรหมู่บ้าน (กม.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร และเป็นเครือข่ายการทำงานในพื้นที่
๓. เพื่อเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงานให้แก่อาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๓. เป้าหมาย

อาสาสมัครเกษตร (อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

๖. กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน

๑. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกษตรกรหมู่บ้าน (กม.)
๒. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.)
๓. เวทีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาสาสมัครเกษตรกร ระดับจังหวัด
๔. คัดเลือกและจัดทำข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.)

๗. วิธีการดำเนินงาน

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบรมเพิ่มองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของเกษตรกรหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาศักยภาพ/ทบทวนบทบาทหน้าที่ ให้สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ร่วมกันวางแผนการขับเคลื่อนงานและกิจกรรมของเกษตรกรหมู่บ้าน เชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. งบประมาณ (งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๔,๐๐๐ บาท)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน และเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ในการพัฒนางานด้านการเกษตรในพื้นที่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายการปฏิบัติงาน ประสานความช่วยเหลือเพื่อให้เกษตรกรได้รับการบริการที่รวดเร็วและทั่วถึง

ตัวชี้วัดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เชิงปริมาณ อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน ๑๐ ราย ได้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) และพัฒนาทักษะตามบทบาทหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เชิงคุณภาพ อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน มีความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และให้บริการช่วยเหลือแก่เกษตรกรได้

ชื่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นสถาบันเกษตรกรภายใต้การดูแลส่งเสริมสนับสนุนของกรมส่งเสริมการเกษตรมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ โดยส่งเสริมให้สตรีในภาคเกษตรในหมู่บ้าน ตำบลเดียวกันรวมตัวกันเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามความสมัครใจ เพื่อให้ร่วมกันใช้พลังความคิด กำลังกาย กำลังทรัพย์ และจิตใจ ในการปรับปรุง ยกระดับฐานะของสังคมเกษตรให้ดีขึ้น เป็นผู้ประกอบการเกษตรมีความรู้ ด้านการผลิตการจัดการ สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ มีความรู้ด้านเทคนิคเกษตร ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ช่วยกันแก้ไขปัญหาสังคมและดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชน ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น เกษตรกรต้องเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน กลไกหนึ่งที่น่าสนใจให้เกษตรกรและชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไป สู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด การนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร รวมถึงสนับสนุนให้เกิดผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีความสามารถ เข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเอง
๒. เพื่อวางแผนพัฒนากลุ่มและการเชื่อมโยงเครือข่ายกิจกรรมกลุ่มแม่บ้านในอำเภอท่าแพ
๓. พัฒนาความรู้และทักษะให้กับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ผ่านกระบวนการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ไปสู่กลุ่มแม่บ้านต้นแบบ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๔ กลุ่ม ๆ ละ ๑๕ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ณ ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

๖. กิจกรรม

กิจกรรมอบรมการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมอบรมการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

คัดเลือกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีศักยภาพ จำนวน ๔ กลุ่ม ๆ ละ ๑๕ ราย เข้าร่วมอบรมการพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง โดยการวิเคราะห์ศักยภาพของตนเองและของกลุ่ม จัดทำแผนการเรียนรู้ แผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) รวมถึงเชื่อมโยงแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) สู่การจัดทำแผนกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ

๘. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท

๑. อบรมการพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง ๖๐ ราย ๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
๒. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๓ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
๓. ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

**หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป้าหมายได้รับความรู้การพัฒนา ศักยภาพของกลุ่มสู่ความเข้มแข็ง
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป้าหมายเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรภายในอำเภอเดียวกัน
๓. เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีการพัฒนา ศักยภาพในการขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่มและพัฒนาไปสู่เครือข่ายกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง จำนวน ๖๐ ราย
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง มีการออมในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนในกลุ่มของตนเองได้ อย่างน้อยร้อยละ ๖๐

ชื่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอท่าแพ มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๘๕ กลุ่ม จากข้อมูลการจดทะเบียน พบว่าวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจชุมชนขั้นพื้นฐานเกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ แต่ไม่มีความเข้มแข็งเนื่องจากขาดความรู้และการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำเป็นต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โดยการส่งเสริมสมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาตนเอง ศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก และสามารถกำหนดแนวทางพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนากลุ่มสู่ความเข้มแข็ง มั่นคง และพึ่งพาตนเองได้

๒. วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเอง
๒. เพื่อวางแผนพัฒนากลุ่มและการเชื่อมโยงเครือข่ายกิจกรรมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอท่าแพ
๓. พัฒนาความรู้และทักษะให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ่านกระบวนการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของกลุ่ม ไปสู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๑ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตบ้านนาโตะขุน ตำบลแปะ-ระ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

๖. กิจกรรม

๑. กิจกรรมอบรมการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมอบรมการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

คัดเลือกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพระดับปานกลาง จำนวน ๑ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ ราย เข้าร่วมอบรมการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง โดยการวิเคราะห์ศักยภาพของตนเองและของกลุ่ม จัดทำแผนการเรียนรู้ แผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) รวมถึงเชื่อมโยงแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) สู่การจัดทำแผนกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับอำเภอ

๘. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

๑. อบรมการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ๑๐ ราย จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๒. ค่าสนับสนุนปัจจัยการผลิต

เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท

**หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายได้รับความรู้การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสู่ความเข้มแข็ง

๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภายในอำเภอเดียวกัน

๓. เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่ม และพัฒนาไปสู่เครือข่ายกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง จำนวน ๑๐ ราย

๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง มีการออมในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนในกลุ่มของตนเองได้ อย่างน้อยร้อยละ ๖๐